

Bestemmingsplan Buitengebied Peel en Maas

Gemeente Peel en Maas

Bestemmingsplan Buitengebied Peel en Maas

Gemeente Peel en Maas

Rapportnummer:	211x02892.047089_2
Datum:	22 November 2011
Contactpersoon opdrachtgever:	
Projectteam BRO:	Rud van Herk, Pieter Maessen, Denise de Swaef, Bianca Laheij, Wiebe Smid, Lara Brand, Rianne Selten, Rob van Dijk
Concept:	juni 2010 (1 ^e concept), november 2011 (2 ^e concept)
Voorontwerp:	
Ontwerp:	
Vaststelling:	
Trefwoorden:	Bestemmingsplan, buitengebied, Peel en Maas, ge- meente Peel en Maas
Bron foto kaft:	Hollandse Hoogte 3
Beknopte inhoud:	Bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Peel en Maas, exclusief gebied Klavertje 4 en exclusief LOG Egchelse heide

BRO
Hoofdvestiging
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401

B | **RO**
Ruimte | om *in* te leven

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding opstellen nieuw bestemmingsplan	3
1.2 Doel	3
1.3 Plangebied en begrenzingen	4
1.4 Overzicht vigerende bestemmingsplannen	5
1.5 Totstandkoming plan	6
1.6 Opzet van het bestemmingsplan	6
1.7 Beschrijving bestaande situatie	7
2. BELEIDSKADER	8
2.1 Algemeen	8
2.2 Rijksbeleid	8
2.3 Provinciaal beleid	14
2.4 Regionaal beleid	37
2.5 Gemeentelijk beleid	38
3. PLANBESCHRIJVING	51
3.1 Doelstelling en uitgangspunten	51
4. RANDVOORWAARDEN/RESULTATEN ONDERZOEKEN	53
4.1 Inleiding	53
4.2 Milieu	53
4.2.1 Milieueffectrapportage	53
4.2.2 Geluid	53
4.2.3 Luchtkwaliteit	57
4.2.4 Bodemkwaliteit	58
4.2.5 Milieu-invloed bedrijvigheid	59
4.2.6 Externe veiligheid	60
4.3 Geurhinder en veehouderijen	63
4.4 Waterhuishouding	69
4.5 Archeologie en cultuurhistorie	76
4.6 Verkeer en parkeren	78
4.7 Natuur, landschap en ecologie	78
4.8 Plattelandswoning	93

5. JURIDISCHE ASPECTEN	94
5.1 Planstukken	94
5.2 Toelichting op de verbeelding	94
5.3 Toelichting op de regels	94
 6. UITVOERING EN HANDHAVING	 108
6.1 Algemeen	108
6.2 Integraal toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving	109
6.3 Handhaafbaarheid en deregulering	109
6.4 Scheiding op ambtelijk niveau tussen vergunningverlener en handhaving.	110
6.5 Programmatisch handhaven, probleemanalyse en monitoring	111
6.6 Gemeentelijk stappenplan	112
6.7 Toezichts- en handhavingsprotocollen	113
6.8 Gedogen en hardheidsclausule	113
6.9 Strafrecht	114
6.10 Communicatie als preventief toezichts- en handhavings-instrument naast repressieve handhavingsinstrumenten	114
6.11 Publiciteit en openbaarheid	115
 7. UITVOERBAARHEID	 116
7.1 Inleiding	116
7.2 Economische uitvoerbaarheid	116
7.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	117
 8. OVERLEG EN INSPRAAK	 118
 9. PROCEDURE	 120

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding opstellen nieuw bestemmingsplan

Het onderhavige plan vormt het bestemmingsplan Buitengebied voor de gemeente Peel en Maas, bestaande uit de voormalige gemeenten Helden, Kessel, Maasbree en Meijel. Het bestemmingsplan is een nadere uitwerking van het structuurplan Buitengebied regio Peel en Maas, vastgesteld door de gemeenteraden van de vier voormalige gemeenten op 17 december 2008.

De aanleiding voor het opstellen van een nieuw bestemmingsplan is zowel juridisch als planologisch. Het Provinciaal Omgevingplan Limburg en het Reconstructieplan Noord en Midden-Limburg vragen om doorvertaling naar een bestemmingsplan Buitengebied. Een aantal geldende bestemmingsplannen voor het buitengebied is ouder dan 10 jaar oud en moet worden herzien. Tevens is op 1 juli 2008 de nieuwe Wet ruimtelijke ordening in werking getreden. Op grond van de Invoeringswet Wro dienen gemeentelijke bestemmingsplan uiterlijk 5 jaar na de inwerkingtreding van de Wro, op 1 juli 2013, te zijn aangepast aan de nieuwe Wro. Als dit niet gebeurt dan vervalt de bevoegdheid tot het invorderen van leges.

De afgelopen jaren heeft er in het buitengebied een aantal veranderingen plaatsgevonden. In de agrarische sector vindt schaalvergroting plaats en er is een toename van de nevenfuncties bij agrarische bedrijven. Een steeds grotere groep mensen maakt gebruik van het buitengebied. Deze veranderingen dienen goed te worden geregeld. In het kader van het opstellen van het bestemmingsplan heeft een weging van belangen plaatsgevonden en is door de gemeente gezocht naar een passende regeling voor deze belangen. Belangrijk tussenstap bij de belangenafweging was het structuurplan Buitengebied regio Peel en Maas, dat uiteindelijk zal worden opgenomen in één structuurvisie voor het gehele buitengebied van de gemeente Peel en Maas

1.2 Doel

Het bestemmingsplan is gedetailleerder dan een structuurvisie. In het bestemmingsplan is op perceelsniveau aangegeven welke bouw- en gebruiksmogelijkheden er zijn. Het bestemmingsplan is de juridische vertaling van het beleid zoals dat in een gemeentelijke structuurvisie is vastgelegd. Het bestemmingsplan is bindend voor burgers, bedrijven en gemeenten. Het doel van het bestemmingsplan is het bieden van een actuele juridisch-

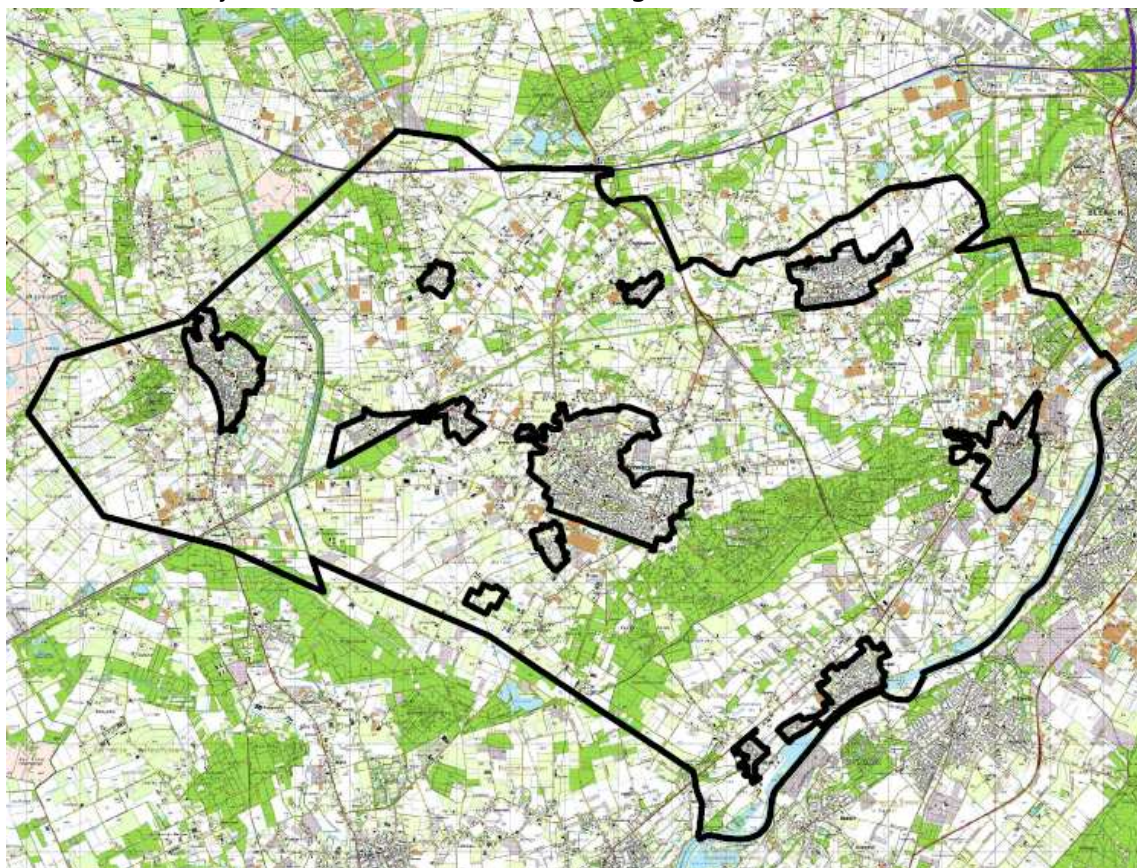

planologische regeling voor ruimtelijk relevante zaken in het buitengebied van de gemeente Peel en Maas.

1.3 Plangebied en begrenzingen

Het buitengebied van de gemeente Peel en Maas wordt globaal begrensd door de Maas, Venlo, de A67, natuurgebied de Groote Peel en het afwateringskanaal (van de Peel naar de Maas). Kenmerkend in het buitengebied van de gemeente Peel en Maas zijn de intensieve veehouderijen, de glastuinbouwgebieden, de Heldense bossen en het rivierdal van de Maas.

Het plangebied van het bestemmingsplan bestaat uit het grondgebied van de gemeente Peel en Maas, met uitzondering van de kernen, de bedrijventerreinen, Klavertje Vier inclusief Siberie, en LOG Egchel.

Figuur begrenzing plangebied

Bij het afbakenen van de plangrenzen tussen het buitengebied en de kernen is grotendeels aansluiting gezocht bij de door de provincie in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg vastgestelde rode contour.

Op de afbeelding Topografische kaart 2000 zijn de kernen aangegeven.

1.4 Overzicht vigerende bestemmingsplannen

Het plan vervangt de geldende bestemmingsplannen voor het buitengebied die al enige jaren oud zijn. Het gaat met name om de volgende bestemmingsplannen:

<i>Gemeente</i>	<i>Naam bestemmingsplan</i>	<i>Datum vaststelling raad</i>
Helden	- Uitbreidingsplan, aanwijzende Bestemming in hoofdzaak	4 juli 1947
	- Tweede wijziging Uitbreidingsplan, aanwijzende de bestemming in hoofdzaak	29 juni 1954
	- Algemeen bestemmingsplan	3 september 1973
	- Bestemmingsplan Buitengebied	16 september 1991
	- Partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied (artikel 30 WRO)	23 april 2001
	- Voorschriften herziening Ariba	9 januari 2006
Maasbree	- Buitengebied 1979	27 maart 1979
	- Buitengebied 1997	19 februari 1998
	- Ruimte voor de Rivier	16 december 2000
	- Ruimte voor ruimte	16 december 2000
	- Partiële herziening buitengebied gebied Heuvel	10 januari 1989
Kessel	- Buitengebied herziening ex artikel 30 WRO en actualisering	18 september 2006
Meijel	- Buitengebied 1992	22 september 1992
	- Reparatieherziening Buitengebied 1999	13 december 1999

Daarnaast zijn er diverse bestemmingsplannen, vrijstellingen, projectbesluiten en omgevingsvergunningen voor kleinere gebieden en initiatieven die

door het bevoegd gezag zijn vastgesteld. Deze vastgestelde ruimtelijke plannen zijn meegenomen bij het opstellen van dit bestemmingsplan.

Initiatieven die mee worden genomen met het bestemmingsplan

Ook zijn er initiatieven welke nog geen afzonderlijke procedure hebben doorlopen en die mee worden genomen met dit bestemmingsplan buitengebied. Voor deze initiatieven zijn ruimtelijke onderbouwingen opgesteld waaruit blijkt dat het verzoek ruimtelijk inpasbaar is op de beoogde locatie. Daarnaast zijn voor deze initiatieven de benodigde onderzoeken uitgevoerd en de benodigde overeenkomsten ondertekend. In bijlage 1 is een lijst opgenomen met de daarbij behorende stukken.

1.5 Totstandkoming plan

Het nu opgestelde voorontwerpbestemmingsplan kent inmiddels een lange voorgeschiedenis. Begin 2007 is door de vier voormalige gemeenten Helden, Kessel, Maasbree en Meijel besloten om gezamenlijk een bestemmingsplan buitengebied voor hun grondgebied op te stellen.

Bij de discussie met klankbordgroepen en de gemeenteraden is een behoefte ontstaan om eerst een goed beleidskader voor het buitengebied te formuleren. Gekozen is voor de vorm van een Structuurplan mede vanuit de op stapel staande Wet ruimtelijke ordening (Wro). Het Structuurplan krijgt namelijk vanuit de overgangssituatie de status van Structuurvisie zoals bedoeld in de Wro. Het Structuurplan is op 27 november 2008 vastgesteld door de vier gemeenteraden. Het Structuurplan heeft ook een uitgebreid proces doorlopen met verschillende bijeenkomsten voor raad en klankbordgroepen. Het plan heeft ook voor alle belanghebbenden ter visie gelegen.

Het Structuurplan vormt de basis voor het nu opgestelde bestemmingsplan buitengebied. Deze basis is aangevuld met de laatste inzichten voortvloeiend uit de Structuurvisie Intensieve veehouderij en Glastuinbouw, het gemeentelijk kwaliteitskader en alle relevante nieuwe (beleids)ontwikkelingen. Dit geheel wordt samengevoegd in een Structuurvisie voor het buitengebied.

1.6 Opzet van het bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan bestaat uit een juridisch bindende verbeelding (plankaart) met bijbehorende regels en uit een (beleidsmatige) plantoelichting, die geen juridisch bindend karakter heeft.

Dit hoofdstuk geeft een beschrijving van de bestaande situatie. Hoofdstuk 2 beschrijft het (ruimtelijk) relevante beleid dat ten grondslag ligt aan dit bestemmingsplan. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het plan, ten aanzien van de doelstellingen en de uitgangspunten. Hoofdstuk 5 bevat de randvoorwaarden en de resultaten uit de al dan niet uitgevoerde onderzoeken. Hoofdstuk 5 omvat de hoofdlijnen van het bestemmingsplan, waaronder de gekozen plansystematiek en relevante planthema's. De hoofdstukken 6, 7, 8 en 9 gaan in op de handhaving, uitvoerbaarheid, overleg en inspraak en procedure van het plan.

1.7 Beschrijving bestaande situatie

In het Structuurplan Buitengebied regio Peel en Maas is uitvoerig ingegaan op de ontstaanswijze van het landschap van Peel en Maas, de verschillende gebiedstypologieën met de daarbij behorende waarden van de gebieden. Hiervoor wordt dan ook verwezen naar het structuurplan buitengebied.

In het Structuurplan zijn de bestaande landschappelijke, abiotische en cultuurhistorische waarden beschreven. Op basis van deze waarden en de kenmerkende eigenschappen van de verschillende te onderscheiden gebieden binnen het plangebied is tevens een indeling in zes gebiedstypen gemaakt.

Deze indeling is in het Kwaliteitskader buitengebied Peel & Maas verder aangescherpt. De gebiedstypen 'beekdalen' en 'rivierdal' zijn ten opzichte van het Structuurplan opgedeeld in een afzonderlijk type.

Voor een uitgebreide, gedetailleerde beschrijving van de verschillende waarden wordt verwezen naar het Structuurplan en het Kwaliteitskader. Voor een goed begrip zouden deze stukken in samenhang met voorliggende paragraaf gelezen dienen te worden.

2. BELEIDSKADER

2.1 Algemeen

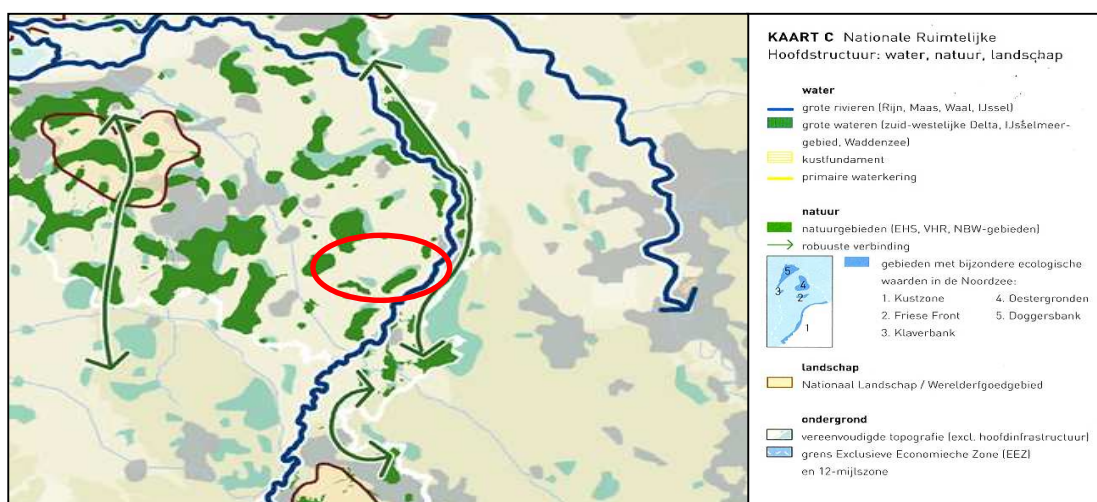
Dit hoofdstuk gaat met name in op het beleid dat ruimtelijk relevant is voor het buitengebied van de gemeente. Het betreft hier zowel ruimtelijk beleid als ruimtelijk relevant sector- en facetbeleid (bijvoorbeeld natuur, cultuurhistorie, water, etc.). Ook de ruimtelijk relevante aspecten van dit beleid komen per beleidsniveau aan bod. Het rijksbeleid is veelal globaal en heeft zijn doorwerking op provinciaal niveau. Het is daarom vaak moeilijk om exact te zeggen hoe rijksbeleid doorwerkt voor Peel en Maas. De eerste paragrafen van dit hoofdstuk zijn daarom wat globaler wat betreft inhoud. De doorwerking van provinciaal en gemeentelijk beleid is vaak duidelijker zichtbaar in dit bestemmingsplan, omdat het beleid op deze niveaus concreter is dan op Rijksniveau.

2.2 Rijksbeleid

Op nationaal niveau zijn de volgende plandocumenten indirect van belang voor het bestemmingsplan Buitengebied Peel en Maas. Deze plandocumenten hebben hun doorwerking in provinciaal en gemeentelijk beleid.

2.2.1 Nota Ruimte

De Nota Ruimte verwoordt het nationaal ruimtelijk beleid en neemt tevens de plaats in van het Structuurschema Groene Ruimte.

Uitsnede Nota Ruimte, Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: water, natuur, landschap

Algemeen

De Nota Ruimte (2006) bevat op Rijksniveau de uitgangspunten voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2020. De Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben ingestemd met de nota (op respectievelijk 17 mei 2005 en 17 januari 2006). Met de bekendmaking op 27 februari 2006 in onder andere de Staatscourant is de Nota Ruimte formeel in werking getreden. De hoofdlijnen van beleid zijn aangegeven, waarbij de ruimtelijke hoofdstructuur van Nederland een belangrijke rol speelt. De nota heeft vier hoofddoelen: versterken van de economie, krachtige steden en een vitaal platteland, waarborging van waardevolle groengebieden en veiligheid. Voor het buitengebied van de gemeente Peel en Maas zijn deze hoofddoelen van belang.

In de Nota Ruimte zijn de bakens in het beleid verzet in de vorm van nieuwe voorstellen met minder regels en meer ruimte voor ontwikkeling. Het rijk wil hierbij meer overlaten aan provincies en gemeenten. Zo zijn er enkele belangrijke koerswijzigingen in de Nota Ruimte aanwezig:

- De gemeenten in de landelijke gebieden hebben net als alle andere gemeenten een eigen verantwoordelijkheid om de eigen bevolkingsgroei op te vangen en aan de woonwensen van hun bevolking tegemoet te komen. Aandacht voor de positie van alle woningzoekenden op de woningmarkt, in het bijzonder die van senioren, eenverdieners en starters is belangrijk.
- Vele landelijke gebieden in Nederland hebben zich ontwikkeld van gebieden met een overwegend agrarische functie naar gebieden met een meer multifunctioneel karakter. In deze gebieden zijn, naast de agrarische functie, in toenemende mate ook recreatie, wonen en werken aanwezig. Het kabinet wil selectief en onder condities meer ruimte voor deze ontwikkeling bieden: het platteland moet niet 'op slot'. Dit is één van de speerpunten.
- Slechts een beperkt aantal gemeenten zal met rode contouren moeten aangeven waar de bebouwing eindigt: gemeenten langs de kust, in Nationale Landschappen, in natuurgebieden (Ecologische Hoofdstructuur, Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet) en eventueel gemeenten in noodoverloop- en rententiegebieden. De provincie Limburg hanteert een rood voor groen beleid waar een (rode) contourenbeleid onderdeel van uitmaakt. De contouren voor de gemeente Peel en Maas worden behandeld bij het provinciaal beleid.

Op de kaart 'Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: economie, infrastructuur, verstedelijking' ligt het oostelijk deel van de gemeente Peel en Maas binnen de greenport Venlo en het economisch kerngebied Venlo.

Buitengebied in de nota Ruimte

De Nota Ruimte biedt meer kansen voor het buitengebied om het economisch draagvlak en de vitaliteit van het landelijk gebied te vergroten. Daarom willen het kabinet en de gemeenten de mogelijkheid voor hergebruik en nieuwbouw in het buitengebied verruimen. Het kabinet acht economisch vitale, grondgebonden landbouw van belang voor het beheer van het buitengebied en verwacht dat de provincies in hun ruimtelijke plannen meer mogelijkheden bieden voor een bredere bedrijfsvoering. Het rijk ondersteunt de veranderingen in de landbouw, onder andere door ruimtelijke ontwikkelingen in de richting van duurzame productie te vergemakkelijken. De gemeente Peel en Maas conformeert zich aan bovenstaande uitgangspunten. Onderhavig plan past dan ook binnen de hoofdlijnen van beleid krachtens de Nota Ruimte.

2.2.2 Agenda Vitaal Platteland

De Agenda Vitaal Platteland bevat de integrale visie van het rijk op de verdere ontwikkeling van het platteland. De Nota Ruimte bevat vooral ruimtelijk beleid. De Agenda Vitaal Platteland beschrijft een integraal perspectief op basis van economische, ecologische en sociaal-culturele aspecten. De visie wordt beschreven aan de hand van de thema's verbreding van de landbouw (i.c. landbouw met een neventak en verbrede landbouw), leefbaarheid, natuur en landschap (i.c. EHS en Nationale Landschappen) en milieukwaliteit.

2.2.3 Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan (V&W, 2009) heeft de status van een structuurvisie en is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998. Het plan vervangt alle voorgaande Nota's Waterhuishouding. Omdat ook voor de volgende generaties Nederland als veilig en welvarend waterland veiliggesteld moet worden, moet nu een antwoord worden gevonden op ontwikkelingen op het gebied van klimaat, demografie, economie en een duurzaam waterbeheer.

Een goede bescherming tegen overstromingen, het zoveel mogelijk voorkómen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit zijn basisvoorwaarden voor welvaart en welzijn. Water levert een

positieve bijdrage aan de kwaliteit van de leefomgeving en behoud van biodiversiteit. Het doel is helder: Nederland, een veilige en leefbare delta, nu en in de toekomst.

Voor een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem is het dan ook van belang bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met waterhuishoudkundige eisen op korte en lange termijn. Meer dan voorheen moet water bepalend zijn bij de besluitvorming. De mate waarin water bepalend is, hangt af van de wateropgave in relatie tot andere opgaven, aanwezige functies en bodemgesteldheid, en andere kenmerken in dat gebied. In paragraaf 5.6 is opgenomen op welke manier rekening is gehouden met water in dit bestemmingsplan.

2.2.4 Nota Natuur, Bos en Landschap

In juni 2000 is de Nota natuur, bos en landschap in de 21e eeuw (NBL21) verschenen. Deze nota vormt een integrale herziening van het Natuurbeleidsplan, de Nota Landschap, het Bosbeleidsplan en het Strategisch Plan van Aanpak Biodiversiteit. Daarmee vormt NBL21, samen met de nota Belvédère en de Vierde Nota Waterhuishouding, de basis voor het natuur-, bos- en landschapsbeleid. Het thema van NBL21 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur' geeft al aan dat ten opzichte van het vroegere beleid een verbreding heeft plaatsgevonden. Dit verbrede beleid omvat onder meer krachtige voortzetting van realisatie van de ecologische hoofdstructuur en het op onderdelen versterken daarvan in de vorm van robuuste verbindingen, een offensieve landschapsaanpak, het werken aan hoogwaardig groen om de stad en een effectief internationaal natuurbeleid. Binnen de gemeente Peel en Maas is geen sprake van robuuste verbindingen.

2.2.5 Nota Belvédère

In de Nota Belvédère (1999) staan de instandhouding, versterking en verdere ontwikkeling van de cultuurhistorische identiteit bij ruimtelijke aanpassingen centraal. Hiervoor wordt een ontwikkelingsgerichte benadering voorgestaan, die bestaande kwaliteiten als vertrekpunt hanteert en deze combineert met een beschrijving van de recente cultuurgeschiedenis, dynamiek en ontwikkelingspotenties van een gebied. In de gemeente Peel en Maas zijn geen Belvédèregebieden gelegen.

2.2.6 Beleidslijn grote rivieren

In 2006 is de Beleidslijn grote rivieren in werking getreden, als opvolger van de Beleidslijn ruimte voor de rivier (1997). Deze beleidslijn is een afwegingskader waaraan activiteiten in het rivierbed moeten voldoen, zodat de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van de rivier behouden blijft en ontwikkelingen worden tegengegaan die verruiming van de rivier door verlaging of verbreding nu of in de toekomst onmogelijk maken.

In de Beleidslijn grote rivieren is het afwegingskader voor ruimtelijke initiatieven in het rivierbed hernieuwd vastgelegd. De beleidslijn heeft betrekking op het gehele rivierbed van de rivieren die onder nationaal beheer vallen. Derhalve betreft dit gemeenten gelegen aan de grote rivieren, zoals de Maas, Waal, Nederrijn, Lek en Merwede

De basis van het afwegingskader voor ruimtelijke initiatieven in het rivierbed wordt gevormd door in het rivierbed onderscheid te maken in het stroomvoerend regime en bergend regime. Ter hoogte van Kessel maakt het rivierbed van de Maas grotendeels onderdeel uit van het stroomvoerend regime. Ter hoogte van Baarlo is naast het stroomvoerend regime eveneens een groot gedeelte aangewezen als bergend regime.

Voor het deel van het plangebied dat in het stroomvoerend rivierbed ligt, geldt dat er uitsluitend gebouwd mag worden ten behoeve van riviergebonden activiteiten via het zogenaamde 'ja, mits'-regime. Verder zijn enkele niet-riviergebonden activiteiten onder voorwaarden toegestaan onder een zogenaamde 'nee, tenzij'-toets. Voor zowel de riviergebonden als de niet-riviergebonden activiteiten geldt dat bepaalde ingrepen alleen zijn toegestaan mits daar duurzame compensatie tegen over staat. Tevens worden aan de activiteiten eisen gesteld vanuit de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) in combinatie met de benodigde Wbr-vergunning.

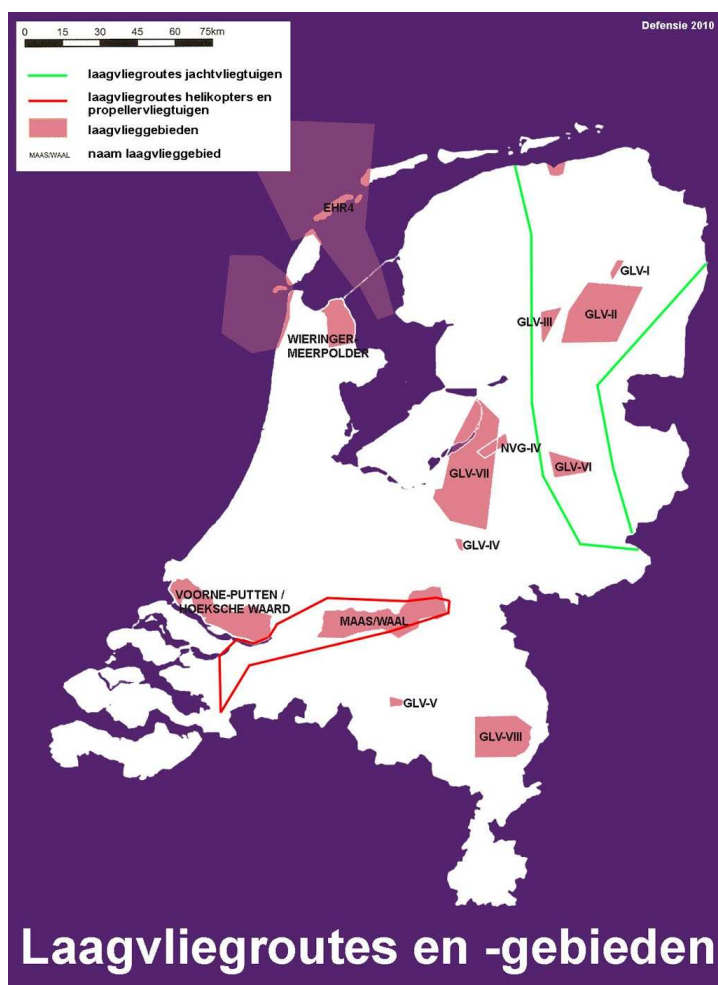
In het plangebied dat in het bergend rivierbed is gelegen zijn, onder algemene voorwaarden die ook voor het stroomvoerend rivierbed gelden, activiteiten mogelijk. Binnen het bergend rivierbed gelden minder strenge eisen dan binnen het stroomvoerend rivierbed.

2.2.7 Visie paard en landschap

In de Visie Paard en Landschap (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), juli 2006) is de wens van het ministerie van LNV verwoord dat de sector bijdraagt aan de duurzame ontwikkeling van het landelijk gebied en een aantrekkelijk landschap. Economische, recreatieve en landschap-

pelijke ontwikkelingen kunnen bijdragen aan verdere professionalisering van de sector. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Sectorraad Paarden heeft onder de naam Paardenhouderij en Ruimtelijke Ordening (februari 2009) een handreiking voor de praktijk gemaakt. Ook hierin wordt de paardenhouderij als zelfstandige en economisch waardevolle sector op het platteland gepositioneerd. Aan de orde komen daarin onder andere de volgende onderwerpen: de betekenis van de paardenhouderij voor het platteland, criteria die van nut kunnen zijn bij het vaststellen van beleid en een leidraad kunnen zijn voor het nemen van besluiten omtrent aanvragen om bouw- en aanlegvergunningen. Binnen de gemeente zijn verschillende paardenhouderijen aanwezig. Deze paardenhouderijen worden in het kader van dit bestemmingsplan buitengebied op een goede wijze juridisch-planologisch geregeld. De hiervoor genoemde documenten hebben hierbij als kader gediend.

2.2.8 Laagvlieggebieden

Om zowel nationaal als internationaal bij te dragen aan vrede en veiligheid is het nodig dat vliegers hun geoefendheid op peil houden. Vliegtuigen en helikopters van Defensie doorkruisen daarvoor dagelijks het luchtruim. Bepaalde delen van het luchtruim worden door Defensie gebruikt als specifiek oefengebied. In sommige gevallen wordt hierbij van de standaard vliegroutes en gebieden afgeweken.

Het gaat bijvoorbeeld om laagvlieg oefeningen en nachtvluchten van jachtvliegtuigen en helikopters om het personeel te trainen voor operaties. Binnen het laagvlieggebied wordt door helikopters en voor opleidingsdoel-einden bestemde propellervliegtuigen gevlogen tot 30m boven het maaiveld. Masten of bijvoorbeeld windturbineprojecten kunnen hiervoor als obstakel fungeren. Indien objecten mogelijk worden gemaakt hoger dan 30m is overleg met het Ministerie van Defensie gewenst bij bestemmingsplannen, inpassingsplannen of omgevingsvergunningen waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan maakt geen bebouwing mogelijk, hoger dan 30 meter boven het maaiveld.

2.3 Provinciaal beleid

2.3.1 Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL)

Op 22 september 2006 is door Provinciale Staten van Limburg het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006 (POL 2006) vastgesteld. Het POL 2006 is een streekplan, het provinciaal waterhuishoudingplan, het provinciaal milieubeleidsplan en bevat de hoofdlijnen van het provinciaal verkeer- en vervoersplan. Tevens vormt het POL 2006 een economisch beleidskader op hoofdlijnen, voor zover het de fysieke elementen daarvan betreft, en een welzijnsplan op hoofdlijnen, voor zover het de fysieke aspecten van zorg, cultuur en sociale ontwikkeling betreft. Het POL 2006 zelf kan eveneens beschouwd worden als de structuurvisie die op grond van de wetsvoorstellen voor nieuwe ruimtelijke wetgeving (en mogelijk ook op grond van nieuwe milieu- en waterwetgeving) in de toekomst door provincies opgesteld moet worden. In de periode tussen vaststelling en heden is het POL regelmatig geactualiseerd. Relevante actualisaties zijn meegenomen in dit bestemmingsplan. Het betreft hier met name de POL-aanvullingen genaamd 'Verstedelijking, Gebiedsontwikkeling en Kwaliteitsverbetering', 'Klavertje 4', Nieuwe Wet ruimtelijke ordening', 'Contourenatlas Noord- en Midden-Limburg' en 'Provinci-

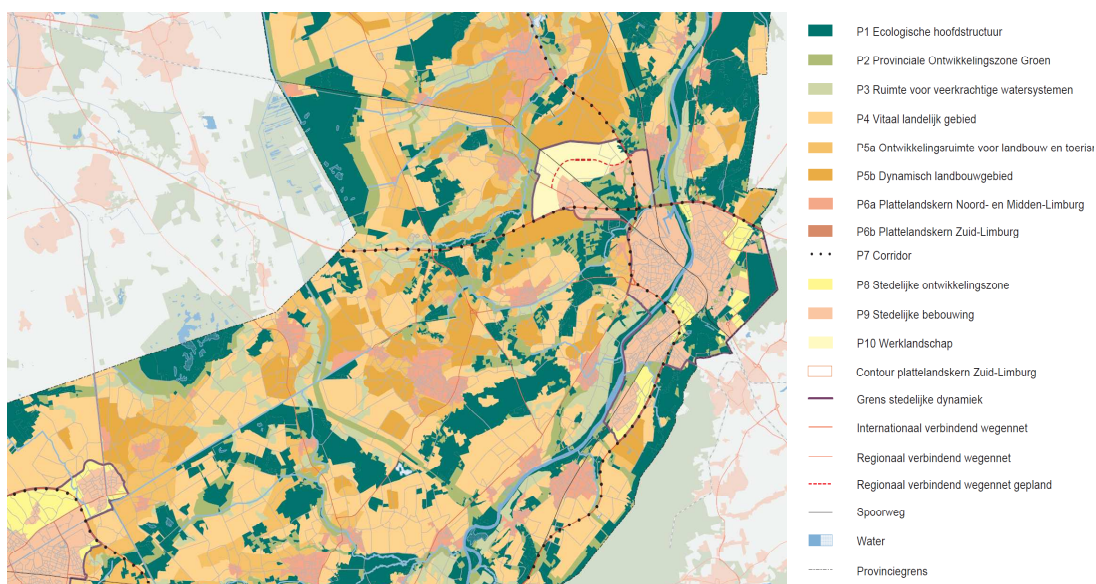
aal Waterplan Limburg 2010-2015'. Enkele van deze aanvullingen worden in dit onderdeel nader toegelicht.

De variatie in landschappen en natuurlijke kwaliteiten, in woongebieden en werkmilieus en in bereikbaarheid, draagt volgens het POL2006 bij uitstek bij aan de kwaliteitsregio Limburg.

Zowel ondergrond (bodem, water), netwerken (wegen, spoorwegen, waterwegen, leidingen) als ruimtegebruikspatroon (wonen, werken, voorzieningen, landbouw, natuur) zijn bepalend voor de kwaliteiten en ontwikkelingsmogelijkheden van gebieden. Ze vormen de basis voor een gebiedsgerichte aanpak. Het POL2006 onderscheidt daarin meerdere niveaus:

- 1 een onderscheid tussen stedelijke en landelijke gebieden;
- 2 een daarop voortbordurend, gedetailleerder onderscheid in tien perspectieven;
- 3 samenhangende visies voor een aantal beleidsregio's, naast de specifieke regio-insteken in bepaalde beleidssectoren.

De gemeente Peel en Maas is gelegen in een landelijk gebied. Hier is een kwaliteitsslag aan de orde voor landbouw, recreatie, natuur, water en landschap.

Uitsnede POL 2006: Perspectieven

De plattelandskernen zijn omgeven door contouren, waarbinnen woningbouw en bedrijvigheid plaatsvinden. Initiatieven buiten de contouren zijn mogelijk, indien zij inpasbaar zijn in het landschap en de landbouwstructuur, en gepaard gaan met de realisatie van extra natuur, landschap of milieukwaliteit (verhandelbare ontwikkelingsrechten methode). Voor landbouw

(en toerisme) wordt zoveel mogelijk ontwikkelingsruimte geboden, mits de gebiedskwaliteit als geheel er op vooruit gaat (systematiek van Bouwkavel op maat plus). De inrichting en het beheer van het landelijk gebied worden gekoppeld aan een gebiedsgerichte benadering. De uitvoering wordt zoveel mogelijk neergelegd bij gemeenten, waterschappen en andere actoren, die zich in gebiedscommissies richten op het initiëren van projecten en het programmeren van de uitvoering (Platteland in uitvoering).

Als aanvulling op deze globale aanduiding zijn tien perspectieven onderscheiden, die aangeven welke ontwikkelingen in een gebied mogelijk zijn. De volgende gebiedsperspectieven staan in het POL2006 genoemd voor het buitengebied van de gemeente Peel en Maas.

Nr.	Perspectief	Kenmerken	Doelen
1.	Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	De EHS omvat bestaande bos- en natuurgebieden, te ontwikkelen nieuwe natuur- en beheersgebieden, ecologisch belangrijk water en beken met een specifiek ecologische functie. Het gaat in alle gevallen om gebieden van nationale of Europese betekenis.	Het beschermen en realiseren van een samenhangende robuuste structuur van natuur- en bosgebieden en verbindingen daartussen. Voor ontwikkelingen die de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden aantasten of de nagestreefde natuurontwikkeling belemmeren geldt het 'nee-tenzij'-regime. Als dergelijke activiteiten toch toegestaan worden zal compensatie moeten plaatsvinden.
2.	Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)	De POG omvat voornamelijk landbouwgebieden als buffer rond de EHS, delen van steile hellingen met veel natuur- en landschapselementen, ecologische verbindingzones, beken met een specifiek ecologische functie, hamsterkernleefgebieden, waterwingebieden met een natuurlijk karakter en gronden die in de toekomst een natuurkarakter krijgen.	Het versterken en ontwikkelen van natuur- en landschapswaarden. De aanwezige waarden zijn richtinggevend voor ontwikkelingen op andere terreinen. Daarnaast ligt de nadruk op het in stand houden van een goede toeristisch-recreatieve structuur en een op het landschap georiënteerde landbouw.
3.	Ruimte voor veerkrachtige watersystemen	Open delen van beekdalen, rivierbed van de Maas en steilere hellingen, voor zover deze geen deel uitmaken van EHS of POG. De gebieden worden gedomineerd door grondgebonden landbouw en zijn overwegend open. In het gebied zijn veel toeristische voorzieningen aanwezig.	Ontwikkeling van functies is mogelijk mits dit aansluit op het bieden van ruimte aan een voldoende veerkrachtig watersysteem voor de opvang van hoge waterafvoeren, het bestrijden van watertekort en verdroging en het voorkomen van erosie. Aangezien gestreefd wordt naar verwevenheid van functie kunnen niet altijd de hoogste kwaliteitseisen ten aanzien van bodem en water aan de orde zijn.
4.	Vitaal landelijk gebied	Deze gebieden worden voornamelijk gedomineerd door de landbouw met een van gebied tot gebied verschillende aard en dichtheid aan omgevingskwaliteiten.	Afhankelijk van de omgevingskwaliteit bestaan hier kansen voor de landbouw. Tevens zijn er ontwikkelingsmogelijkheden voor de toeristisch sector, verbrede landbouw en kleinschalige dienstverlenende bedrijven. Versterking van de landschappelijke kwaliteit geldt hierbij als randvoorwaarden voor verdere kwaliteitsontwikkeling van landbouw, toerisme en recreatie. Het belangrijkste doel is het behouden van de landschappelijke kwaliteit en identiteit ter plaatse. Economische ontwikkelingen van landbouw, recreatie en toerisme worden als kans en voorwaarde gezien voor het behoud en de versterking van (met name) de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten in een grote variëteit aan landbouwgebieden.
5a.	Ontwikkelingsruimte voor landbouw en toerisme	Landbouwgebieden met plaatselijk voorkomende omgevingskwaliteiten in diverse vormen.	Gestreefd wordt naar optimale ontwikkeling van land- en tuinbouw. Nieuwe ontwikkelingen dienen plaats te vinden met respect voor de aanwezige kwaliteiten in het gebied. Ook verbreding van de plattelandseconomie is een belangrijk streven. Hierbij wordt tevens een bijdrage aan het behoud en de versterking van de natuur- en landschapskwaliteit verwacht. Voor de toeristische sector, voor verbrede landbouw en voor kleinschalige dienstverlenende bedrijven bestaan onder meer mogelijkheden in VAB's.

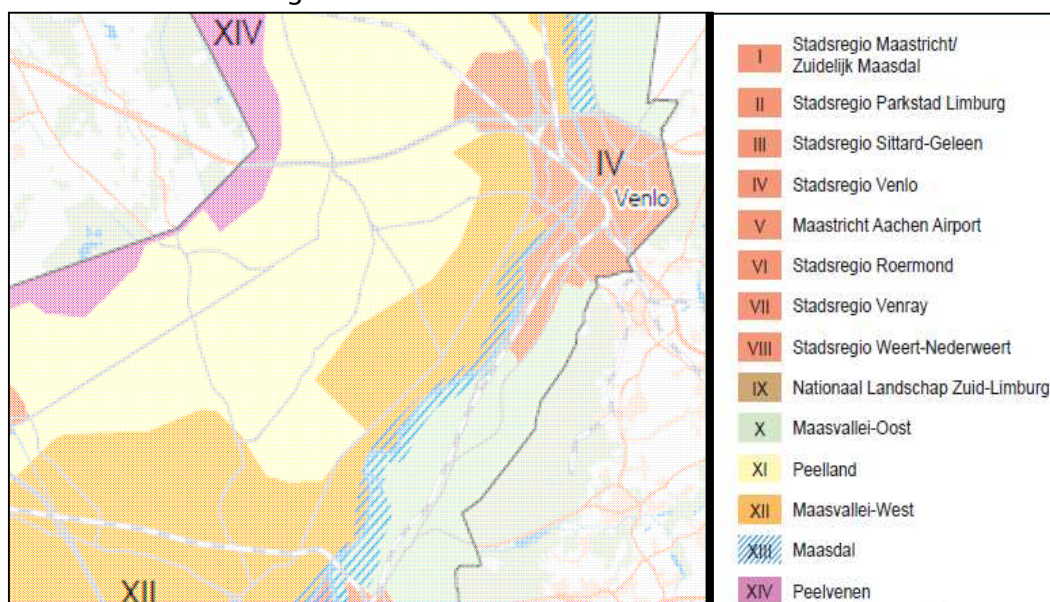
Nr.	Perspectief	Kenmerken	Doelen
5b.	Dynamisch landbouw-gebied	Concentratiegebieden en projectvestigingsgebieden voor glastuinbouw en landbouwontwikkelingsgebieden voor intensieve veehouderij en combinaties van deze functies.	Ruimte bieden aan duurzame en optimale ontwikkeling van glastuinbouw en/of intensieve veehouderij. Een goede landschappelijk inpassing van het betreffende concentratiegebied glastuinbouw of landbouwontwikkelingsgebied en bescherming van de aanwezige omgevingskwaliteiten gelden hierbij als randvoorwaarden, evenals het bereiken van een basiskwaliteit voor milieu en water.
6a.	Plattelandskern	Overwegend kleinschalige kernen. Grotere kernen vervullen op sommige terreinen een verzorgende functie voor een bredere plattelandsregio.	Om de vitaliteit van de kernen te behouden wordt ruimte geboden voor de opvang van de woningbehoefte van de eigen bevolking. Tevens wordt ruimte geboden voor de groei van lokaal, in een enkel geval ook regionaal, georiënteerde bedrijvigheid. Grootschalige economische activiteiten en voorzieningen met een stedelijk karakter en omvang horen hier in principe niet thuis.
7	Corridor	Grotere wegen, die onderdeel zijn van (inter)nationale infrastructuurnetwerken, met de bijbehorende vrijwaringsstroken.	Een groene inrichting langs de transportassen; een goede koppeling aan de regionale en lokale verkeersnetwerken en de grotere werklocaties; gebiedsgericht ontwerp, met goede afwegingen op project- en gemeentelijk niveau.

Schema POL-perspectieven

De gebieden met projecten van bovenregionaal belang of vanwege de complexiteit ervan vormen de Provinciale hoofdstructuur. Alle Limburgse elementen van de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur (Nota Ruimte) maken er deel van uit. De Provinciale hoofdstructuur op zichzelf is robuust en heeft een stabiel karakter. De concretisering in de vorm van projecten en de verdeling van aandacht en middelen heeft een meer dynamisch karakter. Voor de gemeente Peel en Maas gelden de aanduidingen 'Ecologische hoofdstructuur' en 'Groen-Blauwe dooradering'. Het noordoosten van het plangebied ligt in de Greenport Venlo, waarbinnen belangrijke werklocaties zijn gelegen. De wegen door het plangebied zijn aangeduid als 'Regionale verbindingssas' en de A67 is aangeduid als (Inter)nationale verbindingssas. De Maas is een 'Internationale verbindingssas' waar ontwikkelingen gaande zijn, wenselijk zijn of beïnvloed moeten worden.

Het plangebied is voor het overgrote deel gelegen in de beleidsregio Peel-land, langs de Maas in de beleidsregio Maasvallei-West en in het uiterste westen in de beleidsregio Peelvenen.

Uitsnede Provinciaal Omgevingsplan Limburg, Limburg in beleidsregio's

Peelland omvat een brede zone van landbouwgebieden op voormalige heide- en veenontginningsgronden, afgewisseld met grote bossen en enkele grote plattelandskernen en oude bouwlanden en beekdalen. De landbouw is hier sterk ontwikkeld: glastuinbouw, champignonenteelt, intensieve veehouderij (varkens en pluimvee), vollegrond tuinbouw, maar ook boomkwekerijen, rozenteelt, aspergeteelt, kleinschalige akkerbouw en melkveehouderij zijn vertegenwoordigd in de regio. Het agribusinesscomplex concentreert zich rond Venray, de kern Horst en de omgeving van de veiling ZON (stadsregio

Venlo). Samen met het netwerk van kennis- en innovatie-instellingen geeft de landbouw in de regio Peelland voeding aan de betekenis van de Greenport Venlo

De intensieve veehouderij en tuinbouw zijn belangrijke economische sectoren in deze regio.

Binnen de aangewezen zonering (zie POL-aanvulling Reconstructieplan, 2004) en concentratiegebieden kunnen deze sectoren voor de noodzakelijke schaalvergroting voldoende ontwikkelingsruimte krijgen op locaties waar er geen of zo weinig mogelijk andere functies in de weg zitten. Het kan daarbij gaan om bestaande (vooral gelegen in P4 en P5) of nieuw te ontwikkelen locaties (alleen in P5). Op die locaties kunnen ondernemers de ruimte krijgen om zonder (te veel) planologische beperkingen snel in te spelen op marktkansen.

Naast intensieve sectoren als glastuinbouw en intensieve veehouderij, is er ook ruimte voor de grondgebonden landbouw en natuur (belang van goede ruimtelijke afweging tussen intensieve landbouw en 'belevingslandbouw').

Binnen de beleidsregio Peelland vormt ook de sector toerisme in de vorm van een scala aan verblijfs- en dagrecreatieve voorzieningen een economische factor van belang. Hier zijn goede kansen voor een verdere doorontwikkeling en versterking van het toeristisch product.

In vrijkomende agrarische bebouwing kan kleinschalige dienstverlenende bedrijvigheid tot ontwikkeling komen.

Maasvallei-West omvat een belangrijk deel van het landelijk gebied van Noord- en Midden- Limburg ten westen van de Maas. De Maasvallei-West kent een grotendeels overeenkomstige karakteristiek als Maasvallei-Oost en is ook rijk aan aardkundige, archeologische, cultuurhistorische en natuurlijke waarden. De stroomgebieden van de Tungelroysebeek en Loobeek vormen twee markante onderdelen van de regio. Er is een grote afwisseling van kleinschalige landschapstypen, zoals rivierduinen, esdorpen, oude bouwlanden, beekdalen en kamptingningen. De woonkernen liggen verspreid over de regio en deels in linten langs de Maas en de Napoleonsbaan. De sociaal-culturele structuur in de overwegend kleinere kernen is goed ontwikkeld, maar staat door de veranderingen in de landbouw onder druk. De landbouw en het toerisme vormen een sterke economische pijler.

Het afwisselende en natuurlijke karakter van de regio maakt deze aantrekkelijk als woon-, werk- en recreatiegebied. Uitdaging is de toeristische functie als economische drager verder uit te bouwen door in te spelen op de groeiende betekenis van de vrijetijdseconomie. Verbreding van de plattelands economie is eveneens van belang voor de verdere ontwikkeling van de

regio. Binnen de tot het Maasdal behorende delen van het gebied is het rivierbelang van grote invloed op de ontwikkelingsmogelijkheden. Met toepassing van instrumenten als het contourenbeleid wordt ingezet op een goede inbedding van kernen in het landschap. EHS en POG in het landelijk gebied ten westen van de Maas worden samen met natuur in aangrenzende gebieden in België en Noord-Brabant verder versterkt als een groene rugengraat tussen Maas, Peel en Kempen.

Door de Reconstructie blijven er goede ontwikkelingsmogelijkheden voor alle mogelijke vormen van landbouw in een aantrekkelijke omgeving.

De regio Peelvenen omvat de hoogveengebieden Groote Peel, Maria-peel/Deurnese Peel en de ermee samenhangende of van directe invloed zijnde landbouwgebieden, die overwegend vallen binnen de EHS en POG. De natuurgebieden zijn van (inter-)nationale betekenis. Vanwege hun gevoeligheid voor verdroging en verzuring zijn ze voorzien van vrij omvangrijke bufferzones, waarbij de landbouwgebieden als extensiveringszone zijn aangemerkt. Natuur, (natuur)gericht toerisme, extensieve landbouw en verbrede economie binnen de aanwezige kernen en bebouwing bepalen hier de ontwikkelingsrichting.

In het POL2006 is daarnaast een raamwerk gedefinieerd dat de belangrijkste omgevingswaarden van de provincie Limburg omvat. Het raamwerk bestaat uit kristallen, groene, blauwe en bronzen waarden. Groen staat voor de natuur, blauw voor het water, kristallen voor de milieuthema's en bronzen voor de aardkunde, cultuurhistorie en landschap. Behoud en verbetering van deze waarden zijn van essentieel belang.

2.3.2 POL-aanvulling Verstedelijking, Gebiedsontwikkeling en Kwaliteitsverbetering

Op 18 december 2009 hebben Provinciale Staten van Limburg de POL-aanvulling Verstedelijking, Gebiedsontwikkeling en Kwaliteitsverbetering vastgesteld.

De POL-aanvulling Verstedelijking, Gebiedsontwikkeling en Kwaliteitsverbetering (VG en K) bevat een aantal beleidsaanpassingen dat zich concentreert rond drie nauw samenhangende thema's: verstedelijking, gebiedsontwikkeling en kwaliteitsverbetering. Voor deze drie thema's wordt op onderdelen de formulering van het provinciaal belang aangescherpt. Dit is nodig om duidelijk te maken op welke wijze de provincie haar nieuwe bevoegdheden volgens de Wet ruimtelijke ordening zal inzetten.

De doelen van de POL-aanvulling zijn:

- Provinciale regie en sturing op woningvoorraadontwikkeling.

- Provinciale regie en sturing op ontwikkeling werklocaties.
- Selectieve provinciale sturing op verstedelijkingsprocessen.
- Ruimte voor nieuwe clusters van bebouwing in landelijk gebied ('nee, tenzij').
- Het verbinden van nieuwbouw of uitleglocaties met revitalisering en/of herstructurering (woongebieden, werklocaties, glastuinbouw).
- Selectieve provinciale sturing op gebiedsontwikkelingen.
- Verankeren en overdragen van het Limburgs Kwaliteitsmenu.

Tegen de achtergrond van de te verwachten afname van de woningvoorraad (met ca. 16.000 woningen) in Zuid-Limburg wordt er in Zuid-Limburg geen ruimte meer geboden aan ontwikkeling van uitleglocaties buiten de contour. Binnen het Nationaal Landschap Zuid-Limburg kunnen buiten de contouren van de plattelandskernen én buiten de Rijksbufferzones in de periode 2010-2030 nog slechts op beperkte schaal woningen worden ingezet in bestaande linten of clusters, voor hergebruik van vrijkomende (agrarische of niet-agrarische) bebouwing, nieuwe landgoederen of ten behoeve van verplaatsing van intensieve veehouderijen.

Bij plattelandskernen in Noord- en Midden-Limburg ziet de provincie wel nog mogelijkheden voor uitleglocaties buiten, maar wel aangrenzend aan de contour. Ook hier blijft wel de voorkeur bestaan voor inbreiding (toepassing SER-ladder). Voor nieuwe op zichzelf staande clusters van bebouwing buiten de contour geldt een "nee, tenzij"-benadering. Voor dergelijke clusters wordt alleen kans gezien als onderdeel van een gebiedsontwikkeling die leidt tot een integrale versterking van de kwaliteit van het landelijk gebied. Het verschil in ontwikkelingsmogelijkheden is ook tot uitdrukking gebracht in het opsplitsen van het POL-perspectief Plattelandskern (P6) in P6a (Plattelandskern Noord- en Midden-Limburg) en P6b (Plattelandskern Zuid-Limburg).

De POL-aanvulling vormt het kader voor de beleidsregel Limburgs Kwaliteitsmenu.

2.3.3 Beleidsregel Limburgs Kwaliteitsmenu

Gedeputeerde Staten hebben op 12 januari 2010 het Limburgs Kwaliteitsmenu (LKM) vastgesteld.

De beleidsregel Limburgs Kwaliteitsmenu (LKM) regelt de 'extra' condities en voorwaarden waaronder bepaalde ontwikkelingen in het landelijk gebied buiten de plattelandskernen dan wel in het stedelijk gebied in de perspectieven P2, P3 en P8 mogelijk zijn. Het LKM vormt geen nieuw ruimtelijk beleid, maar is een uitwerking van het kwaliteitsdeel uit het POL en de POL aanvulling Verstedelijking, Gebiedsontwikkeling en Kwaliteitsverbetering. Via het

LKM wordt dan ook geen nieuwe of extra ruimte geboden voor ontwikkelingen buiten de contour. Het ruimtelijk beleid is vastgelegd in het POL 2006. Daarin is ook aangegeven onder welke voorwaarden ruimte bestaat voor ontwikkelingen. Een belangrijke voorwaarde in POL 2006 is dat een eventuele ontwikkeling moet leiden tot een compensatie van het verlies aan omgevingskwaliteit, resulterend in een verbetering van de kwaliteit van het buitengebied. Het LKM geeft aan hoe een type ontwikkeling moet bijdragen aan kwaliteitsverbetering. Daarbij wordt duidelijk verschil gemaakt tussen gebiedseigen en niet gebiedseigen ontwikkelingen. Waar sprake is van gebiedseigen ontwikkelingen is in principe inpassing en maatwerk leidend. Ook de niet gebiedseigen ontwikkelingen dienen goed ruimtelijk en landschappelijk te worden ingepast, maar voor deze ontwikkelingen geldt daarnaast een kwaliteitsbijdrage die in het LKM als richtlijn of als drempelwaarde is aangegeven.

Het LKM richt zich op relatief kleinschalige ontwikkelingen vanuit het particulier initiatief.

De essentie van het LKM is dat de beoogde ontwikkelingen gepaard moeten gaan met landschappelijke kwaliteitsverbetering, natuurontwikkeling en ontstening. Dit ter compensatie van het door de ontwikkeling optredende verlies aan omgevingskwaliteit. De voorheen bestaande instrumenten 'Rood voor Groen', 'Ruimte voor Ruimte Zuid-Limburg', Verhandelbare Ontwikkelingsrechten methode (VORM) en 'Bouwkavel op Maat Plus (BOM+)' gingen uit van hetzelfde principe. Deze instrumenten zijn nu vervangen door de modules binnen het LKM, waarbij per module de specifieke extra condities en voorwaarden worden aangegeven. Het zijn de volgende modules:

- Module 6.4: nieuwe landgoederen;
- Module 6.5: gebiedseigen (d.w.z. gebonden aan het buitengebied) recreatie en toerisme;
- Module 6.6: niet gebiedseigen recreatie en toerisme;
- Module 6.7: agrarische nieuwvestiging en uitbreiding;
- Module 6.8: uitbreiding glastuinbouw;
- Module 6.9: uitbreiding bedrijventerreinen;
- Module 6.10: uitbreiding solitaire bedrijven;
- Module 6.11: nieuwe (solitaire) woningbouw;
- Module 6.12: nieuwe uitbreidingsgebieden voor woningbouw;
- Module 6.13: overige (gebouwde) functies.

In de provinciale handreiking RO is aangegeven dat gemeenten een aantal ontwikkelingen op een kwalitatieve manier dienen te benaderen. Het gaat dan om ontwikkelingen als vergroting van woningen, van bijgebouwen, van recreatiewoningen en om invulling van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's). Omdat de verantwoordelijkheid voor de kwalitatieve invulling van deze onderwerpen al in een eerder stadium bij de gemeenten is gelegd, zijn

deze niet meer in het LKM opgenomen. De gemeente kan er wel voor kiezen om deze onderwerpen deel te laten uitmaken van het gemeentelijke kwaliteitsmenu.

Uitgangspunt van het LKM is dat ontwikkelingen in het buitengebied alleen mogelijk zijn wanneer ze (per saldo) een bijdrage leveren aan de kwaliteitsverbetering van het buitengebied, onder meer door het optredende verlies aan omgevingskwaliteit te compenseren. Op de eerste plaats dient ter plaatse van de beoogde ontwikkeling kwaliteit te worden geleverd in de vorm van een goede ruimtelijke en landschappelijke inpassing. Daarnaast is in de meeste gevallen een (extra) kwaliteitsbijdrage verplicht, in de vorm van een financiële bijdrage voor of rechtstreeks in de vorm van een verbetering van de landschappelijke kwaliteit, natuurontwikkeling en/of ontstening van het platteland. Over de inzet van de kwaliteitsbijdragen worden nadere afspraken gemaakt met de gemeenten.

Het werken met en uitvoering geven aan (de modules van) het LKM wordt in handen gelegd van de gemeenten.

Opnemen en uitwerken in het gemeentelijk beleid

De provincie vraagt de gemeenten om het beleid uit het LKM over te nemen en uit te werken zodat een gemeentelijk kwaliteitsmenu ontstaat. Op deze manier kan het kwaliteitsmenu worden toegesneden op de lokale behoeften en omstandigheden. Het kwaliteitsmenu kan gedifferentieerd voor het grondgebied van de gemeente worden toegepast. Die ruimte biedt het LKM onder meer door het gebruik van drempelwaarden (minimale waarde van een te leveren tegenprestatie). Het kwaliteitsmenu wordt verankerd in de nog op te stellen structuurvisie voor het buitengebied. Wel zijn er door de raad van de gemeente Peel en Maas uitgangspunten vastgesteld die opgenomen worden in het gemeentelijk kwaliteitskader. Op basis van voorgaande structuurvisie kunnen kwaliteitsbijdragen worden gevraagd. In het gemeentelijk kwaliteitskader zijn alleen de modules van het LKM uitgewerkt van de ontwikkelingen die het Structuurplan buitengebied Peel en Maas mogelijk maakt.

Gebruik maken van een kwaliteitsfonds

Aan het toestaan van een nieuwe ontwikkeling in het buitengebied wordt in het LKM, ter compensatie van het verlies van groen, een kwaliteitsverbetering gekoppeld. De kwaliteitsverbetering kan op de locatie van de ontwikkeling zelf worden uitgevoerd. Bijvoorbeeld wanneer het gaat om een goede inpassing van een agrarische bouwkaal. De kwaliteitsverbetering kan ook door de initiatiefnemer worden uitgevoerd op een andere locatie. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een stuk nieuwe natuur elders in de gemeente. In beide gevallen worden de ontwikkeling en de kwaliteitsverbe-

tering gelijktijdig geregeld via bestemmingsplan en privaatrechtelijke overeenkomst.

Een directe koppeling in tijd is echter niet altijd mogelijk of planologisch gewenst. In het LKM wordt daarom ook in de mogelijkheid voorzien om de kwaliteitsbijdrage in een gemeentelijk of regionaal kwaliteitsfonds te storten. De gemeente kan regelen dat dit rechtstreeks kan plaatsvinden of dat dit slechts gebeurt wanneer de initiatiefnemer niet in staat is zelf de kwaliteitsverbeteringen uit te voeren. Ook in gevallen waarin uitvoering van inpassing op de (agrarische) kavel niet gewenst of mogelijk is, kan een kwaliteitsfonds uitkomst bieden. Belangrijk bij het inrichten van een kwaliteitsfonds is dat dit een doelfonds is, dat gericht is op de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied. Op die manier wordt de causaliteit tussen ingreep en kwaliteitsverbetering bewaakt.

2.3.4 POL-aanvulling Gebiedsontwikkeling Klavertje 4

Het klavertje vier gebied is het gebied wat ligt ten noordwesten van Venlo tussen de A67 en A73. In het gebied worden nieuwe bedrijventerreinen ontwikkeld voor (internationale) bedrijven. Deze werklandschappen worden landschappelijk ingepast. Het gebied wordt in de komende jaren verder ontwikkeld tot een gebied waar het naast ondernemen aangenaam werken, wonen en verblijven is. Daarnaast bevat het Klavertje vier gebied een 'buitengebied'.

Voor het Klavertje 4 gebied wordt een aparte structuurvisie en een apart bestemmingsplan vastgesteld.

2.3.5 Reconstructieplan Noord- en Midden-Limburg

Reconstructiewet concentratiegebieden

Om de problemen in het landelijk gebied structureel en op een samenhangende manier aan te pakken heeft het Rijk de 'Reconstructiewet concentratiegebieden', kortweg Reconstructiewet, in het leven geroepen. De concrete uitwerking van de Reconstructiewet is veel breder dan alleen maar de problematiek van de intensieve veehouderij. Het doel van de wet is:

- 1 de versterking van de sociaaleconomische vitaliteit van het landelijk gebied (versterking van landbouw en recreatie, wonen, werken en leefbaarheid);
- 2 de verbetering van de omgevingskwaliteit (natuur, landschap, water, ammoniak, stank);
- 3 de vermindering van de veterinaire kwetsbaarheid.

De zonering uit het Reconstructieplan kent een rechtstreekse doorwerking. In de Reconstructiewet worden concentratiegebieden onderscheiden waarvoor deze doelen worden nagestreefd. Het concentratiegebied in de provincie Limburg bestaat uit het noordelijke en middelste deel van de provincie. De zuidgrens wordt gevormd door de gemeentegrens van vóór 1 januari 2003 van de voormalige gemeente Echt.

Het reconstructiegebied is opgedeeld in zes gebieden: Maasduinen, Venray Meerlo-Wanssum, Horst aan de Maas, Helden, Nederweert en Ons WCL. De gemeente Peel en Maas valt onder het gebied Helden.

Het Reconstructieplan is een plan voor het landelijk gebied met de status van POL-wijziging/toevoeging, met op bepaalde onderdelen een directe doorwerking in bestemmingsplannen. Provinciale Staten van Limburg hebben het Reconstructieplan op 5 maart 2004 vastgesteld en hebben vervolgens het plan voor goedkeuring aangeboden aan de ministers van LNV en VROM. Het rijk heeft het Reconstructieplan op 22 april 2004 goedgekeurd. Het Reconstructieplan is op 1 juni 2004 bekendgemaakt.

Op 6 juli 2004 hebben het rijk en de provincie een overeenkomst ondertekend, waarin afspraken zijn neergelegd over de uitvoering van de Limburgse reconstructie.

In 2006 is een partiële herziening van Reconstructieplan Noord en Midden-Limburg vastgesteld. Een aantal wijzigingen daarin moet als planreparatie worden beschouwd als gevolg van de uitspraak van de Raad van State van 6 juli 2005, naar aanleiding van de tegen het Reconstructieplan Noord- en Midden-Limburg ingestelde beroepen.

Een belangrijk onderdeel van het Reconstructieplan Noord en Midden-Limburg is de wettelijk verplichte zonering voor de intensieve veehouderij. In de zonering worden de conflicterende belangen tussen de intensieve veehouderij en natuur, landschap, recreatie en wonen ruimtelijk van elkaar gescheiden. In de kwetsbare gebieden zal het aantal intensieve veehouderijbedrijven geleidelijk teruggedrongen worden. Tegelijkertijd wordt de sector op duurzame locaties geconcentreerd door ontwikkelingsruimte te bieden.

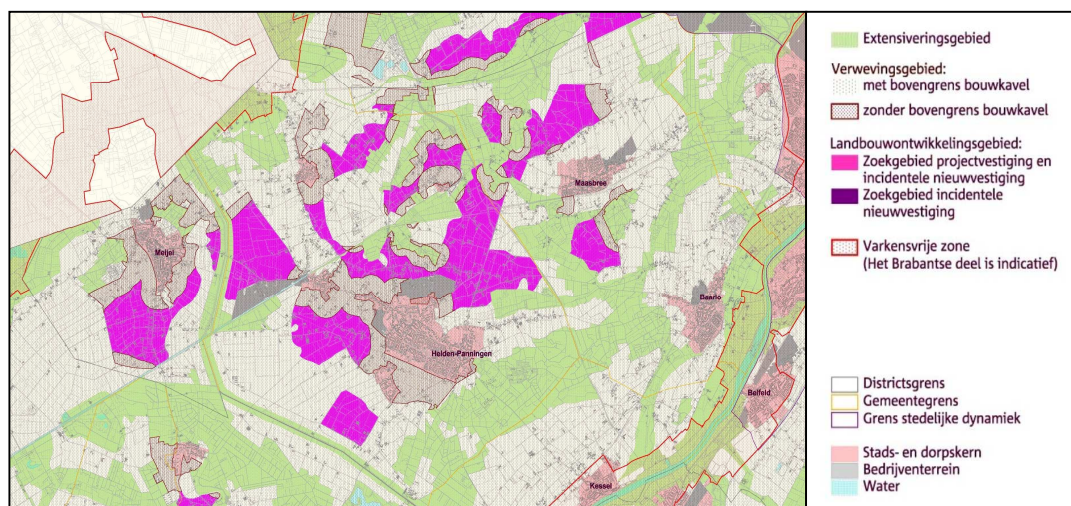
In het Reconstructieplan Noord en Midden-Limburg wordt voor het landelijk gebied een zonering gehanteerd om bepaalde accenten te leggen voor het intensieve agrarisch gebruik. De volgende specifieke zones worden onderscheiden:

- Landbouwontwikkelingsgebieden;
- Verwevingsgebieden;

- Extensiveringsgebieden.

(zie ook navolgend schema uit het Reconstructieplan Noord en Midden-Limburg).

Deze zonering is in het Reconstructieplan op perceelsniveau vastgelegd op schaal 1: 25.000 en is een leidend onderdeel van het bestemmingsplan buitengebied.

Uitsnede Reconstructieplan Noord en Midden-Limburg, Zonering Inten-

Bij de zonering in het Reconstructieplan is de intensieve veehouderij afgezet tegen de andere waarden en functies in het betreffende gebied.

De landbouwontwikkelingsgebieden zijn gebieden in het reconstructiegebied met het primaat landbouw, die, geheel of gedeeltelijk, voorzien, of in het kader van de reconstructie zullen voorzien, in de mogelijkheid tot uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van intensieve veehouderij.

De landbouwontwikkelingsgebieden in de gemeente Peel en Maas zijn in het structuurplan buitengebied Peel en Maas aangewezen als zoekgebied landbouwontwikkelingsgebied. In de Ontwerp Structuurvisie Intensieve veehouderij en Glastuinbouw zijn gebieden aangewezen als LOG en zijn deze gebieden begrensd.

Verwevingsgebieden zijn gebieden in het reconstructiegebied die gericht zijn op verweving van landbouw, wonen en natuur. In de verwevingsgebieden wordt onderscheid gemaakt tussen gebieden met en gebieden zonder bovengrens bouwkvael, afhankelijk van de kwaliteiten van het gebied en omliggende functies.

De extensiveringsgebieden zijn landbouwgebieden in het reconstructiegebied, gelegen in de nabijheid van bos of natuur. Uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van intensieve veehouderijen is hier onmogelijk (met uitzondering van de gronden, gelegen binnen het vigerend agrarisch bouwblok).

In het buitengebied van de gemeente komen alle drie de gebiedstypen voor. Het Reconstructieplan wijst in het buitengebied zoekgebieden voor landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) aan. In de Ontwerp Structuurvisie Intensieve veehouderij en glastuinbouw vindt een nadere afweging plaats voor de exacte begrenzing van de LOG's binnen de zoekgebieden. De zoekgebieden LOG die niet als LOG worden aangewezen behouden conform het Reconstructieplan de status van zoekgebied.

Op grond van het Reconstructieplan kunnen in de landbouwontwikkelingsgebieden intensieve veehouderijen doorontwikkelen: zowel een toename van het aantal dieren en gebouwen binnen het bouwvlak als een uitbreiding van het bouwvlak is mogelijk. Nieuwvestiging (een intensieve veehouderij op een nieuwe agrarische bouwka­vel of de vestiging van een intensieve veehouderijtak op een bestaande agrarisch bouwka­vel (omschakeling)) is hier in beginsel mogelijk. In de gemeente Peel en Maas zijn diverse zoekgebieden voor nieuwvestiging gelegen. In de zoekgebieden voor projectvestiging kunnen bedrijven doorgroeien en door samenwerking met ander IV-bedrijven concurrentievoordelen behalen. Nieuwvestiging in projectvestigingen 'trekt' intensieve veehouderijbedrijven weg uit andere, kwetsbare gebieden. Om op korte termijn oplossingen te bieden voor intensieve veehouderijbedrijven worden incidenteel mogelijkheden geboden voor nieuwvestiging in landbouwontwikkelingsgebieden.

Op grond van het Reconstructieplan wordt in de *verwevingsgebieden* nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven uitgesloten. Uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven (zowel binnen het bestaande bouw­blok, als uitbreiding van het bouw­blok) is mogelijk mits de ruimtelijke kwaliteit of functies van het gebied zich daar niet tegen verzetten. Het overgrote deel van het plangebied is aangeduid als verwevingsgebied met bovengrens bouwka­vel. Tevens zijn vele gebieden aangeduid als verwevingsgebied zonder bovengrens bouwka­vel. Het verschil tussen beide gebieden zit erin dat in de verwevingsgebieden met bovengrens bouwka­vel het bouw­vlak maximaal 1,5 ha groot mag zijn. Voor verwevingsgebieden zonder bovengrens bouwka­vel geldt geen maximale oppervlakte.

Op grond van het Reconstructieplan wordt in de *extensiveringsgebieden* uitbreiding van de bouwka­vel, omschakeling en nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven uitgesloten. De realisatie van gebouwen of

bouwwerken binnen de vigerende bouwkavels is wel mogelijk. In deze gebieden wordt ingezet op verplaatsing van de intensieve veehouderij of omschakeling naar een andere agrarische bedrijfstak.

De navolgende tabel geeft in zijn algemeenheid aan welke ontwikkelingsmogelijkheden bestaan voor intensieve veehouderijbedrijven in de drie onderscheiden gebieden.

	Extensiveringgebied	Verwevingsgebied	Landbouwonwikkelingsgebied
Is uitbreiding binnen bestaand bouwblok mogelijk? (afhankelijk van milieuv vergunning)	Ja	Ja	Ja
Is uitbreiding van het bouwblok mogelijk? (afhankelijk van BOM+)	Nee	Ja	Ja
Is nieuwvestiging mogelijk? (afhankelijk van BOM+)	Nee	Nee	Ja

In het POL Noord en Midden-Limburg zijn eveneens projectvestigingslocaties glastuinbouw en concentratiegebieden voor herstructurering en revitalisering glastuinbouw aangewezen. De projectvestigingslocatie Siberië ligt in het noordoosten van het plangebied en in het plangebied zijn diverse concentratiegebieden voor herstructurering en revitalisering glastuinbouw gelegen.

2.3.6 Stimuleringskader Natuur, Bos en Landschap

Voor het plangebied is het Stimuleringsplan Natuur, bos en landschap, tevens Natuurgebieds-, Landschapsgebieds- en Beheersgebiedplan van toepassing. De Stimuleringsplannen zijn door de provincie opgestelde gebiedsvisies voor natuur, bos en landschap. Ze vormen een uitwerking van hetgeen is vastgelegd in het POL. De doelen van de plannen zijn:

- een heldere formulering van de doeltypen per deelgebied ten aanzien van natuur, bos en landschap;
- het stimuleren van een actieve rol van andere organisaties, zoals gemeenten en waterschappen, door duidelijk aan te geven wat de provincie, ten aanzien van natuur, bos en landschap in een bepaald gebied wil;

- het stimuleren van de uitvoering van acties en maatregelen die bijdragen aan de realisatie van de geformuleerde natuur-, bos- en landschapsdoelen;
- bieden van een toetsingskader voor de toekenning van provinciale subsidies aangaande natuur, bos en landschap.

Voor de verschillende gebieden zijn in de Stimuleringsplannen natuurdoeltypen weergegeven. Indien in de toekomst ontwikkelingen gewenst worden binnen het plangebied, kan aansluiting gezocht worden bij de natuurdoeltypen uit het Stimuleringsplan. Tevens kunnen de natuurdoeltypen als richtinggevend beschouwd worden bij landschappelijke inpassingsvraagstukken in het gebied.

2.3.7 Handreiking Ruimtelijke ontwikkeling Limburg

In de 'Handreiking Ruimtelijke Ontwikkeling Limburg' wordt met betrekking tot het buitengebied een aantal beleidslijnen beschreven, en in een aantal gevallen nader uitgewerkt.

Onder het 'buitengebied' wordt in de Handreiking verstaan de gebieden die in het POL 2006 aangewezen zijn als perspectief 1, 2, 3, 4 of 5.

Voor het buitengebied gelden 4 belangrijke aandachtspunten:

- in stand houden van een vitaal landelijk gebied met voldoende dynamische dorpen om een goed woon- en leefklimaat voor de daar wonende en werkende bevolking te bieden;
- kwaliteitsslag op tal van terreinen, waaronder natuur, landschap, water, bodem, toerisme, recreatie en landbouw;
- beheersing en waar mogelijk terugdringing van de verstening van het landelijk gebied, met het oog op de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden;
- verbreding en optimalisering van de ruimtelijke structuur van de diverse land- en tuinbouwsectoren.

Voor agrarische bouwkavels geldt een aantal belangrijke uitgangspunten, welke deels consequenties hebben voor de regeling in dit bestemmingsplan. Belangrijke uitgangspunten zijn:

- indien mogelijk bieden van ontwikkelingsruimte voor volwaardige agrarische bedrijven, rekening houdend met de omgevingskwaliteiten;
- zo compact mogelijke bouwkavels, afweging tussen agrarische belangen en andere belangen en waarden.

Blijkens de Handreiking zijn voor (semi-)agrarische bedrijven en activiteiten tevens de beleidslijnen zoals verwoord in het POL 2006, de POL-uitwerking BOM+ (vervangen door het Kwaliteitsmenu) en de beleidsregels Hagelnetten, Teeltondersteunende voorzieningen en Huisvesting buitenlandse werknemers van belang.

Ook voor burgerwoningen in het buitengebied, nieuwe economische dragers, toerisme en recreatie worden aanvullende regels beschreven in de Handreiking.

2.3.8 Provinciale Woonvisie

Op 1 februari 2011 hebben Gedeputeerde Staten van Limburg de Provinciale Woonvisie 2011-2015 vastgesteld. Hierin staat beschreven hoe de woningvoorraadontwikkeling de komende jaren vorm gegeven zou kunnen worden, welke rollen en taken de provincie daarbij kan en wil vervullen en hoe de provincie deze ambities tracht te realiseren.

Een belangrijke aanleiding om het woonbeleid te actualiseren vormen de demografische ontwikkelingen in de provincie. Onder andere hierdoor ontstaat noodzaak tot herstructurering en een andere kwalitatieve samenstelling van de woningvoorraad. Uit de demografische ontwikkelingen komen belangrijke opgaven voort gericht op het veranderen van het aanbod aan woonruimte, voorzieningen en de inrichting van de woon- en leefomgeving.

Lange termijn visie

De provincie is ervan overtuigd dat een omslag van een aanbodgerichte naar een vraaggerichte woningmarkt noodzakelijk is. Het gaat er om een goed functionerende woningmarkt en leefomgeving te scheppen en in stand te houden, waarin alle betrokkenen in hun behoeften kunnen voorzien, en waarin dat ook in de toekomst voor de toekomstig betrokkenen mogelijk zal zijn.

Korte termijn visie

Op de kortere termijn wordt gestreefd naar een kwalitatief goede en passende woningvoorraad met voldoende betaalbare woningen die voor de betreffende doelgroepen in voldoende mate beschikbaar zijn. De provincie constateert dat de bestaande woningvoorraad mede gezien de demografische ontwikkelingen voor een deel niet meer voldoet aan de huidige en toekomstige woningbehoefte. De provincie ziet hier voor Limburg zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve opgave.

Regio Noord- en Midden-Limburg

In de regio Noord- en Middel-Limburg heeft het inwonertal zijn piek bereikt en gaat regiobreed afnemen van ca. 280.000 inwoners in 2010, naar ca. 275.000 in 2030. Na 2030 komt de krimp in een versnelling. Anticiperend op de afnemende bevolkingsomvang en wijzigende samenstelling van huishoudens, mede door de vergrijzing, dient de nog resterende groei maximaal te worden ingezet op een tijdige aanpassing van de samenstelling van de woningvoorraad. Voor de regio Midden-Limburg wordt er van uit gegaan dat tussen 2010 en 2030 de woningvoorraad nog met circa 8.000 woningen zal toenemen. Binnen de stadsregio's dienen de nieuwe activiteiten zoveel mogelijk geconcentreerd te worden in de bestaande stedelijke bebouwing. Bij plattelandskernen zijn nog mogelijkheden voor uitleglocaties buiten, maar wel aangrenzend aan de contour. Ook hier blijft overigens de voorkeur bestaan voor inbreiding. De nog te realiseren nieuwe locaties in/ bij dorpen buiten de stadsregio's komen ook in dienst te staan van de transformatieopgave van de plattelandskernen. Voor nieuwe op zichzelf staande clusters van bebouwing buiten de contour geldt een 'nee, tenzij'-benadering.

Door middel van onderhavig bestemmingsplan wordt in de opgenomen woonbestemmingen voldoende ruimte geboden om de bestaande woningvoorraad zo optimaal mogelijk te kunnen benutten en geschikt te maken voor diverse doelgroepen, zie bijvoorbeeld de bepalingen voor mantelzorg en inwoning. Regel is dat in het bestemmingsplan geen nieuwe woningbouwontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, met uitzondering van locaties waar nog vigerende bouwtitels aanwezig zijn. In dit laatste geval is een toetsing aan de provinciale woonvisie niet aan de orde.

2.3.9 Provinciaal Waterplan 2010 – 2015

Het Provinciaal Waterplan 2010-2015 is een aanvulling op het POL2006, met als doel een herijking en uitwerking van het waterbeleid uit het POL2006, op basis van de vernieuwde Europese en nationale kaders (de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) en de integrale Waterwet). Het waterplan heeft een doorlooptijd van zes jaar, parallel aan de looptijd van het Stroomgebiedbeheerplan Maas.

Het Provinciaal Waterplan kan worden gezien als een regionaal waterplan, zoals omschreven in de Waterwet en een op zichzelf staande structuurvisie op grond van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. Het plan bevat specifieke ambities en beleidsregels gericht op de doorwerking en uitvoering van waterbeleid.

Het waterbeleid in het Provinciaal Waterplan omvat de strategische hoofdlijnen voor het provinciale waterhuishoudkundig beleid. Het provinciale waterbeleid bevat de volgende strategische doelen:

- herstel sponswerking:
het voorkomen van wateroverlast en watertekort in het regionale watersysteem, anticiperend op veranderende klimatologische omstandigheden.
- herstel van de natte natuur:
het bereiken van ecologisch gezonde watersystemen en grondwaterafhankelijke natuur.
- schoon water:
het bereiken van een goede chemische kwaliteit voor water en sediment.
- een duurzame watervoorziening:
het beschermen van water voor menselijke consumptie, zodanig dat voldoende water van de vereiste kwaliteit via eenvoudige zuiveringstechnieken beschikbaar is.
- een veilige Maas:
het streven naar een acceptabel risico voor overstromingen in het rivierbed van de Maas.

In de loop der tijd zijn de watersystemen in Limburg, net als elders in West-Europa, steeds verder gereguleerd ten behoeve van economische ontwikkelingen en bebouwing. Daardoor is de natuurlijke veerkracht van het watersysteem, het vermogen om piekbelasting op te vangen en periodes van droogte te doorstaan, grotendeels verdwenen. Dit heeft onder meer geleid tot een groter overstromingsrisico van de Maas en de beekdalen, regelmatig terugkerende wateroverlast en erosie, watertekort, gebrekkig ecologisch functioneren en hardnekkige milieuproblemen (zoals emissies en verdroging), met negatieve gevolgen voor mens, natuur en economie. Naar verwachting zal de druk op de watersystemen in de toekomst toenemen door verdere verstedelijking en intensiever ruimtegebruik. Bovendien zal de klimaatverandering tot meer extreme neerslagpatronen leiden, waardoor ook de piekbelasting van onze watersystemen zal toenemen.

Het huidige watersysteem heeft onvoldoende ruimte en veerkracht om extreme omstandigheden op te kunnen vangen, hetgeen door de geschetste toekomstige ontwikkelingen steeds problematischer wordt. Door middel van het Provinciaal Waterplan wordt gewerkt aan een belangrijke verbetering van het Limburgse vestigingsklimaat waarbij tegelijkertijd de regionale identiteit wordt versterkt. Tot die identiteit behoren de verschillende karakteristieke beken, beekdalen en (grond)waterafhankelijke natuurgebieden die Limburg rijk is en die een belangrijke drager zijn van het Limburgs landschap, de biodiversiteit en toeristisch-recreatieve waarden. Schoon, aantrekkelijk en natuurlijk water waarin veilig gezwommen en gerecreëerd kan

worden, is bevorderlijk voor de ontwikkeling van natuur en biodiversiteit (Natura 2000), voor welzijn en volksgezondheid, en een belangrijke economische randvoorwaarde en stimulans voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen.

Er wordt ingezet op behoud en herstel van ecologisch gezonde en veerkrachtige watersystemen, die tevens functioneren als natuurlijke klimaatbuffers: ecologisch gezond functionerende watersystemen die in staat zijn om het variërende aanbod en de wisselende kwaliteit van water op een natuurlijke manier op te vangen. Dit wordt bereikt door de aan de watersystemen gebonden functies meer in balans te brengen met variaties in de beschikbaarheid en kwaliteit van water. Verder wordt deze vernieuwing in het waterbeheer gestalte gegeven door onder andere een (grensoverschrijdende) stroomgebiedbenadering, een integrale en brongerichte aanpak, het meer ruimte geven aan natuurlijke processen in de watersystemen, het in acht nemen van het solidariteitsprincipe (niet-afwentelen) en het vooraf betrekken van water bij ruimtelijke ontwikkelingen en afwegingen.

2.3.10 Beleidsregel teeltondersteunende voorzieningen

Door de provincie Limburg is op 1 februari 2005 de beleidsregel teeltondersteunende voorzieningen vastgesteld. Deze beleidsregel onderscheidt tijdelijke en permanente voorzieningen en voorzieningen hoger en lager dan 1,5 meter.

Voor deze verschillende soorten voorzieningen worden verschillende plaatsingsmogelijkheden geboden. Hierbij wordt tevens onderscheid gemaakt naar het type gebied waarin ze worden geplaatst.

De gemeente volgt in grote lijnen de provinciale beleidsregel. In de gemeente Peel en Maas zal het hieronder staande beleid gehanteerd worden voor teeltondersteunende voorzieningen:

- Hoge , permanente teeltondersteunende voorzieningen in de vorm van teeltondersteunende kassen:
Conform provinciaal beleid alleen binnen het bouwblok. Conform het provinciale beleid zijn deze in principe toegestaan tot 5.000 m² binnen het bouwblok van bedrijven gelegen in de provinciale beleidsregio Peel-land. Bedrijven die gelegen zijn in de provinciale beleidsregio Maasvallei West mogen in principe 2.500 m² aan hoge, permanente voorzieningen hebben. Meer is mogelijk, maar zal buitenplans afgewogen moeten worden en er zal een tegenprestatie geleverd moeten worden conform

het Kwaliteitskader. Een voorwaarde is wel dat er door de realisatie van deze kassen geen glastuinbouwbedrijf ontstaat.

Voor bedrijven die gelegen zijn in voormalige LOG's (zie paragraaf 6.1.1.) wordt beleidsmatig meer mogelijk gemaakt. Deze bedrijven mogen tot maximaal 3 ha permanente teeltondersteunende voorzieningen oprichten. In deze gebieden mogen permanente teeltondersteunende voorzieningen, niet zijnde kassen, ook buiten het bouwblok gerealiseerd worden. Dergelijke voorzieningen mogen 'wandelen' in relatie tot een teeltplan. Dit beleid is geformuleerd naar aanleiding van de problemen die boomkwekerijbedrijven hebben als gevolg van provinciaal geboden mogelijkheden in teeltondersteunende voorzieningen.

- Hoge, tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen:

Het beleid sluit dergelijke voorzieningen uit in de volgende gebieden:

- Beekdal/rivierdal (gebiedstypologie)
- Bos en natuurgebieden (gebiedstypologie)
- Open akkers (nadere zonering binnen gebiedstypologieën kaart)
- Gezien de specifieke kwaliteiten van het gebied worden hoge, tijdelijke voorzieningen niet toegestaan in het gebiedstype 'Grootschalige Veenontginningsgebied'.

Voor een tweetal gebieden geldt een nader afwegingsmoment. Het gaat hier dan om de nadere zones:

- overgangszone bos, en
- grootschalig open ontginningsgebied (gebiedstype).

2.3.12   Partiële streekplanherziening Noord- en Midden-Limburg 'Ruimte voor Ruimte'

De Ruimte voor Ruimte regeling komt voort uit het rijksbeleid 'Regeling Beëindiging Veehouderijtakken RBV' (17 maart 2000). De regeling Ruimte voor Ruimte is een uitwerking om de doelen uit de RBV te effectueren.

In het kader van de realisatie van compensatiewoningen uit de Ruimte voor Ruimte regeling is door Provinciale Staten op 27 oktober 2000, de Partiële Streekplanherziening Noord- en Midden-Limburg, 'Ruimte voor Ruimte' vastgesteld. De Streekplanherziening was noodzakelijk omdat het voormalige beleid niet voorzag in bouwlocaties voor compensatiewoningen.

In de herziening wordt allereerst een toelichting gegeven op de inzet van de regeling. Vervolgens wordt aandacht besteedt aan de omstandigheden waarin Gedeputeerde Staten medewerking kunnen verlenen aan de Ruimte voor Ruimte regeling. Deze aspecten zijn:

- Bouw van de compensatiewoning mag uitsluitend plaatsvinden in de directe nabijheid van een bebouwingsconcentratie en dient aan te

sluiten op bestaande bebouwing; tevens dient de bouw bij voorkeur aan te sluiten op de bebouwde kom;

- Zeker gesteld moet zijn dat de realisering van de compensatiewoning plaatsvindt in samenhang met de sloop van een zeker oppervlak agrarische bedrijfsbebouwing en inlevering van de milieurechten van de agrarische activiteit ter plaatse;
- Zeker gesteld moet zijn dat op de plaats van de te slopen bedrijfsbebouwing de behaalde milieuwinst en de onstenig planologisch wordt geregeld;
- Bij de bouw van de compensatiewoning dient gestreefd te worden naar een versterking van de cultuurhistorische en landschappelijke waardevolle patronen ter plaatse en wordt gestreefd naar een verbetering van de milieuhygiënische en waterhuishoudkundige situatie ter plaatse;
- De compensatiewoning staat los van de provinciale woningbouw-richtcijfers voor zover het gaat om de door het ministerie van VROM ter beschikking gestelde extra woningen;
- De agrarische ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande bedrijven in de nabijheid van de compensatiewoning mogen niet worden beknut;
- De te slopen bedrijfsgebouwen dienen te bestaan uit alle tot de te staken bedrijfstak behorende gebouwen. Indien hierbij bedrijfsgebouwen zijn met een bijzondere monumentale of cultuurhistorische waarde kan hiervan worden afgeweken. Glastuinbouwkassen zijn in alle gevallen van de toepassing van de regeling uitgesloten;
- Gedeputeerde Staten kunnen het beleidskader op onderdelen nader invullen en verduidelijken.

In Limburg is de uitvoering van Ruimte voor Ruimte projecten (tot nu toe) onderverdeeld in een tweetal tranches.

In de eerste tranche wordt de voorfinanciering voor agrariërs en de uitvoering gerealiseerd door de gemeente waarin het perceel en/ of het agrarisch bedrijf is gelegen.

Onderhavige compensatiewoningen worden gerealiseerd in het kader van de tweede tranche. Ten behoeve van de ontwikkelingen in deze tweede tranche is een publiek-private samenwerking opgericht tussen de provincie Limburg en Rabo Vastgoed: 'Ruimte voor Ruimte Limburg C.V.'.

In het kader van de tweede tranche is allereerst, op basis van de geschatte deelname van agrariërs bepaald hoeveel compensatiewoningen ongeveer gerealiseerd kunnen worden. Hiertoe is een aantal aanvullende, richtcijfer-vrije woningbouwcontingenten beschikbaar gesteld. Agrariërs die deelnemen aan de tweede tranche ontvangen hun compensatiegelden (voor sloop)

van de Ruimte voor Ruimte Limburg C.V. Deze vennootschap ontvangt van de provincie, in ruil voor de sloop, een woningbouwcontingent. Vervolgens maakt de onderneming hiertoe geschikte gronden (die eveneens door Ruimte voor Ruimte Limburg C.V. worden aangekocht) op locaties, die voldoen aan de gestelde randvoorwaarden, bouwrijp en verkoopt deze aan derden. Met de opbrengsten van de verkoop wordt de te betalen sloopsubsidie aan de deelnemende agrariërs terugverdiend.

Ruimte voor Ruimte Limburg C.V. fungeert in deze tweede tranche Ruimte voor Ruimte dan ook als een 'grondbank' tussen agrariërs en personen die geïnteresseerd zijn in woningbouw. Door deze aanpak is de noodzakelijke inbreng en het financiële risico van gemeenten sterk verminderd. De gemeenten zijn in de tweede tranche nog wel betrokken bij de inlevering van de milieuvergunning van de deelnemende agrariër en de nieuwe planologische regeling van het agrarisch perceel.

De Ruimte voor Ruimte kavel wordt gevestigd met toepassing van het beleid zoals neergelegd in de partiële streekplanherziening Noord- en Midden-Limburg 'Ruimte voor Ruimte'. Door de provincie Limburg is de locatie als kansrijk aangemerkt. De kwaliteitsverbeterende maatregelen zijn reeds elders in Limburg geleverd.

2.4 Regionaal beleid

2.4.1 Woonvisie Regio Venlo 2011-2015

Op 25 januari 2011 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Peel en Maas de 'Woonvisie Regio Venlo 2011-2015' vastgesteld.

Met de woonvisie regio Venlo (Beesel, Peel en Maas, Venlo) is de raad in staat te sturen op de beleidsmatige uitgangspunten op het gebied van wonen. Ook liggen hiermee de kaders voor het woningbouwprogramma vast. Deze woonvisie biedt de grondslag voor regionale afstemming en samenwerking.

Anders dan voorgaande regionale woonvisies (de meest recente regionale woonvisie liep van 2006-2009, het ontbrak dus aan een actueel regionaal beleidskader op het gebied van wonen), is de regionale samenwerking niet vrijblijvend. De kaders worden in regionaal verband door de gemeenteraden vastgesteld. De regiogemeenten kunnen en zullen elkaar dan ook aanspreken op het geen is afgesproken in het belang van de complete regio.

De belangrijkste opgaven voor de regio zijn:

1. Bestaande woningvoorraad: aanpassing en verduurzaming

2. *Nieuwbouw die iets toevoegt*
3. *Omslag maken van aanbod- naar vraagmarkt*
4. *Ruime plancapaciteit: regionaal sturen op kwaliteit*
5. *Duurzame kwaliteit is leidend*

Naast de beleidsmatige woonopgaven is ook gedefinieerd wat de kaders voor woningbouw zijn, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Voor de gemeente Peel en Maas is in de regionale woonvisie de volgende quickscan opgesteld:

- Komende jaren willen de jongere huishoudens in gemeente Peel en Maas doorgroeien naar een ruimere eengezinskoopwoning. In geval de plancapaciteit wordt gerealiseerd, krijgen zij een hele ruime keuze. Daarnaast worden middeldure koopwoningen vrijgemaakt door deze verhuisbeweging. Als het aanbod allemaal wordt gerealiseerd, ontstaat een erg ontspannen markt in dit segment.
- Hetzelfde geldt voor huur- en koop appartementen waarin een ruim nieuwbouwaanbod is gepland.
- Er is een duidelijke vraag naar grondgebonden nultredenwoningen (huur en koop) van oudere huishoudens, hier speelt de beschikbare plancapaciteit niet of nauwelijks op in.
- De vraag naar extra eengezinswoningen wordt met name geuit door 55-plussers. Levensloopbestendigheid is dus een belangrijk issue in de nieuwbouwontwikkeling van dit segment.

Bovengenoemde quickscan heeft enkel gevolgen voor de kernen, maar niet voor het buitengebied.

2.5 Gemeentelijk beleid

2.5.1 Structuurvisie buitengebied

In de Structuurvisie Buitengebied wordt het beleid met betrekking tot het buitengebied van de gemeente Peel en Maas gebundeld. Een groot gedeelte van het beleid is al vastgesteld. Door middel van de Structuurvisie Buitengebied worden zaken in een integrale context geplaatst. Dit beleid vormt de basis voor het Bestemmingsplan Buitengebied waarin het beleid juridisch wordt vastgelegd.

De Structuurvisie bestaat uit het Structuurplan Buitengebied Peel en Maas 2008. Hierin zijn een groot aantal beleidsuitgangspunten met betrekking tot landschap en functies opgenomen. Ondertussen zijn we enkele jaren verder en de ontwikkelingen in het buitengebied. Daarom is het beleid voor be-

paalde thema's, bijvoorbeeld Vrijkomende Agrarische Bebouwing, herzien. Deze herzieningen zijn ook terug te vinden in deze Structuurvisie.

Ander zaken uit het Structuurplan moesten nog uitgewerkt worden. Dit geldt bijvoorbeeld voor de thema's Intensieve Veehouderij en Glastuinbouw. Dit is gebeurd in de Structuurvisie IV en Glastuinbouw.

Een belangrijk uitgangspunt voor het buitengebied is ontwikkelingsplanologie. Het Structuurplan 2008 en de Structuurvisie IV en Glastuinbouw geven de ontwikkelingsmogelijkheden weer. Het kwaliteitskader Buitengebied biedt de instrumenten om er voor te zorgen dat de ontwikkelingen ook bijdragen tot de kwaliteit van het buitengebied.

Tot slot bevat de Structuurvisie een uitvoeringsparagraaf.

2.5.2 Toekomst in beeld; perspectieven voor Peel en Maas

In het kader van de fusie van de gemeenten Helden, Kessel, Maasbree en Meijel, is de gezamenlijke perspectievennota 'Toekomst in beeld, perspectieven voor Peel en Maas' opgesteld.

In deze nota wordt aangegeven dat Peel en Maas een bepalende economische speler is, profiterend van de kleinschalige en gevarieerde structuur als plattelandsgemeente. De kenmerken van de omgeving en de inwoners, de ligging in de Regio Venlo en de nabijheid van de Technologische Top Regio Zuid Oost Nederland vormen de basis voor een zeer aantrekkelijk woon-, werk- en leefmilieu.

In de perspectievennota worden drie principes genoemd die richting geven aan de ontwikkeling van Peel en Maas en tevens de strategische kaders (zie tabel 1) voor beleid vormen: diversiteit, duurzaamheid en zelfsturing.

De kwaliteit waarmee deze kaders voor beleid worden ingevuld en de combinatie van zelfsturing, diversiteit en duurzaamheid geven Peel en Maas een herkenbaar profiel van een ondernemende en ontwikkelende plattelandsgemeente met:

- een gevarieerde economische structuur die in staat is gebleken om zich actief aan te passen aan veranderende (globale) omstandigheden en voorkeuren van de consument;
- een aantrekkelijk landschap tussen Groote Peel en Maasdal dat uniek is in Nederland;
- een woon- en leefklimaat met een onderscheidend voorzieningenniveau;

- een bruisend cultureel klimaat dat maatschappelijke en economische initiatieven van burgers, verenigingen en bedrijven stimuleert;
- een gemeentebestuur dat zich bewust is van haar verantwoordelijkheid in het netwerk van burgers, maatschappelijke partners en bedrijven.

	WONEN	LEVEN	WERKEN
Diversiteit	• Ruimte voor ontwikkeling gaat samen met versterking van omgevingskwaliteit. • Er is een flexibel woningbouwbeleid met verscheidenheid in woonmilieus als uitgangspunt.	• De verscheidenheid van leefmilieus in de kernen is leidend. • Culturele diversiteit geldt als kernkwaliteit. Er is Ruimte voor nieuwkomers.	• De economische structuur wordt breed ontwikkeld, in het bijzonder agribusiness, MKB, recreatie en toerisme en dienstverlening. • Verbindingen tussen sectoren worden actief gestimuleerd.
Duurzaamheid	• Een evenwichtige bevolkingsopbouw is leidend. • Versterking woon- en leefkwaliteit door toepassing van duurzaam bouwen en duurzame energie (warmte-koude opslag en zonne-energie).	• Het sociaal beleid is gericht op maximalisatie van participatiemogelijkheden en maximalisatie van zelfredzaamheid. • De gemeente stimuleert actief verbindingen tussen kennisinstellingen en bedrijven.	• Greenport Venlo is een uitgelezen kans voor innovatieve en duurzame ontwikkeling. Ondernemers handelen duurzaam en energiebewust. • Er is sprake van een stevige ontwikkeling van een samenhangend pakket aan passende vormen van recreatie en toerisme.
Zelfsturing	• Burgers bepalen zelf (mede) de inrichting van hun directe leefomgeving. • Ruimtelijke plannen creëren ruimte voor Maatschappelijke dynamiek.	• Burgers geven invulling aan voorzieningenniveau, in de lijn van <i>Leven in het Dorp</i>. • Er is keuzevrijheid op het gebied van wonen, welzijn en zorg.	• De gemeente is een bepalende economische speler in de regio. • De gemeente schept ruimte voor bedrijven om te kunnen ondernemen.

Tabel Strategische kaders voor beleid

De perspectievennota bouwt voort op de kaders die zijn gesteld door de gezamenlijke gemeenteraden in het Herindelingsontwerp en het Plan van Aanpak. De nota bevestigt deze keuzes en kleurt ze verder in. Daarmee ontstaat een robuust ontwikkelperspectief met de volgende strategische uitgangspunten:

- combineren en afwegen van verschillende belangen in ruimtelijke vormgeving op een slimme manier. Benutten van het principe van 'Cradle to Cradle' voor een hoogwaardige ontwikkeling;
- ontwikkelen van woningbouw en toeristische activiteiten zoveel mogelijk in lijn met de vriendelijke sfeer van de dorpen en het land. Deze laten aansluiten bij doelgroepen en enerzijds richten op demografische ontwikkeling en anderzijds richten op de sociaal-culturele ambities en een leidinggevende economische ontwikkeling binnen de TTR ZON en Greenport Venlo.

Het kader voor het ruimtelijk beleid is als volgt:

Diversiteit	• Kwaliteit is leidend, ruimte voor nieuwe ontwikkelingen gaat samen met versterking van omgevingskwaliteit. Instrumenten zijn meervoudig ruimtegebruik, herstructurering en saldering; • Er is een flexibel woningbouwbeleid met verscheidenheid in woonmilieus als uitgangspunt.
Duurzaamheid	• Een evenwichtige bevolkingsopbouw is uitgangspunt voor beleid. Gerichte maatregelen spelen in op demografische ontwikkelingen: - Betaalbare woningen voor starters en (terugkerende) jongeren en jonge gezinnen; - Levensloopbestendige woningen met name voor senioren, met vormen van zorg en welzijn; - Nieuwbouw en herstructurering zorgen voor een kwaliteitsimpuls; - Ruime woningen voor nieuwe burgers die de ruimte, rust en geborgenheid van Peel en Maas zoeken. • Versterking woon- en leefkwaliteit door toepassing van duurzaam bouwen en duurzame energie (warmte-koude opslag en zonne-energie).
Zelfsturing	• Burgers voeren de regie over hun dagelijkse leefomgeving. De gemeente faciliteert hen daarbij. De gemeenteraad waarborgt belangen die de kern overstijgen, zoals het woningbouwprogramma en een snelle en veilige verkeersontsluiting; • Ruimtelijke plannen bieden ruimte om maatschappelijke dynamiek te kunnen accommoderen.

Tabel Kader ruimtelijk beleid

2.5.3 Structuurplan Buitengebied regio Peel en Maas

Het structuurplan Buitengebied van de regio Peel en Maas is op 17 december 2008 vastgesteld door de gemeenteraden van de toenmalige gemeenten Helden, Kessel, Maasbree en Meijel. Het structuurplan is opgesteld om het ruimtelijk beleid voor het buitengebied van de gemeenten op elkaar af te stemmen. In het structuurplan worden de diverse waarden en gebieden in het buitengebied van de voormalige gemeenten omschreven. De gemeenten Helden, Kessel, Maasbree en Meijel hebben in het structuurplan een ontwikkelingsgerichte landschapsstrategie voor het buitengebied opgesteld. Voor de verschillende gebiedstypologieën die in het buitengebied van de gemeenten aanwezig zijn, is op hoofdlijnen aangegeven welke ontwikkelingen mogelijk zijn. Voorliggend bestemmingsplan is een verdere uitwerking van het structuurplan regio Peel en Maas. Het structuurplan wordt opgenomen in een nog op te stellen structuurvisie voor het Buitengebied.

2.5.4 Milieueffectrapportage/ Ontwerp-Structuurvisie Intensieve Veehouderij en Glastuinbouw Peel en Maas

In het Structuurplan buitengebied Peel en Maas (vastgesteld december 2008) is aangekondigd dat verdere uitwerking van de bestaande en toekomstige mogelijkheden voor intensieve veehouderij en glastuinbouw nader worden uitgewerkt in een Structuurvisie. In dit proces worden tevens de keuzes ten aanzien van de zoekgebieden LOG's en zoekgebieden glasconcentratie nader uitgewerkt. De Structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw (IV en Glas) is het resultaat van deze nadere uitwerking. De Structuurvisie bevat de hoofdlijnen voor het te voeren ruimtelijk beleid voor de sectoren intensieve veehouderij en glastuinbouw en zal als beleidskader dienen voor het stimuleren en toetsen van bestaande en toekomstige initiatieven voor nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven en voor het opstellen van bestemmingsplannen.

De visie zoals deze wordt gegeven, bouwt voort op verschillende keuzes die al zijn gemaakt in en rondom het proces ten behoeve het Structuurplan en de perspectieven nota (Toekomst in Beeld). In aanvulling daarop zijn in deze Structuurvisie keuzen gemaakt voor verdere invulling. Deze keuzen zijn gebaseerd op de drie principes diversiteit, duurzaamheid en zelfsturing zoals deze benoemd zijn in de perspectieven nota.

De perspectieven nota 'Toekomst in Beeld', is opgesteld vanuit de vier gemeenten vooruitlopend op de fusie. Peel en Maas is een bepalende economische speler, profiterend van de kleinschalige en gevarieerde structuur als plattelandsgemeente.

De intensieve veehouderij en glastuinbouw zijn voor de gemeente Peel en Maas belangrijke economische functies en van essentieel belang voor ontwikkeling en behoud van werkgelegenheid. Behoefteramingen geven aan dat er een (structurele) behoefte is en blijft aan locaties waar er voor ondernemers ruimte is om te groeien, ondanks de huidige economische crisis welke de behoefte mogelijk wat zal vertragen. Tegelijkertijd zijn er bedrijven gevestigd op locaties waar er vanwege andere belangen of waarden weinig mogelijkheden zijn voor (door)ontwikkeling. Belangrijke vraag voor de gemeente is of en zo ja waar groei, schaalvergroting en verdere intensivering nog mogelijk zijn.

Op rijks- en provinciaal niveau is er beleid vastgesteld rond de ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij en de glastuinbouw. De gemeente heeft de ruimte om binnen deze kaders haar eigen keuzen ten aanzien van de nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven vast te leggen. Dit betreft onder andere een nadere begrenzing van de (zoekgebieden) landbouwontwikkelingsgebieden en concentratiegebieden glastuinbouw en het opstellen van uitgangspunten voor tot de omvang, milieubelasting en landschappelijke inpassing van deze bedrijven.

Het doel van deze structuurvisie IV en Glas is om op gemeentelijk niveau invulling te geven aan de volgende doelstellingen:

1. Bieden van concrete mogelijkheden voor een economisch gezonde en duurzame ontwikkeling van bedrijven.
2. Ontwikkelen van een extra borging tot behoud / ontwikkeling van een goed woon- en leefklimaat in de gemeente Peel en Maas, zowel in het buitengebied als in de kernen.
3. Ontwikkelen en versterken van een afwaartse beweging van intensieve veehouderij en glastuinbouwbedrijven die zijn gelegen in en rondom de kwetsbare gebieden en functies. Het betreft met name gebieden en functies als natuur, wonen, recreatie en landschap die kwetsbaar zijn voor intensieve veehouderij en glastuinbouw.

De structuurvisie moet duidelijkheid geven over ontwikkelingsmogelijkheden op de (middel)lange termijn. Die duidelijkheid is nodig, zowel voor de ondernemers als voor de inwoners van de gemeente Peel en Maas.

Milieueffectrapportage

Bij de voorbereiding van de ontwerp structuurvisie intensieve veehouderij en het nieuwe bestemmingsplan buitengebied Peel en Maas is er sprake van een plicht voor het doorlopen van de procedure milieueffectrapportage (m.e.r.-procedure). Deze omdat de structuurvisie en het bestemmingsplan

een kader vormen voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten, zoals een omgevingsvergunning voor de uitbreiding van een intensieve veehouderij of een gebiedsontwikkeling van meer dan 100 hectare voor de glastuinbouw. Het Milieueffectrapport (MER) is een effectenstudie en bevat informatie over de milieugevolgen die samenhangen met het voorgenomen beleid (de ontwerp structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw) en de planologisch-juridische regeling (het bestemmingsplan buitengebied), zodat deze informatie kan worden gebruikt in de besluitvorming over die plannen.

Aan de hand van het voorontwerp bestemmingsplan vindt aanvulling van de MER plaats. Dit naar aanleiding van het advies van de commissie m.e.r.. Deze totale MER en aanvulling worden meegenomen in de toelichting van het ontwerp bestemmingsplan.

2.5.5 Kwaliteitskader Buitengebied Peel en Maas

Het structuurplan buitengebied Peel en Maas biedt ruimte voor ontwikkelingen met oog voor kwaliteit. De provincie Limburg heeft in 2010 het Limburgs Kwaliteitsmenu vastgesteld (LKM). Het doel van dit kwaliteitsmenu is dat gemeenten en provincie een instrument in handen hebben om noodzakelijke en/ of wenselijke ontwikkelingen in het buitengebied kunnen combineren met kwaliteitsverbetering in het buitengebied, zogenaamde ontwikkelingsplanologie. Dat betekent dat, als er ontwikkelingen plaatsvinden die niet passen in het bestemmingsplan, er een tegenprestatie geleverd moet worden. Gemeenten dienen het kwaliteitsmenu op gemeentelijk niveau uit te werken en in een structuurvisie vast te leggen. In het structuurplan buitengebied is ook vastgelegd dat er voor diverse ontwikkelingen mogelijkheden zijn met toepassing van een extra tegenprestatie.

De tegenprestatie dient te bestaan uit landschappelijke inpassing. Daarnaast is er in veel gevallen een aanvullende kwaliteitsverbetering (AK) van toepassing. Deze kwaliteitsverbetering dient te bestaan uit fysieke maatregelen die bijdragen aan het versterken van het landschap waarbinnen de maatregelen genomen worden. Dat kan zijn sloop, aanleg van natuur, versterking van het landschap, extra investering in architectonische kwaliteit. In het Kwaliteitskader Buitengebied Peel en Maas wordt de hoogte van de aanvullende kwaliteit nader uitgewerkt. Per gebiedstypologie is bepaald of en hoeveel maal aanvullende kwaliteit er gevraagd wordt.

De raad heeft bij besluit van 28 juni 2011 uitgangspunten vastgesteld die de basis vormen voor het Kwaliteitskader Buitengebied Peel en Maas.

Het kwaliteitskader Buitengebied Peel en Maas wordt overgeheveld in een nog op te stellen structuurvisie voor het gehele Buitengebied

In de regels van het bestemmingsplan buitengebied wordt een koppeling gemaakt met het Kwaliteitskader.

2.5.6 Beleidskader tijdelijke arbeidskrachten

De Provincie Limburg heeft samen met de gemeenten in de regio Noord Limburg begin 2008 (nieuw) ruimtelijk beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten gemaakt. Dit ruimtelijke beleid is vertaald in gemeentelijk beleid voor de gemeente Peel en Maas in de notitie 'Beleid huisvesting tijdelijke arbeidskrachten regio Peel en Maas'. Deze beleidsnotitie is in 2009 is vastgesteld door de gemeenteraden van de voormalige gemeenten Helden, Kessel, Maasbree en Meijel en is in januari 2011 gewijzigd. Dit beleid heeft ook ruimtelijke consequenties.

Aan het beleidskader liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- huisvesting enkel voor legale werknemers die tijdelijk verblijven;
- werkzaam in de gemeente;
- adequaat beheer: optimaal evenwicht tussen aantallen te huisvesten mensen en het maatschappelijk draagvlak van de locatie;
- geen tenten, stacaravans of toercaravans op het eigen bedrijf;
- tijdelijke huisvestingsmogelijkheden bij agrarische ondernemingen alleen voor bedrijven met seizoensarbeid.

Het beleid noemt een aantal huisvestingsmogelijkheden voor buitenlandse werknemers:

- *huisvesting in reguliere woningen*: het huisvesten van tijdelijke arbeidskrachten is in beginsel mogelijk in reguliere woningen. Indien sprake is van een groep tijdelijke arbeidskrachten die bestaat uit maximaal 4 personen is dit principe ook inpasbaar onder de bestemming wonen. Een dergelijke groep vraagt namelijk om een onderlinge verbondenheid in het huishouden die gelijk is aan een gezinssituatie.
- *kamerverhuur of logies in woningen voor individuen*: indien sprake is van meer dan 4 personen en maximaal 10 personen is sprake van kamerverhuur of van logies. Het verschil is dat bij kamerverhuur de verhuurder zelf ook woont in het pand waarin de verhuur plaatsvindt en dat hij bij logies elders zijn hoofdverblijf heeft. In woonkernen is het niet toegestaan om meer dan 10 personen te huisvesting in een woning. De eisen voor kamerverhuur worden gelijk gesteld aan de eisen van wonen. Voor logiesfuncties gelden andere eisen in het bouwbesluit. Indien sprake is

van kamerverhuur of logies is naast de aanpassing van het bestemmingsplan een exploitatievergunning noodzakelijk.

- *logiesgebouwen in bestaande complexen*: Bestaande complexen mogen onder een aantal voorwaarden gebruikt worden om tijdelijke arbeidskrachten in te huisvesten. Deze voorwaarden zijn opgenomen in het beleid. Het beleid wijst geen specifieke logiesgebouwen aan. Huisvesting van buitenlandse werknemers in logiesgebouwen in bestaande complexen slechts mogelijk door middel van een buitenplanse afwijking, dan wel een partiële herziening van het bestemmingsplan.
- *vrijkomende agrarische bebouwing en vrijkomende niet agrarische bebouwing*. Vrijkomende agrarische bebouwing en vrijkomende niet agrarische bebouwing mag onder een aantal voorwaarden gebruikt worden voor de huisvesting van tijdelijke arbeidskrachten. Zoals eerder is bepaald zal het beleid ten aanzien van vrijkomende agrarische bebouwing verder worden uitgewerkt op structuurvisieniveau. Huisvesting van buitenlandse werknemers in dergelijke bebouwing is slechts mogelijk door middel van een buitenplanse afwijking, dan wel een partiële herziening van het bestemmingsplan.

De huisvesting in reguliere woningen wordt rechtstreeks mogelijk gemaakt in het nieuwe bestemmingsplan. Voor kamerverhuur of logies in woningen voor individuen is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen.

Bovenstaand beleid wordt overgeheveld in de structuurvisie voor het buitengebied en is verwerkt in de regels van dit bestemmingsplan.

2.5.7 Woonvisie Plus 2010-2015

De Woonvisie, goedgekeurd door de raad op 25 januari 2011, geeft een kwantitatieve en kwalitatieve inkleuring aan de ontwikkeling van de woningvoorraad en de diensten op het gebied van welzijn en zorg daaromheen. De gemeente Peel en Maas heeft de ambitie de positie als aantrekkelijke woongemeente voor eenieder te behouden en waar mogelijk te versterken in de komende jaren. Daarbij gaat het zowel om beleid voor de gehele gemeente als om een perspectief op het wonen van de elf dorpen.

Uit de Woonvisie zijn de volgende actiepunten van belang voor het bestemmingsplan voor de kernen:

- aanpassen van woningen voor levensloopbestendigheid (actiepunt 14);
- mogelijk maken van tijdelijke mantelzorg: via afwijking regelen in bestemmingsplan (actiepunt 17).

2.5.8 Archeologiebeleid Peel en Maas

In het archeologiebeleid dat op 28 juni 2011 door de raad is vastgesteld, geeft de gemeente een kader op basis waarvan in de toekomst archeologisch-inhoudelijk, maar ook economisch verantwoorde beslissingen kunnen worden genomen over hoe om te gaan met het bodemarchief. De gemeente Peel en Maas stelt met dit beleidsplan vast:

- de archeologische waarden- en verwachtingenkaart;
- ondergrenzen (uitgedrukt in oppervlakte en diepte) die duidelijk aangeven of een initiatiefnemer dan wel vergunningaanvrager verplicht is archeologisch vooronderzoek te laten verrichten;
- archeologie als conditie op te nemen bij herzieningen van bestemmingsplannen;
- de archeologische beleidskaart.

In de bestemmingsplannen en bij omgevingsvergunningen dient de gemeente aan te geven welke archeologische waarden in het geding zijn en hoe daarmee omgegaan moet worden. Het archeologiebeleid levert de archeologische eisen op die gesteld kunnen worden bij de toekomstige afgifte van omgevingsvergunningen. Uiterlijk 2013 zullen alle bestemmingsplannen van de gemeente Peel en Maas archeologie-proof zijn. In onderhavig bestemmingsplan is de dubbelbestemming archeologie opgenomen.

2.5.9 Toeristisch- Recreatief beleid

Het toeristisch- recreatief beleid (december 2008) voor de regio 'Peel en Maas en Leudal' richt zich op twee speerpunten:

1. het positioneren van de regio als een aantrekkelijke groene toeristisch-recreatieve bestemming, het daartoe scheppen en beheren van een aantrekkelijk pakket aan toeristische en recreatieve voorzieningen en het mede zorg dragen voor een goede promotie van dit geheel;
2. het creëren van heldere en stimulerende voorwaarden waarbinnen de recreatie, het toeristisch bedrijfsleven en ondernemende burgers de kansen kunnen benutten.

De doelstelling van dit rapport is het definiëren van het beleid en het nader invullen van het intergemeentelijk project recreatie en toerisme voor de komende jaren. Bestuurlijk is de wens uitgesproken daarbij vooral te streven naar concrete en uitvoerbare projecten. Als basis voor deze toekomstvisie dienen het vigerende beleid, het huidige toeristisch recreatieve aanbod, de

dynamiek en de positie van de sector alsmede de trends op gebied van recreatie en toerisme en andere relevante (maatschappelijke) ontwikkelingen. De gemeente wil initiatieven tot de ontwikkeling van nieuwe kleinschalige logiesaccommodaties, zoals Bed & Breakfast en pensions positief tegemoet treden.

2.5.10 Beleidsnota retail

In januari 2011 is de Beleidsnota retail door de raad vastgesteld. Peel en Maas is een ondernemende gemeente met werkgelegenheid voor alle burgers. Daarom biedt Peel en Maas, als plattelandsgemeente volop ruimte voor bedrijvigheid in de belangrijke agrosector gecombineerd met industrie, logistiek, detailhandel, dienstverlening en toerisme. Vanuit dit perspectief staat de ondernemer centraal. De gemeente heeft voornamelijk een stimulerende en faciliterende rol. Een specifiek instrument van de gemeente is het locatiebeleid. Door middel van dit instrument kan een locatie voor voorzieningenconcentratie met de daarbij passende omvang en branchering aangeven worden. Hiermee biedt de gemeente de markt de gelegenheid om invulling te geven aan het aanbod en de kwaliteit. Met het locatiebeleid kan de gemeente concentratie en intensivering van ruimtegebruik bevorderen en versnippering tegen gaan.

De algemene missie voor retail in Peel en Maas is:

- Het garanderen van een duurzame retailstructuur voor de gemeente Peel en Maas.
- Deze duurzame retailstructuur bedient de consument voldoende, biedt de lokale ondernemers een duurzaam perspectief en is één van de elementen die de leefbaarheid van de kernen waarborgt.

2.5.11 Monumentenbeleid

De gemeente Peel en Maas kent een bescheiden monumentenbeleid, zo blijkt uit het collegebesluit van 7 september 2010, met daarin de volgende actiepunten:

- voor de eigen monumenten als een goed huisvader zorgen;
- faciliterend optreden bij monumenten van derden;
- incidenteel een beroep doen op de reserve, nieuwe investeringen.

Hieruit kan worden afgeleid dat de gemeente geen actief monumentenbeleid voert. De gemeente kent geen gemeentelijke monumenten. Wel zijn er in het nieuwe bestemmingsplan beeldbepalende elementen vastgelegd in de dubbelbestemming cultuurhistorie. De gemeente kent wel enkele rijksmo-

numenten en een beschermd dorpsgezicht, waarop in de paragraaf betreffende cultuurhistorie verder wordt ingegaan.

2.5.12 Nota Ruimtelijke Kwaliteit

Het fuseren van de gemeente en het inwerkingtreden van de Wabo en het daarbij behorende vergunningvrij bouwen is mede aanleiding geweest voor de gemeente om nieuw welstandsbeleid (concept) op te stellen. Het nieuwe beleid biedt meteen de kans om de gemeentelijke kernwaarden en speerpunten hierin te integreren. Diversiteit en zelfsturing komen duidelijk naar voren in het nieuwe beleid terwijl 'deregulering' en 'klantgerichtheid' uitgangspunten vormden. Het nieuwe welstandsbeleid gaat uit van een welstandsvrije gemeente, met uitzondering van beeldbepalende dorpsgezichten. Deze zijn niet perse historisch, want ook nieuwbouwgebieden zijn uitgezonderd; hier gelden beeldkwaliteitsplannen. De nota ruimtelijke kwaliteit is in oktober 2011 vastgesteld.

2.5.13 Evenementenvisie

Het toekomstige evenementenbeleid van de gemeente Peel en Maas kent twee centrale uitgangspunten: de drie doelstellingen en de hiervan afgeleide visie over samenwerking. De drie doelstellingen zijn vastgesteld in de visie en luiden als volgt:

1. door middel van het creëren van goede randvoorwaarden worden initiatiefnemers gestimuleerd om evenementen te organiseren die bijdragen aan de leefbaarheid in de gemeente.
2. door middel van het stimuleren van 'goede' evenementen wil de gemeente het imago van een levendige en diverse gemeente versterken, teneinde een aantrekkende werking te hebben op bezoekers van buiten de gemeente.
3. door middel van een werkbaar kader moeten de lasten voor de initiatiefnemers en gemeente zo beperkt mogelijk zijn, waarbij de harmonie met de overlast en veiligheid gegarandeerd blijft.

In het evenementenbeleid zal worden aangegeven waar evenementen plaatsvinden. Bestaande evenementenlocaties, zowel op pleinen als in bijvoorbeeld hallen, worden in de nieuwe bestemmingsplannen overgenomen ten behoeve van de koppeling met de evenementenvergunning.

Het evenementenbeleid zal medio 2012 worden vastgesteld en is al meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan in de bestemmingen 'Verkeer', 'Verkeer-Verblijfsgebied', en 'Groen'.

2.5.14 VAB-Beleid

In het structuurplan buitengebied Peel en Maas is een regeling voor vrijkomende agrarische bebouwing opgenomen. Deze regeling houdt in dat hergebruik van bestaande bebouwing voor een (niet) agrarische functie of burgerwoning onder voorwaarden mogelijk is. De Raad heeft in februari 2011 ingestemd met de beleidsnotitie 'Nieuwe Denkrichting VAB'. Dit beleid is een verruiming ten opzichte van het structuurplan. Volgens het structuurplan was het alleen toegestaan om binnen de bestaande vrijkomende agrarische bebouwing een nieuwe functie te vestigen. Het probleem was echter dat bestaande bebouwing vaak in een slechte staat is, te laag is voor de beoogde activiteit en er niet representatief uitziet. Het slopen van overtollige bebouwing, zoals in de voorwaarden van het structuurplan is opgenomen, betekent dat er slechts deels een kwaliteitsslag wordt gedaan. De (relatief slechte) bebouwing die nodig is voor het hergebruik blijft staan. Ook bij voormalig agrarische bedrijven die inmiddels in het bestemmingsplan een woonbestemming hebben, speelt dit. Ook hier is in veel gevallen de verpauperde voormalig agrarische bedrijfsbebouwing nog aanwezig. Omdat de verwachting is dat er op korte termijn steeds meer agrarische bedrijven zullen stoppen, moet over een oplossing nagedacht worden voor de vele gebouwen die daardoor vrij komen. Aan de hand van de nieuwe denkrichting inzake het VAB-beleid kan men bij sloop van oude bebouwing iets nieuw terugbouwen. Het effect zal zijn dat de sloop van de oude bebouwing sneller op gang komt en er een kwaliteitsverbetering van het buitengebied plaatsvindt, doordat er minder nieuwe bebouwing terug komt als dat er gesloopt is.

Het nieuwe VAB-beleid zal worden overgenomen in de Structuurvisie voor het buitengebied en is ook verwerkt in dit bestemmingsplan. Omdat het VAB-beleid flexibel beleid is en mogelijk aangepast wordt naar aanleiding van evaluaties is ervoor gekozen om in de regels slechts enkele voorwaarden op te nemen. Bij het toetsen van een aanvraag moet ook gekeken worden naar het geldende beleid waar de uitgebreidere voorwaarde opgenomen zijn.

3. PLANBESCHRIJVING

3.1 Doelstelling en uitgangspunten

3.1.1 Algemene uitgangspunten

Het bestemmingsplan is een juridisch plan, dat bindend is voor burgers en bedrijven en voor de overheid. Bij de overwegingen over de gewenste opzet van het bestemmingsplan staat men vaak voor het dilemma dat er enerzijds een duidelijke behoefte is aan minder regelgeving, maar anderzijds er een groot spanningsveld bestaat tussen de ontwikkelingsdrang van bepaalde functies in het buitengebied – met name de landbouw - en het beschermen of tot ontwikkeling brengen van natuur- en landschapswaarden.

Uit oogpunt van een zo breed mogelijke belangenbehartiging en rechtszekerheid voor burgers en bedrijven is dit bestemmingsplan opgezet als een gedetailleerd bestemmingsplan. De bestemmingen zijn aangegeven op de verbeelding. Alle functies zijn met een eigen bestemming op de verbeelding opgenomen.

Voor het buitengebied van Peel en Maas wordt met uitzondering van enkele deelgebieden één bestemmingsplan buitengebied opgesteld. Dit bestemmingsplan heeft een ontwikkelingsgericht karakter met als doel ruimte voor ontwikkeling met oog voor kwaliteit. In het plan staan de volgende aspecten centraal:

- uniformiteit en helder: voor het hele buitengebied zoveel mogelijk dezelfde leesbare regels en gebruiksmogelijkheden;
- digitaal raadpleegbaar: conform wettelijke eisen en gebruiksvriendelijk;
- flexibel: zoveel mogelijk vrijheid voor de inwoners/bedrijven, met zo min mogelijk procedures (vermijden van afwijkingen e.d.);
- ontwikkelingsplanologie: zoveel mogelijk (binnenplanse of buitenplanse) ontwikkelingsmogelijkheden voor burgers en bedrijven met het structuurplan als basis.

Het geactualiseerde bestemmingsplan buitengebied wordt ook gebruikt in de bestemmingsplannen voor de deelgebieden dan wel ontwikkelingen in de nabije toekomst, zodat voor alle inwoners en bedrijven dezelfde regels gelden.

Het plan moet flexibel zijn om op toekomstige ontwikkelingen in te kunnen spelen en het plan moet een goede basis bieden voor het versterken van de omgevingskwaliteit door ontwikkelingen te koppelen aan die kwaliteitsverbetering. Ontwikkelingen in het buitengebied die met bebouwing gepaard gaan, kunnen leiden tot verlies aan omgevingskwaliteit. Dit moet worden gecompenseerd door een kwaliteitsbijdrage, die weer kan worden ingezet om de omgevingskwaliteit te versterken. De ambitie is dat daarmee per saldo de kwaliteit van het buitengebied toeneemt. Ten behoeve van de gewenste flexibiliteit én om maximaal te kunnen sturen op ontwikkelingen zijn afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Hiermee worden wel bepaalde ontwikkelingen mogelijk gemaakt, maar zal er altijd een afweging van belangen moeten plaatsvinden, waarbij wordt getoetst of wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden en dus ook of de beoogde ontwikkeling daadwerkelijk kan/zal leiden tot kwaliteitsverbetering.

3.1.2 Specifieke uitgangspunten

De specifieke uitgangspunten van het bestemmingsplan buitengebied zijn verwoord in het Structuurplan Buitengebied Peel en Maas en zijn verwerkt in de regels.

4. RANDVOORWAARDEN/RESULTATEN ONDERZOEKEN

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op verschillende onderzoeks- en milieuaspecten welke van belang zijn in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Met dit bestemmingsplan worden geen nieuwe rechtstreekse ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Alleen bouwplannen waarvoor een afzonderlijke planologische procedure doorlopen is, zijn in onderhavig bestemmingsplan opgenomen. Gezien de voor deze plannen reeds doorlopen procedure zijn ook de noodzakelijke onderzoeks- en milieuaspecten reeds beschouwd, zodat in het kader van onderhavig bestemmingsplan geen aanvullende onderzoek noodzakelijk is. Voor de procedures die in dit bestemmingsplan worden meegenomen zijn afzonderlijke onderzoeken uitgevoerd, deze zijn te vinden in de bijlagen. Voor een samenvatting van deze onderzoeken wordt verwezen naar bijgevoegde ruimtelijke onderbouwingen.

4.2 Milieu

4.2.1 Milieueffectrapportage

P.M.

4.2.2 Geluid

- Wet geluidhinder

Inleiding

Het wettelijk kader bij ruimtelijke procedures is de Wet geluidhinder. Op 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (hierna Wgh) in werking getreden. Deze wet biedt geluidgevoelige bestemmingen, zoals woningen, bescherming tegen geluidhinder van geluidsbronnen: wegverkeer, spoorwegen, industrie en luchtvaart. De bescherming vindt primair plaats door middel van zonering. De zonering betreft een afstand, uitgaande van een geluidsbron, waarbinnen het normenstelsel uit de Wgh van toepassing is. Deze normen mogen niet verward worden met de normen die gelden in geval van een milieuvergunning¹. Hiervoor gelden andere normen en procedures, welke niet vergelijkbaar met het normenstelsel uit de Wgh.

---

¹ Vergunningverlening voor een milieu-inrichting als bedoeld in artikel 2.1 lid 1, aanhef en onder e, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Op grond van de Wgh gelden grenswaarden op basis waarvan de bouw van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen binnen de geluidszone wordt beperkt of wordt verboden. Wegverkeerslawaaï, spoorweglawaaï, industriela-waaï en luchtvaartlawaaï kennen ieder afzonderlijke normen. Deze normen worden in de Wgh 'voorkeursgrenswaarden' genoemd.

Voldoet een nieuwe geluidgevoelige bestemming niet aan de voorkeurs-grenswaarde, kan een hogere waarde aangevraagd worden. In de Wgh wordt beschreven wat de maximaal te verlenen hogere waarden zijn. Met een procedure hogere grenswaarde wordt een afweging gemaakt over de aangevraagde hogere waarde. Voor het maken van deze afweging sluit de gemeente Peel en Maas aan bij de 'Handreiking procedure hogere grenswaarden Wgh door gemeenten' van de provincie Limburg van 1 april 2007. In deze handreiking zijn de algemene voorwaarden voor het ver-lenen van een hogere grenswaarde uitgewerkt.

Bestaande geluidgevoelige bestemmingen worden niet getoetst aan de voorkeursgrenswaarde. Dit is conform het gestelde in de Wgh.

Industrielawaai en wegverkeerslawaaï

Binnen de gemeente Peel en Maas zijn een tweetal gezoneerde industrieter-reinen gelegen, te weten 'industrieterrein Beringe' en 'Kuypers' (grindwin-bedrijf te Kessel). Deze industrieterreinen vallen buiten het kader van dit bestemmingsplan. Wel moet er in dit bestemmingsplan rekening gehouden worden met de geluidzone van deze industrieterreinen. Deze vallen namelijk deels over het plangebied van het onderhavige bestemmingsplan.

Ook verkeerswegen hebben geluidszones. Volgens de Wgh betreft het we-gen waar de maximum snelheid groter is dan 30 km/uur. In het algemeen is de zone voor wegen, bestaande uit een of twee rijstroken, 250 meter. Dit is gemeten vanaf de as van de weg. In geval van de A67, is de zone uitgaande van drie of vier rijstroken, 600 meter.

De zonering van industrieterreinen en verkeerswegen is weergegeven op de verbeelding. Binnen de zone wordt getoetst aan de Wgh en kan akoestisch onderzoek nodig zijn.

De bestemmingen uit dit bestemmingsplan die binnen de geluidszones lig-gen, zijn getoetst aan de Wgh.

- **Geluid van (agrarische) bedrijven**
-

Ruimtelijke plannen en het woon en leefklimaat

In geval van ruimtelijke plannen wordt getoetst aan het gestelde in de VNG brochure 'Bedrijven en Milieuzonering' (hierna brochure). Volgens de brochure gelden voor het thema geluid aan te houden afstanden. Deze aan te houden afstanden gelden tussen agrarische- of bedrijfsbestemmingen en gevoelige functies zoals wonen. In geval van agrarische- of bedrijfsbestemmingen betreft deze afstand 30 tot 50 meter. Hoe groter de afstand, hoe kleiner de kans op geluidhinder. De aan te houden afstand betreft een algemene richtafstand. Aan deze richtafstand zijn richtwaarden voor geluid gekoppeld (langtijdgemiddelde beoordelingsniveau, indirecte hinder en maximale geluidsniveaus). Indien wordt voldaan aan de aan te houden afstand, stelt de brochure dat in het algemeen sprake is van een aanvaardbaar woon en leefklimaat en dat dit in gewaarborgd is.

Indien niet voldaan wordt aan voornoemde aan te houden afstanden kan het woon- en leefklimaat op een andere wijze gewaarborgd te worden. Dit bijvoorbeeld door het opnemen van geluidsvoorschriften in een milieuvergunning² voor een inrichting binnen de agrarische- of bedrijfsbestemming. Ook gelden er geluidsvoorschriften van rechtswege die het woon- en leefklimaat waarborgen. Dit in geval van een Algemene maatregel van bestuur (Activiteitenbesluit, Besluit landbouw en Besluit glastuinbouw, hierna te noemen: AMvB's). In sommige gevallen kunnen er in dit kader op basis van de AMvB's aanvullend maatwerkvoorschriften of andere nadere eisen worden gesteld. In geval van een milieuvergunning, maatwerkvoorschriften en nadere eisen geldt het gestelde uit de 'Handreiking vergunningverlening en industrielawaai 1998'.

Het kan voorkomen dat, ondanks dat er voldaan wordt aan de aan te houden afstand, er geen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als binnen de agrarische- of bedrijfsbestemming door het bedrijf niet de best beschikbare technieken worden toegepast.

In deze gevallen vind maatwerk plaats, door het opnemen van geluidsvoorschriften in een milieuvergunning² of het stellen van maatwerkvoorschriften of nadere eisen. Hierbij moet rekening worden gehouden met het gemeentelijk geluidsbeleid.

- **Geluid en milieueffectrapportage/'Structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw'**

---

² Vergunningverlening voor een milieu-inrichting als bedoeld in artikel 2.1 lid 1, aanhef en onder e, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

De 'Structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw'(hierna te noemen: structuurvisie) geeft de hoofdlijnen voor het ruimtelijk beleid van de gemeente ten aanzien van intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven. Dit ruimtelijk beleid werkt door in dit bestemmingsplan.

De structuurvisie geeft onder andere een selectie en nadere begrenzing van de beoogde glastuinbouwconcentratiegebieden en landbouwontwikkelingsgebieden (hierna te noemen: LOG's) zoals opgenomen in het 'Reconstructieplan Noord- en Midden Limburg'. In het kader van de structuurvisie is een milieueffectrapportage (hierna te noemen: MER) uitgevoerd. Uit de effectenstudie bij deze MER blijkt dat het beleid uit de structuurvisie positieve effecten heeft op de geluidhinder. Dit beleid is ondermeer gericht op de ontwikkelingen binnen de glastuinbouw- en intensieve veehouderijsector. Deze ontwikkelingen betreft onder andere bedrijfsbeëindiging en schaalvergroting met als gevolg minder maar grotere bedrijven op de daartoe meest geschikte locaties. Hierdoor ontstaat in de omgeving van bedrijven voor wat betreft geluid een verbetering van het woon- en leefklimaat.

Bij de nadere begrenzing van de glasconcentratiegebieden en de LOG's is rekening gehouden met de afstand tot woonkernen en andere geluidgevoelige objecten. Door de nadere begrenzing worden de glastuinbouwconcentratiegebieden en de LOG's kleiner en neemt de afstand tussen bedrijven en gevoelige objecten toe, waarmee de directe en indirecte geluidhinder afneemt. Hierdoor ontstaat in de omgeving van bedrijven voor wat betreft geluid een verbetering van het woon- en leefklimaat.

- Geluid en overige bestemmingen anders dan intensieve veehouderij en glastuinbouwbedrijven

De MER gaat er van uit dat als gevolg van de ontwikkelingen in de markt een herschikking van intensieve veehouderijen zal plaatsvinden. Hierbij is sprake van groeiers (schaalsprong), blijvers en stoppers. Niet alleen de intensieve veehouderijen, ook de andere veehouderijen en agrarische bedrijven (overige bedrijven) zullen op den duur verbreden, een schaa sprong maken of stoppen. Hierdoor ontstaat, net zoals in geval van intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven, voor wat betreft geluid een verbetering van het woon- en leefklimaat.

Bedrijfsbeëindiging of afsplitsen van de bedrijfswoning van het bedrijf geeft een beperkende sturing op de milieugebruiksruimte van agrarische bedrijven en heeft daarmee indirect een positieve invloed op de geluidhinder. Hierdoor ontstaat voor wat betreft geluid een verbetering van het woon- en leefklimaat.

4.2.3 Luchtkwaliteit

Inleiding

De kern van de 'Wet luchtkwaliteit' bestaat uit de (Europese) luchtkwaliteitseisen. Rijk, provincies en gemeenten werken samen om de Europese eisen voor luchtkwaliteit te realiseren. De bestuursorganen dienen bij de uitoefening van bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit grenswaarden in acht te nemen. De vaststelling van een bestemmingsplan wordt in de jurisprudentie aangemerkt als de uitoefening van een bevoegdheid die gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit.

De regels uit de Wet luchtkwaliteit en bijbehorende regelingen vloeien direct voort uit richtlijnen die de Europese Unie heeft vastgesteld. Deze richtlijnen bestaan uit de in 1996 vastgestelde Kaderrichtlijn luchtkwaliteit en de daarop gebaseerde uitvoeringsrichtlijnen, veelal dochterrichtlijnen genoemd. In deze dochterrichtlijnen is achtereenvolgens vastgelegd welke normen voor specifieke stoffen gelden.

Sinds 15 november 2007 zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen in de Wet milieubeheer. Dit deel staat ook wel bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. Hiermee is het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005) vervallen. Met de nieuwe 'Wet luchtkwaliteit' streeft de overheid naar een verbetering van de luchtkwaliteit bewerkstelligen. In geval van het bestemmingsplan buitengebied zijn met name de normen voor stikstofdioxide en fijn stof uit de dochterrichtlijnen relevant. In het wettelijk toetsingskader is opgenomen dat de concentratie van fijn stof en stikstofoxides uitsluitend wordt beoordeeld op woonlocaties en op locaties die voor het publiek toegankelijk zijn. In het bestemmingsplan buitengebied zijn met name de normen voor fijn stof ofwel pm_{10} relevant. Het betreft een norm voor een maximum van 35 dagen dat de daggemiddelde concentratie hoger is dan $50 \mu g/m^3$ en norm voor de jaargemiddelde concentratie van $40 \mu g/m^3$.

MER/structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw en intensieve veehouderij

Het aspect fijnstof is beoordeeld als onderdeel van de MER/structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw. Ruimere ontwikkelingsmogelijkheden voor deze bedrijven kunnen immers leiden tot een toename van fijnstofemissie. Het betreft met name pluimveebedrijven die van invloed zijn op de luchtkwaliteit in het buitengebied. Op basis van de MER is geconcludeerd dat met de nieuwe ontwikkelingen uit het bestemmingsplan de normen voor de jaargemiddelde concentratie in gemeente Peel en Maas niet overschreden gaan worden. Dat neemt niet weg dat er vanwege lokale bronnen sprake

kan zijn van hogere concentraties en een groter aantal overschrijdingsdagen. Zo zijn er bij de landelijke inzoomactie fijn stof en veehouderij in Peel en Maas een aantal mogelijke knelpunten gesignaleerd. Het betreft bestaande situaties, waar de gemeente en de veehouders werken aan oplossingen. De knelpunten zijn geen gevolg van de nieuwe ontwikkelingen uit het bestemmingsplan.

Voor verwarmde glastuinbouw is in dit kader met name de norm voor stikstofdioxide relevant. Het aspect stikstofdioxide is beoordeeld als onderdeel van de MER. De grenswaarde wordt in de huidige situatie niet bereikt. Deze grenswaarde zal naar verwachting ook in de toekomst niet bereikt worden.

4.2.4 Bodemkwaliteit

Een ander aspect dat een rol speelt is de kwaliteit van de bodem. Het is een taak van de gemeenten om erop toe te zien dat het verontreinigen van gronden door activiteiten voorkomen wordt. Daar waar in het verleden een verontreiniging is ontstaan van de bodem of het grondwater zullen stappen genomen moeten worden ter bescherming van de volksgezondheid. In principe moet bij elke bouwmogelijkheid die in het bestemmingsplan wordt opgenomen inzicht geboden worden in de kwaliteit van de bodem. Dit is echter op het schaalniveau van een bestemmingsplan buitengebied ondoenlijk. Toezicht op de bodemkwaliteit zal in dit kader via twee sporen veiliggesteld worden. Ten eerste zal, voordat een omgevingsvergunning afgegeven kan worden, in het geval van een rechtstreekse bouwtitel, een bodemgeschiktheidsverklaring afgegeven moeten worden in het geval dat er een bodemonderzoek geëist wordt. Ten tweede zal voor alle ontwikkelingen die straks in het bestemmingsplan opgenomen worden een bodemonderzoek vereist worden. Dit geldt niet voor het omzetten van het gebruik van een bedrijfs-woning naar burgerwoning, zolang het veranderde gebruik binnen de bestaande woning en het bijbehorende erf blijft. Het onderwerp bodemkwaliteit betreft een landelijk geregelde verplichting (Wet Bodembescherming) voor de gemeenten.

Dit geldt alleen wanneer er ook een bodemonderzoek is geëist. In de nieuwe bodembeheernota van de gemeente Peel en Maas, die binnenkort in procedure wordt gebracht en waarschijnlijk begin 2012 door de Raad wordt vastgesteld (samen met een nieuwe bodemkwaliteitskaart), wordt aangegeven wanneer er bij aanvragen WABO of ruimtelijke procedures bodemonderzoek worden geëist. Op de bodemkwaliteitskaart zijn de gemiddelde kwaliteitsgegevens van de bodem binnen Peel en Maas na te gaan.

4.2.5 Milieu-invloed bedrijvigheid

Momenteel worden richtlijnen gehanteerd waardoor er sprake is van een zekere noodzakelijke afstand tussen (agrarische) bedrijven en woonbebouwing. Deze afstand (zonering) wordt bepaald door enerzijds de aard van het bedrijf en anderzijds door het karakter van zijn omgeving. De richtafstanden zijn niet wettelijk voorgeschreven en gaan uit van gemiddeld moderne bedrijven en zijn geschreven voor nieuwe situaties. Indien bekend is welke activiteiten concreet beoogd worden, dan kan gemotiveerd worden afgeweken van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting (in plaats van richtafstanden). Voor bestaande bedrijven geldt allereerst de geldende omgevingsvergunning of de richtlijnen uit de geldende AMvB.

In het plangebied zijn een aantal bedrijven van een hogere milieucategorie dan categorie 1 en 2 gelegen. Deze bedrijven worden specifiek aangeduid. Bedrijven met milieucategorie 1 en 2 passen binnen de bebouwde omgeving.

De richtafstanden die gelden voor de bedrijven die positief zijn bestemd in het bestemmingsplan Buitengebied zijn opgenomen in de lijst "Bedrijven en Milieuzonering" (2009) uitgegeven door de Vereniging van Nederlandse gemeenten.

Voor zover er in woningen een aan huis gebonden beroep of een ondergeschikte vorm van bedrijvigheid (het wonen blijft de hoofdfunctie) wordt uitgeoefend, behouden deze panden hun woonbestemming. In de regels worden bedrijven en beroepen aan huis onder bepaalde voorwaarden mogelijk gemaakt.

4.2.6 Externe veiligheid

Het algemene rijksbeleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege:

- het gebruik, de opslag en de productie van gevaarlijke stoffen (inrichting);
- het transport van gevaarlijke stoffen (openbare wegen, water- en spoorwegen, buisleidingen);
- het gebruik van luchthavens.

Externe veiligheid heeft betrekking op de veiligheid van degenen die niet bij de risicovolle activiteit zelf zijn betrokken, maar als gevolg van die activiteit wel risico's kunnen lopen, zoals omwonenden.

Het beleid is onder andere verankerd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) en verder uitgewerkt / toegelicht in o.a. de Handleiding Externe Veiligheid Inrichtingen en de Handreiking Verantwoordingsplicht Groepsrisico. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is het beleid gebaseerd op de Nota Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (RNVGS). Deze is verder geoperationaliseerd en verduidelijkt door middel van de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen.

In het externe veiligheidsbeleid staan twee doelen centraal: de bescherming van individuen tegen de kans op overlijden als gevolg van een ongeluk en de bescherming van de samenleving tegen het ontwrichtende effect van een ramp met een groter aantal slachtoffers; respectievelijk het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risico van een bepaalde activiteit is de kans per jaar op een bepaalde plaats, dat een continu daar aanwezig gedacht persoon die onbeschermd is, komt te overlijden als gevolg van een mogelijk ongeluk met die activiteit. Het groepsrisico is de kans per jaar dat in één keer een groep mensen van een bepaalde omvang komt te overlijden bij een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor het groepsrisico is geen norm gesteld. Uit het vigerende beleid, zoals onder andere vastgelegd in het Bevi, geldt een verantwoordingsplicht.

Iedere verandering (af- of toename) van het groepsrisico moet inzichtelijk worden gemaakt en worden voorzien van een onderbouwing (verantwoording groepsrisico).

In het kader van het plan is bekeken of er sprake is van risicovolle activiteiten (zoals Bevi-bedrijven, BRZO -bedrijven en transportroutes). Door de provincie

Limburg is een kaart samengesteld waarop de meest belangrijke risicoveroorzakende bedrijven en objecten zijn aangegeven. Het gaat hierbij onder meer om risico's van opslag van patronen, stofexplosie, opslag van gasflessen, ammoniakkoelinstallaties, LPG-tankstations enz. Aan de hand van deze risicokaart (www.risicokaart.limburg.nl) is nagegaan of er risico's aanwezig zijn in het buitengebied van de gemeente Peel en Maas. Uit de kaart blijkt dat in de gemeente via buisleidingen transport plaatsvindt van gevaarlijke stoffen, waarvoor een risicoafstand is vereist. Daarnaast zijn in het plangebied meerdere bedrijven gelegen met opslag en/of gebruik van gevaarlijke stoffen. In de provincie Limburg zijn de risicovolle transportassen nog niet aangewezen.

De risicodragers zijn op kaart vastgelegd in het bestemmingsplan. Voor alle ontwikkelingen waarvoor externe veiligheid van belang is, is als onderdeel van de opgenomen wijzigingsbevoegdheden een voorwaarde opgenomen dat zeker gesteld moet worden dat er geen onaanvaardbaar, zoals bepaald in de het BEVI en de REVI, risico ontstaat.

Algemene Maatregel van Bestuur buisleidingen

Per 1 januari 2011 is de AMvB Buisleidingen in werking getreden. Uit onderzoek is gebleken dat de wet- en regelgeving voor buisleidingen met gevaarlijke stoffen tekortschiet. Ook moeten veiligheidsafstanden rond buisleidingen, het beheer en toezicht en de registratie van de ligging van buisleidingen verbeteren. Het beleidsdossier voor buisleidingen kent 'achterstallig onderhoud'. Naar aanleiding hiervan wordt een nieuwe AMvB opgesteld. Deze AMvB stelt regels voor risico's en zonering langs buisleidingen, het opnemen van regels in bestemmingsplannen, technische eisen, het aanwijzen van een toezichthouder, melding van incidenten en beschikbaarheid van noodplannen. Bij het opstellen van de regels is rekening gehouden met de AMvB Buisleidingen.

In het plangebied zijn er meerdere gasleidingen van de Gasunie aanwezig. Deze variëren van 4 tot 42 inch (diameter) met een druk van 40 of 66,2 bar. De AMvB hanteert afstanden voor het invloedsgebied behorend bij leidingen met een bepaalde diameter en druk. De Gasunie heeft aangegeven welke afstanden aangehouden dienen te worden voor hun leidingen. In het plangebied liggen de afstanden tussen de 45 en 490 meter, afhankelijk van de leiding. Als er een ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt binnen deze afstanden ligt het in het invloedsgebied en is een onderzoek nodig. De Gasunie dient een groepsrisicoberekening uit te voeren.

4.2.7 Duurzaamheid en Cradle to Cradle

In het (buiten-) gebied van de gemeente Peel en Maas zijn naast veehouderij en glastuinbouw vele functies aanwezig, zoals burgerwoningen, recreatiebedrijven en overige agrarische bedrijven. Deze functies kunnen mogelijk een goede koppeling vormen met intensieve veehouderij en / of glastuinbouw in het kader van energie uitwisseling / Cradle to Cradle (afval = voedsel) of andere vormen van duur. Daarnaast kunnen deze functies ook leiden tot beperking van de milieuruimte voor de intensieve veehouderij en glastuinbouw. Het betreft dan beperking in de geurcontour, ten aanzien van de lichthinder, verkeerbewegingen en externe veiligheid. In deze paragraaf wordt ingegaan op de kansen en belemmeringen ten aanzien van energie uitwisseling, duurzame inrichting en Cradle to Cradle.

Het bestemmingplan biedt de mogelijkheid om in geval van agrarische bestemmingen en glastuinbouw, WKK's in te zetten. De installaties zetten aardgas om in zowel warmte als elektriciteit. Hierbij komt ook CO₂ vrij. De glastuinbouwder gebruiken de vrijgekomen warmte om de kassen te verwarmen, de elektriciteit om de gewassen te belichten en de CO₂ om de gewassen te laten groeien. De elektriciteit die overblijft wordt terug geleverd aan het elektriciteitsnet. Het betreft een eerste stap op het gebied van verduurzaming naar het Cradle to Cradle. Grondstoffen van producten en productiemiddelen worden zo ontworpen dat ze opnieuw gebruikt of afgebroken kunnen worden. Daarnaast spelen thema's water, groenstructuren en mobiliteit een rol bij de verduurzaming.

In het gebied in Noord-Limburg is een warme ondergrond aanwezig. Het betreft wel laag enthalpie vindplaatsen, maar deze zijn voldoende voor de verwarming van kassen met geothermiesystemen (opwekken van elektriciteit is niet mogelijk door de geringe temperatuur). Op 2 kilometer diepte hebben deze lagen een temperatuur van ongeveer 90 graden Celsius. (www.geologievannederland.nl). De gemeente werkt samen met het bedrijfsleven als het gaat om het maken van energienetten.

Het bestemmingsplan biedt alleen ontwikkelingsruimte voor solitaire glastuinbouwbedrijven in geschikte gebieden wat voor een aantal solitaire bedrijven een belemmering is voor het toepassen van WKK installaties. Er zijn goede mogelijkheden voor het collectief ontwikkelen van WKK installaties in de concentratiegebieden Tangbroek, Platveld en de De Kievit. Het meeste rendement is dan te behalen wanneer WKK installaties dan ook daadwerkelijk collectief wordt gerealiseerd en niet door individuele bedrijven. In en nabij de concentratiegebieden liggen de beste kansen voor combinaties met functies in de directe omgeving van de concentratiegebieden. Door de vele 'verplichte' ontwikkelingen zijn er optimale kansen voor functiecombinaties en versterkende cradle to cradle maatregelen. In concentratiegebied De Kievit

vit liggen in het bijzonder kansen voor samenwerking tussen glastuinbouw en veehouderij. Ook zijn combinaties mogelijk met het industrieterrein Beringe.

Voor het gebied Platveld zijn er mogelijkheden voor combinaties met uitbreidingsplannen van Meijel, ook in samenhang met bestaande vee- en glasbedrijven in de directe omgeving van het concentratiegebied. Voor het LOG Egchelse Heide zijn er kansen voor mest vergisten in samenhang met afzetten van het gas naar Egchel of glastuinders in de directe omgeving.

In het algemeen geldt dat er goede mogelijkheden zijn voor warmte kracht koppeling in de glastuinbouw in combinatie met de levering van energie aan woningen en (veehouderij)bedrijven. Zoals al gesteld in de paragraaf bodem zijn er goede mogelijkheden voor het benutten van aardwarmte. Verder is meer gebruik te maken van zonnepanelen op stallen en andere gebouwen.

Er zijn verder mogelijkheden voor het winnen van biogas uit mest. Het vergisten van mest gebeurt zowel op individueel bedrijfsniveau als op grotere schaal. Het is aannemelijk dat meer concentratie van intensieve veehouderij zelf en in combinatie met glastuinbouw leidt tot betere mogelijkheden voor energiewinning- en gebruik en voor uitwisseling van grondstoffen in combinatie met het verder bewerken van het digestaat. Duurzaamheid is ook uitgewerkt in de plan-MER.

4.3 Geurhinder en veehouderijen

- Wet geurhinder en veehouderijen

Inleiding

Door de geurproblematiek rondom intensieve veehouderijen speelt geur een belangrijke rol in de milieuwetgeving met betrekking tot deze veehouderijen. Om dit aspect te kunnen reguleren bestaat de Wet geurhinder en veehouderijen (hierna te noemen: Wvg). De Wgv dient in het belang van de bescherming van het milieu. De wet biedt binnen gestelde voorwaarden bescherming tegen geurhinder. De Wgv en de bijborende Regeling geurhinder en veehouderijen (hierna te noemen: Rgv) vormen samen het toetsingskader voor geur afkomstig van veehouderijen.

De Wgv kent verschillende normen voor concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden. Concentratiegebieden zijn gebieden die als zodanig zijn aangewezen in de Reconstructiewet (hierna te noemen: Rcw). In niet-concentratiegebieden gelden strengere normen dan in concentratiegebieden.

den. De gemeente Peel en Maas is op grond van de Rcw gelegen in een concentratiegebied voor landbouw. De Wgv kent ook verschillende normen voor gebieden gelegen binnen de bebouwde kom en gebieden gelegen buiten de bebouwde kom. Gebieden die binnen de bebouwde kom liggen krijgen meer bescherming dan gebieden die buiten de bebouwde kom liggen. Dit heeft te maken met het feit dat binnen de bebouwde kom meer mensen kunnen wonen of verblijven, waardoor sprake kan zijn van meer geurhinder.

De Wgv kent bescherming toe aan zogenaamde geurgevoelige objecten. Hierbij gaat het in het algemeen om gebouwen bestemd voor wonen en verblijf, zoals woningen en bedrijfsgebouwen. Woningen en andere gebouwen zijn niet geurgevoelig, als ze deel uitmaken van een veehouderij of een veehouderij die na een bepaalde datum is beëindigd. De norm voor een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom van een gemeente in een concentratiegebied is door de Wgv vastgesteld op $3 \text{ OU}_\text{e}/\text{m}^3$ (odourunits per m^3) en de norm voor een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom van een gemeente in een concentratiegebied is vastgesteld op $14 \text{ OU}_\text{e}/\text{m}^3$. Dit betekent dat iedere individuele veehouder $3 \text{ OU}_\text{e}/\text{m}^3$ geur mag emitteren op een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom en $14 \text{ OU}_\text{e}/\text{m}^3$ op een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom.

Ten opzichte van een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij geldt niet de maximale geurbelasting, maar een vaste afstand van ten minste 100 meter binnen de bebouwde kom en ten minste 50 meter buiten de bebouwde kom. Dezelfde afstanden gelden ten opzichte van geurgevoelige objecten indien dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld. Dat wil zeggen er dan geen geurbelasting worden bepaald. Voorwaarde is dat het betrekking moet hebben op een situatie na 19 maart 2000.

Een aparte uitzondering is gemaakt voor geurgevoelige objecten die onderdeel uitgemaakt hebben van een veehouderij. De gemeenteraad is bevoegd om deze objecten een lager beschermingsniveau toe te kennen. Hierdoor wordt voorkomen dat een bedrijfsbeëindiging een beperking van de ontwikkelingsmogelijkheden van een in de omgeving gelegen veehouderij met zich brengt. In dit geval is geen gebiedsgerichte aanpak van toepassing.

Voorgrond en achtergrondbelasting

Conform de Rgv kan de geurbelasting van individuele veehouderijen berekend worden met het verspreidingsmodel "V-Stacks vergunning 2010". Omdat met dit verspreidingsmodel echter geen geurcontouren berekend kunnen worden, wordt hiervoor het verspreidingsmodel "V-stacks gebied 2010" gebruikt. Bij deze uitkomsten en geurcontouren gaat het dan om de voor-

grondbelasting van een individuele veehouderij en deze kunnen getoetst worden aan de normen uit de Wgv.

Voorname methode is echter niet voldoende bij ruimtelijke plannen. Bij ruimtelijke plannen moet in principe gemotiveerd worden dat er ter plaatse van het ruimtelijke plan (indien het gaat om een geurgevoelig object) sprake is van een goed of aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Om dit te kunnen bepalen, is naast de geurbelasting van een individuele veehouderij, ook de geurbelasting van alle veehouderijen in de omgeving van het ruimtelijke plan bepalend. Het gaat hier dan om de zogenaamde cumulatieve geurbelasting oftewel achtergrondbelasting. Deze kan berekend worden met het verspreidingsmodel "V-stacks gebied 2010". De uitkomsten van deze berekening kunnen eveneens worden weergegeven via een geurcontour.

Anders dan bij voorgrondbelasting geeft de Wgv geen normen voor achtergrondbelasting. Ook geeft de Wgv geen omschrijving van wat onder een goed of aanvaardbaar woon- en leefklimaat verstaan wordt. In dat kader vormt paragraaf 3.4 van de handreiking bij de Wgv (welke gaat over de beoordeling van ruimtelijke plannen, aanvulling 23 mei 2007) en de bijlagen 6 en 7 bij de handreiking (met informatie over de te verwachten geurhinder, aanvulling 1 mei 2007) een hulpmiddel voor het beoordelen van ruimtelijke plannen.

Aan de hand van het gestelde in voornoemde handreiking is er door de overheid een tabel opgesteld, welke hierna wordt weergegeven en welke gebruikt kan worden voor de beoordeling van de milieukwaliteit in een gebied. De milieukwaliteit correspondeert in dit geval met de normering van de kwaliteit van het woon- en leefklimaat. Middels deze tabel kan aan de hand van de uitkomsten van de verspreidingsmodel "V-stacks gebied" en de geurcontouren (waarin deze uitkomsten weergegeven worden) gezien worden welke milieukwaliteit er in een bepaald gebied heerst en, gelet op de ligging van het ruimtelijk plan, wat de milieukwaliteit en dus het woon- en leefklimaat bij een ruimtelijk plan is.

Milieukwaliteit	Geur gehinderden	Voorgrondbelasting (Een-bron situatie)	Achtergrondbelasting (Meer-bron situatie)
		98 percentiel OU_e/m^3	98 percentiel OU_e/m^3
Zeer goed	< 5%	< 1.5	< 3.1
Goed	5 - 10%	1.5 – 3.8	3.1 - 7.4
Redelijk goed	10 – 15%	3.8-6.6	7.4 - 13.1
Matig	15 – 20%	6.6 - 10	13.1 - 20
Tamelijk slecht	20 – 25%	10 - 14.2	20 - 28.3

Slecht	25 – 30 %	14.2 - 19.2	28.3 - 38.5
Zeer slecht	30 – 35 %	19.2 - 25.3	38.5 - 50.7
Extreem slecht	35 - 40 %	25.3 - 32.8	> 50.7

Milieukwaliteit in relatie tot individuele en cumulatieve geurbelasting

Concluderend kunnen we derhalve het volgende stellen. In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet aangetoond worden dat er bij een ruimtelijk plan sprake is van een goed dan wel aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Om te kunnen oordelen wat de invloed van een ruimtelijk plan op het woon- en leefklimaat is, moet met betrekking tot geur zowel de voorgrondbelasting als de achtergrondbelasting in beeld worden gebracht. In geval van voorgrondbelasting geur vindt toetsing plaats aan de wettelijke norm van $3 \text{ OU}_\text{e}/\text{m}^3$ voor de bebouwde kom en aan de wettelijke norm van $14 \text{ OU}_\text{e}/\text{m}^3$ voor buiten de bebouwde kom. De norm voor de bebouwde kom valt in de milieukwaliteitsklasse “goed” ($1,5$ tot $3,8 \text{ OU}_\text{e}/\text{m}^3$), de norm voor buiten de bebouwde kom valt in de milieukwaliteitsklasse “tamelijk slecht” ($10,0$ tot $14,2 \text{ OU}_\text{e}/\text{m}^3$). Op grond hiervan wordt afgeleid, dat binnen de bebouwde kom een milieukwaliteit “goed” aanvaardbaar is en in geval van buiten de bebouwde kom een milieukwaliteit “tamelijk slecht” aanvaardbaar is. Als we deze wettelijke normen doortrekken naar de achtergrondbelasting kunnen we stellen dat binnen de bebouwde kom bij een norm gelegen in de klasse $3,1$ tot $7,4 \text{ OU}_\text{e}/\text{m}^3$ (welke correspondeert met de milieukwaliteitsklasse “goed”) gesproken kan worden van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en in geval van buiten de bebouwde kom bij een norm gelegen in de klasse $20 - 28,3 \text{ OU}_\text{e}/\text{m}^3$ (welke correspondeert met de milieukwaliteitsklasse “tamelijk slecht”) gesproken kan worden van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

De contouren die voortkomen uit de berekeningen, behorende bij de Wgv, vormen zowel een toetsingskader bij beoogde uitbreiding van een veehouderij, alsook bij ontwikkeling van nieuwe functies in de nabijheid. Daarnaast geeft de Wgv de mogelijkheid om maatwerk te leveren, door de wettelijke normen of afstanden binnen een vastgelegde marge voor een bepaald (deel)gebied van de gemeente te wijzigen. De gemeente kan dit gebiedsgericht geurbeleid als sturingsinstrument voor (ruimtelijke en functionele) ontwikkelingen in het buitengebied gebruiken.

- Notitie beleidsuitgangspunten streefkwaliteiten geur

Inleiding

De gemeente Peel en Maas heeft met de structuurvisie voor het buitengebied de beleidsuitgangspunten voor streefkwaliteiten met betrekking tot geur vastgesteld. Deze streefkwaliteiten geur zijn een vertaling van de ambi-

tie van de gemeenteraad, een zogenaamde beleidskoers. Het betreft alleen cumulatieve geurbelasting ofwel achtergrondbelasting. De gemeente monitort de ontwikkeling van geur van veehouderijen halfjaarlijks. Dit monitoren gebeurt vanuit het perspectief van de 'Structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw' (hierna te noemen: structuurvisie) en de MER. Deze structuurvisie geeft het beleid op hoofdlijnen voor de komende 10 tot 15 jaar.

Streefkwaliteiten als passende lange beleidskoers

De beleidsuitgangspunten voor streefkwaliteiten geur houden rekening met een lange termijn visie (10 tot 15 jaar). Volgens rapporten van de veehouderijsector vindt een herverdeling van veehouderijen plaats met stoppers en een herverdeling met schaalsprong op locaties. Gezien de huidige economische ontwikkelingen en het Besluit huisvesting zal het aantal bedrijven dat stopt groot zijn. De MER prognosticeert in het algemeen een redelijk te verwachten verbetering van de geurkwaliteit ten opzichte van de huidige situatie.

Een lange termijn visie betekent vooral een lange adem. Op korte termijn kan de achtergrondbelasting geur toenemen. Hierdoor kunnen de streefkwaliteiten tijdelijk onder druk komen. Dit is acceptabel, mits dit past binnen de milieukwaliteit (zie paragraaf Milieukwaliteit in relatie tot individuele en cumulatieve geurbelasting), omdat op langere termijn de streefkwaliteit in het algemeen verbetert.

Landelijke ontwikkeling

De beleidsuitgangspunten voor streefkwaliteiten geur passen bij de rapportage 'Van mega naar beter' van 22 september 2011 van Hans Alders. Het rapport concludeert dat 'business as usual' geen optie is. Voor het bereiken van een duurzame veehouderij gaat Den Haag geen blauwdruk opleggen. Het moet vanuit de dynamiek en het samenspel tussen de ondernemers en de samenleving zelf komen: zelfsturing. De overheid zal de basiseisen moeten formuleren, daarover is iedereen het eens. De keten zal zich echter van zijn kant moeten realiseren dat als het aan die eisen voldoet, het nog niet automatisch beschikt over een "maatschappelijke licence to operate". Volgens het college zijn deze basiseisen de wettelijke normen en niet de streefkwaliteiten.

Besluit Huisvesting.

De beleidsuitgangspunten voor streefkwaliteiten geur passen bij de ontwikkelingen op het gebied van Wet en regelgeving. Een alternatief voor streefkwaliteiten is gelegen in het opstellen van een geurverordening. Deze forceert vooruitlopend op de ontwikkelingen als gevolg van de Besluit huisvesting extra maatregelen.

Vastgesteld beleid

De beleidsuitgangspunten voor streefkwaliteiten geur passen in de gedachtegang van het bieden van ruimte voor ontwikkelingen. Dit is conform de uitgangspunten van de raads werkgroep buitengebied voor iv en glas, de structuurvisie en het structuurplan voor het buitengebied. Een geurverordening die stuurt op de streefkwaliteit past hierin niet. De geurverordening beperkt ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven zonder veehouderij. (Een strengere norm betekent namelijk grotere geurcontouren. Binnen een geurcontour mag de gemeente geen geurgevoelige object bevesten. Een geurgevoelig object is een woning alsook een sorteerloods).

Monitoren

Monitoren betekent dat op hoofdlijnen bekeken wordt hoe de achtergrondbelasting geur zich ontwikkelt. Dit uitgaande van de situatie 2010 en het voorkeursalternatief uit de MER, omdat:

- De MER een beeld geeft van de geurkwaliteit voor de situatie 2010.
- De 'Structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw' (hierna te noemen: structuurvisie) hierop gebaseerd is.
- Om de ontwikkeling in het lange termijn perspectief te plaatsen.

Monitoren is van toepassing in geval van aanvragen in het kader van een omgevingsvergunning

(3^e graadsomgevingsvergunning ofwel voormalig projectbesluit) en in het kader van een bestemmingsplanprocedure (wijzigingsplan, uitbreidingsplan of bestemmingsplan). Op basis de achtergrondbelasting geur die omgevingsvergunning mogelijk maakt, kan nadere analyse nodig zijn. Dit is aan de orde als de achtergrondbelasting zich niet richting streefkwaliteit ontwikkelt of als sprake is van een toename van emissie in combinatie met een klachtensituatie. De volgende stappen en bijbehorende resultante zijn van toepassing:

- a. Analyse of in het betreffende gebied geurgevoelige objecten liggen. Liggen geen geurgevoelige objecten in het gebied bestaat geen aanleiding voor verder onderzoek of verdere actie.
- b. Consultatie van geurbeleving door de omgeving: onderzoek of een maatschappelijke noodzaak bestaat om in te grijpen. Hierbij is relevant of sprake is van een conflictsituatie. Als de maatschappelijke noodzaak ontbreekt bestaat geen aanleiding voor verder onderzoek of verdere actie.
- c. Raadplegen situatie Besluit huisvesting/Bedrijfsontwikkelingsplan (hierna te noemen: BOP): onderzoek wat de meest actuele situatie concreet is en hoe de situatie zich gaat ontwikkelen uitgaande van de BOP's. Als deze

ontwikkeling positief is, bestaat geen aanleiding voor verder onderzoek of verdere actie.

- d. Consultatie van de veehouderij: onderzoek of de ondernemer werkt uitgaande van 'licence to produce' of een extra inspanning verricht voor de omgeving. Als de veehouder geneigd is om een extra inspanning te verrichten, bestaat geen aanleiding voor verder onderzoek of verdere actie. Voorwaarde is, dat er geen strijdigheid is met de geldende regelgeving.

Blijkt uit het doorlopen van deze stappen dat een vervolg nodig is, onderzoekt de gemeente de inzet van het instrument geurverordening. Dit houdt onderzoek in of een geurverordening het juiste instrument is gezien het ruimtelijk beleid voor de betreffende omgeving. Als ruimtelijk functioneel gestreefd wordt naar het mengen van functies of er ruimte moet zijn voor veehouderij, is een geurverordening mogelijk niet het instrument. Strengere normen met een geurverordening kunnen ook agrarische onderwikkelingen beperken, die geurgevoelig zijn. In twee instantie wordt de mogelijkheid onderzocht om indirect met een geurverordening te sturen.

Procedure van monitoren naar geurverordening

Mocht de conclusie uit het monitoren zijn dat extra sturing nodig is, zal het college dit koppelen aan een bestuursopdracht voor een gebiedsvisie op basis van de Wgv en een geurverordening. De gemeenteraad geeft "go" of "no go" voor de uitvoering van deze opdracht. Bij het opstellen van een gebiedsvisie en geurverordening zal de maatschappij worden betrokken. De gebiedsvisie en een geurverordening stelt de gemeenteraad eerst in concept en vervolgens definitief vast.

4.4 Waterhuishouding

4.4.1 Beleidslijn grote rivieren

De overstromingen van de Maas in december 1993 en januari 1995 hebben duidelijk gemaakt dat de Maas niet altijd binnen het winterbed blijft zoals dit in het Koninklijk Besluit uit 1916 (op basis van de Rivierenwet 1908) is vastgelegd. Bij (nieuwbouw)plannen in het rivierbed van de Maas dient daarom rekening gehouden te worden met hoge waterstanden.

Op 19 september 1997 werd de circulaire "Bouwen langs de Maas" vastgesteld door Provinciale Staten als provinciaal ruimtelijk beleid.

Hierin werd vastgelegd hoe de ministeriële beleidslijn "Ruimte voor de rivier" (Staatscourant 12 mei 1997) in Limburg zijn doorwerking diende te

krijgen, waarbij de bescherming van een deugdelijke stroomvoering en waterberging voorop stonden. Door middel van deze circulaire werd tevens invulling gegeven aan de afspraken die naar aanleiding van de beleidslijn "Ruimte voor de rivier" tussen Rijk, provincie en gemeente waren gemaakt.

Mede op basis van de resultaten van een in 2005 verrichte evaluatie en ervaringen in de praktijk is besloten om de beleidslijn "Ruimte voor de rivier" te herzien. De herziening van de beleidslijn draagt, mede als gevolg van de uitbreiding van het toepassingsgebied en de wens om verwarring met de PKB "Ruimte voor de Rivier" te voorkomen, de naam "Beleidslijn grote rivieren". Met de herziening van de beleidslijn wordt meer ruimte geboden aan ontwikkelingsgerichte initiatieven. Zo ontstaan meer mogelijkheden voor ontwikkelingen die de ruimtelijke en economische kwaliteit van het betreffende gebied kunnen verbeteren. Doelstelling van de "Beleidslijn grote rivieren" is om de beschikbare bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming door verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken. Om de doelstellingen te bereiken, wordt via een tweetal sporen gewerkt: de (nieuwe) Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) en de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr).

Wro

De buitengebieden van Kessel en Baarlo zijn volgens de kaart "Beleidslijn grote rivieren" (vastgesteld bij besluit van 4 juli 2006 en in werking getreden d.d. 14 juli 2006) gedeeltelijk gelegen binnen het bergend en stroomvoerend regime van de Maas.

Ruimte voor waterberging

Een deel van het gebied tussen de kern Baarlo en de Maas is in het kader van het hoogwaterbeleid aangewezen als potentieel waterbergingsgebied. Deze beoogde ontwikkeling is uitgewerkt in het project 'Schering en Inslag'. In het gebied worden ontwikkelingsmogelijkheden voor waterberging, natuurontwikkeling en recreatie gecombineerd. Met de aanleg van de nevengeul wordt extra ruimte voor waterberging gecreëerd. Daarnaast leidt aanleg van de geul echter ook tot verruwing van het oppervlak en daardoor stijging van de waterstand. Aanwezige elementen in het gebied, waaronder bomen en ander natuurlijk materiaal, hebben een opstuwende werking.

4.4.2 Waterbeleid, vernatting en verdroging

De wateraspecten en waterhuishoudkundige maatregelen en regelingen worden gedurende het bestemmingsplantraject, mede in het kader van de

watertoets, afgestemd met het waterschap Peel en Maasvallei. Bij de analyse van het gebied is al ingegaan op de waterhuishoudkundige aspecten die door het waterschap van belang worden gevonden, dan wel een duidelijk hydrologisch effect hebben. Hierbij bestaat een onderscheid in twee verschillende thema's:

- De aspecten verdroging, vernatting en hydrologisch gevoelige natuurgebieden met bijbehorende beschermingszones.
- Opgaven ten behoeve van wateropvang en waterberging, en de daarvoor noodzakelijke gronden met bijbehorende regeling in het bestemmingsplan.

Naar aanleiding van het gevoerde overleg met het waterschap is bepaald welke maatregelen gewenst zijn, en welke hiervan vastgelegd kunnen worden in de bestemmingsplanregeling. Daarbij zal het gaan om beschermingsvlakken, bijvoorbeeld langs SEF-beken en dubbelbestemmingen, bijvoorbeeld voor waterbergingsgebieden.

4.4.3 Grondwaterkwaliteit

De provincie streeft naar een goede waterkwaliteit in 2015 conform het gestelde in de Kaderrichtlijn Water (KRW). Hierbij dienen de beken in 2015 een goede ecologische kwaliteit te hebben. Deze omvat enerzijds een goede morfologische (oever)kwaliteit en anderzijds een goede chemische (water)kwaliteit. De waterkwaliteit is de afgelopen jaren sterk verbeterd door de sanering van puntbronnen via vergunningverlening en de aanleg van riolering. De vervuiling vanuit allerlei diffuse bronnen is nog steeds een punt van zorg. Het terugdringen van diffuse verontreinigingen in de bodem zorgt voor een betere grondwaterkwaliteit. Dit werkt vervolgens door richting een betere oppervlaktewaterkwaliteit. Ook in de regio Peel en Maas komen problemen voor met de waterkwaliteit als gevolg van verstedelijking, industrialisatie en intensivering binnen de landbouw.

De zorg voor een betere grondwaterkwaliteit is sterk afhankelijk van regulier beleid. Denk hierbij aan het beleid m.b.t. bouwstoffen (duurzaam bouwen, duurzame stedenbouw), meststoffen (stikstof en fosfaat) en gewasbeschermingsmiddelen (bestrijdingsmiddelen). Het rijk is hier leidend als het gaat om het zorgen voor adequate wet- en regelgeving. Toch is er ook specifiek beleid van belang. Waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden worden via de provinciale milieuverordening beschermd tegen ongewenste ingrepen en maatregelen. Hier is de provincie leidend. Het waterschap heeft een belangrijke rol en taak als het gaat om het transport van afvalwater, de zuivering van afvalwater en de afgifte van (wa-

ter)vergunningen voor (zware) afvalwaterlozingen in het kader van het, nog vast te stellen, Besluit lozen buiten Inrichtingen of de handhaving van de regels hieromtrent (na vaststelling). De gemeente vervult een belangrijke rol en taak bij het aansluiten van panden op de riolering en het saneren van ongewenste riooloverstorten. Met de inwerkingtreding van de Waterwet (op 22 december 2009) is de gemeentelijke taak vergroot. Zo zullen gemeenten enkele taken van de waterschappen overnemen. Op deze wijze kunnen lokale overheden ook een belangrijke bijdrage leveren aan het behoud en de verbetering van de (grond)waterkwaliteit. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat voorliggend bestemmingsplan zich nauwelijks richt op de (grond)waterkwaliteit, omdat dit instrument hier nauwelijks geschikt voor is. Andere instrumenten zijn hier veel beter op gefocust.

4.4.4 Waterparagraaf

Ruimtelijke plannen moeten expliciet rekening houden met aanwezige watersystemen en waterketens in relatie tot aanwezige hydrologische waarden. Deze waarden zijn als zodanig vastgelegd in Europees beleid, rijksbeleid en provinciaal beleid. Het rijk heeft voor ruimtelijke plannen de opstelling van een waterparagraaf verplicht gesteld. Hierin wordt verwoord hoe er in het plan met water en ruimte rekening wordt gehouden (m.n. veiligheid en wateroverlast), mede in relatie tot de waterhuishouding en het waterbeleid. Deze paragraaf is/wordt in overleg met het waterschap opgesteld.

Hieronder wordt aangegeven hoe er in dit plan rekening is gehouden met:

- watersysteem en de waterketen;
- waterbeleid en waterbeheer;
- water in het bestemmingsplan;
- watertoets en wateradvies.

Dit ruimtelijke plan regelt alleen ruimtelijk relevante zaken voor zover ze niet al door het sectoraal waterbeleid zijn geregeld. De beschikbare informatie van de provincie en het waterschap (watergangen, dijken, verdroging, waterberging) is, voor zover aanwezig, actief betrokken bij dit plan.

Watersysteem en waterketen

Het grondwatersysteem omvat doorgaans infiltratiegebieden, intermediaire gebieden en kwelgebieden. Hierbij is het met name relevant te kijken naar het areaal verdroogde gebieden.

Bijzonder voor dit plangebied is de ligging t.o.v. twee (deel)gebieden binnen de Peelvenen. Het betreft hier de Groote Peel en Het Zinkske.

Op de TOP lijst van de provincie Limburg prijken verder binnen het plangebied: Dubbroek (Maasbree), Koelbroek (Maasbree), Grote Molenbeekdal (Maasbree/Horst) en de Groote Peel (Meijel). Vermeldenswaard is verder dat het gebied Kwakvors/Scherliet op de lijst staat voor na 2015. Dit gebied ligt nabij Het Zinkske.

Het oppervlaktewatersysteem omvat grote of kleine rivieren, beken, hoofdwaterlopen, waterlopen en haarvaten. Verder kent het plangebied open wateren in de vorm van plassen en vennen/poelen. Voor de waterketen zijn de volgende onderdelen ruimtelijk relevant: hoofdleidingen voor het transport van afvalwater en de Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI).

De rivier de Maas vormt de oostgrens van het plangebied. Dit gebied wordt verder doorsneden door enkele beken, zoals de Eeuwelsche Loop, Groote Molenbeek, Tasbeek, Elsbeek en Everloosebeek. Bij Meijel is een RWZI aanwezig. Het effluent van deze RWZI komt uit op de Eeuwelsche Loop.

Waterbeleid en waterbeheer

Het waterbeleid is vastgelegd in het rijksbeleid, het provinciaal waterhuishoudingplan, het waterbeheerplan van het waterschap en het reconstructieplan. In het waterhuishoudingplan staat het provinciaal waterbeleid uitgewerkt. In het waterbeheerplan van het Waterschap staat het waterbeleid van deze waterbeheerder binnen het betrokken stroomgebied. Genoemd beleid is actief betrokken bij dit plan.

Voor het rivierdal van de Maas geldt de Beleidslijn grote rivieren. Dit is de opvolger van de beleidslijn Ruimte voor de Rivier. Hierbij is beleid geformuleerd voor een adequate bescherming van het stroomvoerend en waterbergend vermogen. Voor verschillende beken geldt het beleid voor beken met een specifiek ecologische functie (zogenaamde Speciale Ecologische Functie (SEF) beken).

Wat betreft de uitwerking van het Gewenst Grond en Oppervlaktewater Regime (GGOR) is vermeldenswaardig dat het waterschap, dat ook verantwoordelijk is voor het (ondiepe) grondwaterbeheer, uitgaat van het zogenaamde Nieuw Limburgs Peil. Hierbij gaat men uit van waterconservering in combinatie met peilgestuurde drainage, waarbij er via algemene regels binnen de kaders van de Natuurbeschermingswet enige ruimte zou moeten komen op het vlak van beregening rondom verdroogde gebieden. Via een habitattoets dient zekerheid te worden geboden dat met de beoogde GGOR-maatregelen de instandhouding-doelstellingen van de Natura 2000-gebieden (Groote Peel en Deurnese Peel nabij het plangebied) niet worden

aangetast en dat de maatregelen voor de komende zes jaar in voldoende mate bijdragen aan het bereiken van die –doelen.

Water in het bestemmingsplan

Het waterbeleid en het watersysteem vormen uitgangspunt voor voorliggend plan, onder andere via de doorvertaling van de aanwezige (water)functies. Bij de situering van bestemmingen wordt rekening gehouden met het aspect water. Dit plan heeft in principe geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding.

Het Rivierdal van de Maas is apart aangeduid op de verbeelding. In het plan is aangegeven dat de gemeenten de Beleidslijn grote rivieren overnemen in hun bestemmingsplan.

Alle belangrijke beken (inclusief de SEF beken) zijn binnen hun ruimtelijke/landschappelijke eenheid (beekdal) als een aparte gebiedstypologie Beekdalen/Rivierdal aangeduid. Binnen de gebiedstypologie Beekdalen/Rivierdal wordt rekening gehouden met waterberging. Dit geldt ook voor het grootschalig open veenontginningslandschap (nabij de Groote Peel). (Check regels)

Verder is van belang te melden dat bestaande regelgeving van provincie en waterschap, zoals vigerende water- en milieuverordeningen, de Keur(en) en de legger een separaat toetsingskader vormen. De Keur van het waterschap bevat bijvoorbeeld onder andere bepalingen ten behoeve van de bescherming en het beheer en onderhoud van watergangen, oppervlaktewater en waterkeringen met bijzondere beschermingszones. Het gaat hier om activiteiten binnen 4-5 meter van de insteek van watergangen. De keur van het waterschap kijkt ook al naar het grondwaterbeheer.

In het bestemmingsplan worden geen bepalingen opgenomen die dubbelop zijn, dan wel indruisen tegen deze regelgeving. Normale waterstaatskundige werkzaamheden worden waar mogelijk uitgesloten van een aanlegvergunningplicht.

Watertoets en wateradvies

De waterbeheerder is geïnformeerd over de herziening van het bestemmingsplan. Er is hierbij gevraagd informatie aan te leveren met betrekking tot het watersysteem in relatie tot ruimtelijk relevante zaken. Rijkswaterstaat en het waterschap zijn (ambtelijk) vertegenwoordigd in de klankbordgroep. Hun beider reacties op de tussenproducten richtten zich op de volgende onderdelen:

- adequate bescherming van het stroomvoerend en het waterbergend vermogen van het rivierbed van de Maas, mede in relatie tot de beoogde saldering;

- positieve aanduiding van de Noordervaart vanwege de grote waarde van deze vaart als watertransportader voor wateraanvoer voor landbouw en natuur;
- adequate bescherming van de natte natuurgebieden (met name de Natura 2000-gebieden en de overige TOP gebieden), inclusief de bijbehorende hydrologische bufferzones, mede in relatie tot het op te stellen beheerplan Peelvenen;
- adequate bescherming van plekken in het plangebied waar het vasthouden en bergen van water in het kader van de lokale / regionale wateropgave geregeld kan worden;
- adequate bescherming van de beekdalen in het algemeen en de beekdalen van de SEF beken in het bijzonder, mede in relatie tot het beoogde beekherstel.

De (tussentijdse) reacties van Rijkswaterstaat en het waterschap Peel en Maasvallei zijn grotendeels verwerkt. De Beleidslijn grote rivieren is als uitgangspunt overgenomen. De uitwerking van de beken is geschiedt in goed overleg met het waterschap.

De subregionale keuzes ten aanzien van wateraspecten zijn als volgt:

- Gekozen wordt voor duurzaam omgaan met water bij nieuwe ontwikkelingen. Nieuwe ontwikkelingen zijn tenminste hydrologisch neutraal. Het uitgangspunt is de drietrapsstrategie "eerst vasthouden, dan bergen en in laatste instantie pas afvoeren". Op de oude bouwlanden wordt ingezet op het behouden van de infiltratiefunctie.
- Bij glastuinbouwgebieden geldt de trits 'bufferen – infiltreren – bergen', waarbij minstens een hoeveelheid water, gelijk aan het natuurlijke neerslagoverschot, dient te worden geïnfiltreerd.
- Inzetten op het opschonen van de waterkwaliteit.
- Bewaken van de waterkwaliteit door te sturen op de locatie en bedrijfsvoering van nieuwe functies.
- In de beekdalen zal ruimte worden gecreëerd voor beekherstel en natuurontwikkeling. Daarnaast zal de gemeente sturen op extensivering van het grondgebruik in de beekdalen, onder andere door het stimuleren van de melkveehouderij.
- Het waterpeil in de beekdalen mag niet dalen. Ingezet wordt op vernatting van deze gebieden om het waterbergend vermogen van het gebied te vergroten (vasthouden van water).
- In de open ontginningsgebieden wordt gezocht naar mogelijkheden voor vernatting.

4.5 Archeologie en cultuurhistorie

In het buitengebied is een aantal rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten, archeologische monumenten en diverse andere waardevolle terreinen en gebouwen aanwezig.

De reeds in geldende bestemmingsplannen opgenomen archeologische en cultuurhistorische waarden zullen overgenomen worden. Ook overige archeologische en cultuurhistorische waarden zullen vastgelegd worden in het bestemmingsplan. De waardevolle elementen worden overgenomen op de kaart(en) van het bestemmingsplan. Afhankelijk van het type element wordt in de regels een toegespitste regeling opgenomen.

Sinds 1 september 2007 is de Wet op de Archeologische Monumentenzorg in werking getreden. De Wet op de Archeologische Monumentenzorg is de Nederlandse uitwerking van het Verdrag van Malta (1992). De wet is een raamwet die regelt hoe rijk, provincie en gemeente bij hun ruimtelijke plannen rekening moeten houden met het erfgoed in de bodem.

De wet beoogt het culturele erfgoed (en vooral het archeologische erfgoed) te beschermen. Onder archeologisch wordt verstaan: alle fysieke overblijfselen, zowel in als boven de grond die bijdragen aan het verkrijgen van inzicht in menselijke samenlevingen uit het verleden. In de wet is aangegeven dat gemeentes verantwoordelijk zijn voor hun eigen bodemarchief. Dit betekent dat gemeente bevoegd gezag is. Om te kunnen voldoen aan het gestelde in de voorgaande wet beschikt de gemeente over archeologiebeleid en een archeologische beleidskaart.

Objecten met cultuurhistorische waarde

Ook binnen het grondgebied van de gemeente zijn panden of bouwwerken, maar ook groenstructuren of -objecten, aan te wijzen die een cultuurhistorische waarde vertegenwoordigen. Voor de panden en bouwwerken gaat het hierbij om bouwwerken die niet aangewezen zijn als rijks- of gemeentelijk monument. Vaak hebben deze panden/bouwwerken wel een beeldbepalend karakter en is er informatie over de geschiedenis van het gebied aan te ontleen. Dergelijke panden zijn opgenomen in het Monumenten Inventarisatie Project (MIP) van de provincie.

Voor de groenstructuren en/ of -objecten geldt eenzelfde situatie. Ze zijn niet wettelijk beschermd maar leveren wel een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van het landschap. Daarnaast kunnen ze historisch interessant zijn.

Rijksmonumenten worden aangeduid in de planregels aan de hand van een dubbelbestemming. Voor de waardevolle beeldbepalende panden zal een aanduiding opgenomen worden op de kaarten behorende bij het bestemmingsplan.

Wet Modernisering Monumentenzorg

P.M.

Beschermd dorpsgezicht

Een beperkt deel van het plangebied is aangewezen als beschermd dorpsgezicht ex artikel 35 Monumentenwet 1988. Het betreft een gebied in Baarlo, grenzend aan de Maas, rondom het voormalig veerhuis (huidig restaurant Mouthuys). Deze gronden behoren samen met de gronden aan de overzijde van de Maas tot het beschermd dorpsgezicht Steyl. De aanwijzing van het gebied als beschermd dorpsgezicht is voornamelijk het gevolg van de grote concentratie historische godsdienstige bebouwing op de oostoever van de Maas. De gronden ten westen van de Maas behoren eveneens tot het beschermd dorpsgezicht, omdat zij medebepalend zijn voor de ruimtelijke karakteristiek ter plaatse. Deze wordt bepaald door twee kruisende structuren. Het betreft een oostwest-structuur die van Tegelen via de veerpont richting Baarlo is gevormd. Onderdeel hiervan is de burgernederzetting Steyl. De kruisende noordzuid-structuur bestaat uit de Maas met daaraan evenwijdig een gordel van kloostercomplexen. De veerplaats aan Maasbreese zijde is van belang geweest voor de historische ontwikkeling van het gebied. Daarnaast vormt het huidige functioneren als veerovergang een belangrijke karakteristiek van het beschermd gezicht. Ook bij de inrichting en aanleg van de nevengeul bij Baarlo blijven de huidige karakteristieken en zichtlijnen behouden en worden het veerhuis en de veerovergang gespaard.

Het door de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) genomen besluit, met bijbehorende begrenzing, wordt overgenomen in het op te stellen bestemmingsplan. Eén en ander zal resulteren in een nadere aanduiding van het deel van het plangebied dat behoort tot het beschermd dorpsgezicht.

Aangezien deze gronden, blijkens de Beleidslijn grote rivieren (zie ook paragraaf 4.3.1), tevens zijn gelegen binnen het stroomvoerend rivierbed van de Maas, zijn ontwikkelingen in het gebied vrij beperkt. Indien in dit gebied ontwikkelingen gewenst worden, dient een zware planologische toets doorlopen te worden, met randvoorwaarden vanuit het beleid voor het beschermd dorpsgezicht en vanuit het hoogwaterbeleid. Gezien de vele be-

lemmeringen in het gebied zal omzichtig omgegaan worden met eventuele ontwikkelingen.

4.6 Verkeer en parkeren

Voor de komende jaren ligt er voor de gemeente geen opgave op het gebied van infrastructuur. Het accent ligt op het verbeteren van de bestaande infrastructuur, bijvoorbeeld op het vlak van profielen, verbeteren van aansluitingen en bewegwijzering. In het landelijk gebied en de directe omgeving van de kernen ligt wel een opgave voor wat betreft het langzaam verkeer, er is behoefte aan betere uitloopt mogelijkheden vanuit de kernen. Een opgave kan wel ontstaan in het geval van het begrenzen van LOG's en concentratiegebieden. Voordat deze gebieden intensiever gebruikt gaan worden, zal ook de infrastructuur onder de loep genomen moeten worden. Het gebruik van de infrastructuur zal aan moeten sluiten op het gebruik zodat er geen knelpunten in de verkeersveiligheid en/ of afwikkeling optreden.

4.7 Natuur, landschap en ecologie

4.7.1 Bestaande natuurwaarden

De belangrijkste natuurwaarden zijn vastgelegd in gebiedsgericht beleid. Hiertoe zijn Habitatrichtlijngebieden, Vogelrichtlijngebieden en Natuurbeschermingswetgebieden aangewezen. Een klein deel van het habitat- en vogelrichtlijngebied Groote Peel ligt binnen de gemeente en het habitat- en vogelrichtlijngebied Het Zinkske grenst aan de westzijde van de voormalige gemeente Helden. Met de bepalingen uit deze wet- en regelgeving moet rekening worden gehouden met de interne en externe bescherming van deze gebieden. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met soortenbescherming in het kader van de Flora- en Faunawet.

Uit het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006 (POL 2006) blijkt dat in het plangebied een aantal waardevolle groene elementen en structuren voorkomt. Het betreft hierbij een groot aantal elementen, behorende tot de Provinciaal Ontwikkelingszone Groen (POG). Ook zijn delen van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) gelegen binnen het plangebied. De belangrijkste bestaande groene waarden worden gevormd door bos- en natuurgebieden en onderdelen van de POG, nader aangeduid als ecologische verbindingzones. Tevens komen er onder meer enkele beken met verschillende ecologische functies voor in het plangebied. De bepaling van de groene waarden is uitgewerkt in de Stimuleringsplannen Natuur, Bos en Landschap, tevens Na-

tuurgebieds-, Landschapsgebieds- en Beheersgebiedsplan. Het provinciaal beleid richt zich op verbetering van de aanwezige groene waarden en versterking van de groenstructuren.

Tevens zijn belangrijke natuurwaarden vastgelegd in de Bouwsteen Reconstructie, die destijds door de gebiedscommissie Helden is opgesteld voor, onder meer het buitengebied van de huidige gemeente Peel en Maas. Op de Integrale Zoneringskaart van de Bouwsteen Reconstructie zijn onder meer de bestaande en de nieuwe bos- en natuurgebieden weergegeven.

Het beleid is gericht op het veiligstellen van bestaande natuurwaarden. Ruimtelijke plannen moeten expliciet rekening houden met aanwezige natuurwaarden. Deze waarden zijn als zodanig vastgelegd in Europees beleid, rijksbeleid en provinciaal beleid. Hieronder wordt aangegeven hoe er in dit plan rekening is gehouden met:

- bos- en natuurgebieden;
- ecologische structuren;
- bijzondere natuurgebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (VHR) / Natura 2000);
- evt. belangrijke (doel)soorten.

Dit ruimtelijke plan regelt alleen ruimtelijk relevante zaken voor zover ze niet al door het sectoraal natuurbeleid zijn geregeld. De beschikbare informatie van de provincie (provinciaal landschapsonderzoek) is actief betrokken bij dit plan.

Bescherming bos- en natuurgebieden / ecologische structuren (EHS / POG)

Het natuurbeleid van rijk en provincie is actief benut voor dit plan. Actuele natuur- en landschapswaarden worden als zodanig beschermd. De provinciale zonering van het buitengebied vormt hiervoor de leidraad. Bescherming van deze waarden geschiedt door het koppelen van voorwaarden aan de wijzigingsbevoegdheden voor diverse ontwikkelingen, afhankelijk van de gebiedstypologie en ontwikkelingszones waarbinnen de ontwikkeling plaatsvindt. De provincie streeft naar een robuuste ecologische structuur. Deze omvat enerzijds de EHS incl. de bestaande (grote) bos- en natuurgebieden en de VHR/Natura 2000-gebieden en anderzijds de POG incl. de Ecologische Verbindingszone (EVZ) en de beekdalen met een specifiek ecologische functie. De bestaande (grote) bos- en natuurgebieden zijn op de kaart gebiedstypologie en ontwikkelingszones van het structuurplan opgenomen als een aparte gebiedstypologie. De EHS en de POG zijn integraal overgenomen als ontwikkelingszones.

Bescherming bijzondere gebieden (Natura 2000, NB Wet)

De gebiedenbescherming is primair geregeld via de Natuurbeschermingswet 1998. De reeds beschermde natuurmonumenten en de Natura 2000-gebieden worden via deze wet beschermd. De Natura 2000-gebieden genieten een bijzondere bescherming. Voor nieuwe ontwikkelingen in de omgeving van deze gebieden zal tevens getoetst moeten worden op (mogelijke) negatieve effecten op de natuurwaarden. Indien kans is op negatieve effecten dan is er sprake van vergunningplicht in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Het rijk en de provincie zijn momenteel bezig met de opstelling van beheerplannen. Het beheerplan van de verschillende Peelvenen is hierbij als eerste opgepakt in de vorm van een pilot. Het plangebied heeft direct van doen met twee Natura 2000-gebieden: het gebied de Groote Peel (nabij Meijel) en het gebied Deurnesche Peel en Mariapeel (incl. Grauwveen en Het Zinkske) nabij Grashoek. In beide gevallen gaat het om een Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied en Beschermd Natuurmonument volgens de Natuurbeschermingswet. Vanuit de optiek van behoud en herstel van hoogveen kan er voor de aspecten water en ammoniak een externe werking zijn.

Voor ieder Natura 2000-gebied zijn door het ministerie van Landbouw en Visserij zogenaamde instandhoudingsdoelen geformuleerd. Alle ontwikkeling die beoogd worden moeten hieraan getoetst worden.

Voor de gebieden 'De groote Peel', 'Deurnesche Peel' en 'Mariapeel' gelden de volgende instandhoudingsdoelen:

- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Tegen de Groote Peel is de gebiedstypologie grootschalig open veen ontginningslandschap aangeduid. Verder is de EHS en POG integraal overgenomen als ontwikkelingszone evenals een zone extensiveringsgebied. Tegen Het

Zinkske is een kleinschalig half open ontginningslandschap aangeduid. Verder is ook hier de EHS en POG integraal overgenomen als ontwikkelingszone evenals een zone extensiveringsgebied tegen de grens met Noord-Brabant. Wat betreft de uitbreiding van intensieve veehouderij kan een vergunning nodig zijn als er wat betreft ammoniak significante effecten optreden voor het Natura 2000-gebied.

Bescherming soorten (Flora- en Faunawet)

De soortenbescherming is primair geregeld via de Flora- en Faunawet. Deze wet voorziet in de bescherming van in het wild voorkomende inheemse plant- en diersoorten. Deze wet kent een algemene zorgplicht met verbodsbepalingen, vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen. Voor beschermde soorten is behoud van hun leefgebied van levensbelang.

De bescherming van specifieke soorten vindt primair plaats via genoemde sectorale wet- en regelgeving. De bescherming van evt. belangrijke (doel)soorten met een directe relatie met landschapswaarden vindt, waar nodig, plaats via de verbeelding(en) van het bestemmingsplan in de vorm van aanduidingen bij de verschillende gebiedsbestemmingen. Verder wordt bij afwijkingen en wijzigingen als nadere eis/voorwaarde opgenomen dat er geen negatieve effecten mogen zijn op beschermde Natuurbeschermingswet gebieden dan wel op beschermde planten en dieren.

4.7.2 Natuurontwikkeling/ ecologische verbindingzones

Voor bepaalde delen van het plangebied wordt gestreefd naar omzetting in natuur op termijn. Binnen het buitengebied zijn in het kader van de EHS nieuwe natuurgebieden aangewezen.

Ook in het Stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap, tevens Natuurgebieds-, Landschapsgebieds- en Beheersgebiedsplan Noord-Limburg-West worden gebieden aangeduid als 'Nieuwe natuur'. Voor deze gebieden zijn natuurdoelen opgesteld, die de totstandkoming van natuur in het gebied tot doel hebben. Ook het provinciaal beleid richt zich op versterking van de groenstructuren, zowel bij bestaande elementen als voor nieuwe gebieden.

Het beleid is gericht op het veiligstellen en waar mogelijk verder ontwikkelen van bestaande en potentiële natuurwaarden. Dit kan uitsluitend plaatsvinden indien de betrokken grondeigenaar hier vrijwillig aan meewerkt. De nieuwe natuurgebieden, onderdeel uitmakend van de EHS of POG, maar feitelijk nog niet als dusdanig ontwikkeld, worden opgenomen op de verbeelding van het bestemmingsplan. Deze gebieden behouden in het bestemmingsplan hun huidige bestemming (overwegend agrarisch met natuur-

lijke en/ of landschappelijke waarden). Daarbij wordt voor deze gronden een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, waarmee (op vrijwillige basis) omzetting in een natuurbestemming mogelijk is.

De vraag wat tot recreatief medegebruik gerekend dient te worden is belangrijk voor de gebruiksmogelijkheden van de natuur. De invulling van het begrip 'recreatief medegebruik' wordt vastgelegd in de begripsbepalingen. Recreatief medegebruik wordt over het algemeen ingevuld als routegebonden recreatie, zoals wandelen, fietsen en paardrijden. De voorzieningen bestaan primair uit paden en rustpunten, informatiepunten e.d. Het gebruik van gemotoriseerde voertuigen wordt in principe uitgesloten.

4.7.3 Leefgebied dassen (bron: dassenwerkgroepbrabant.nl)

Foerageergebied

De das behoort tot de familie der Marterachtigen. Hij eet zowel dierlijk als plantaardig voedsel, waarbij zijn hoofdvoedsel (90%) uit regenwormen bestaat. Deze komen met name voor in intensief begraasde weilanden, welke een uitstekend foerageergebied vormen voor de das, omdat deze de regenwormen dan goed kan onderscheiden. Extensief begraasde graslanden zijn dan ook minder geschikt voor de das. Dassen komen in veelzijdige landschappen voor. Burchten zijn aangetroffen in loofbossen, naaldbossen, gemengde bossen, in houtwallen, heggen, akkers, weilanden, langs rivieren en spoorwegen, in dijken, onder wegen en zelfs in vuilnisbelten.

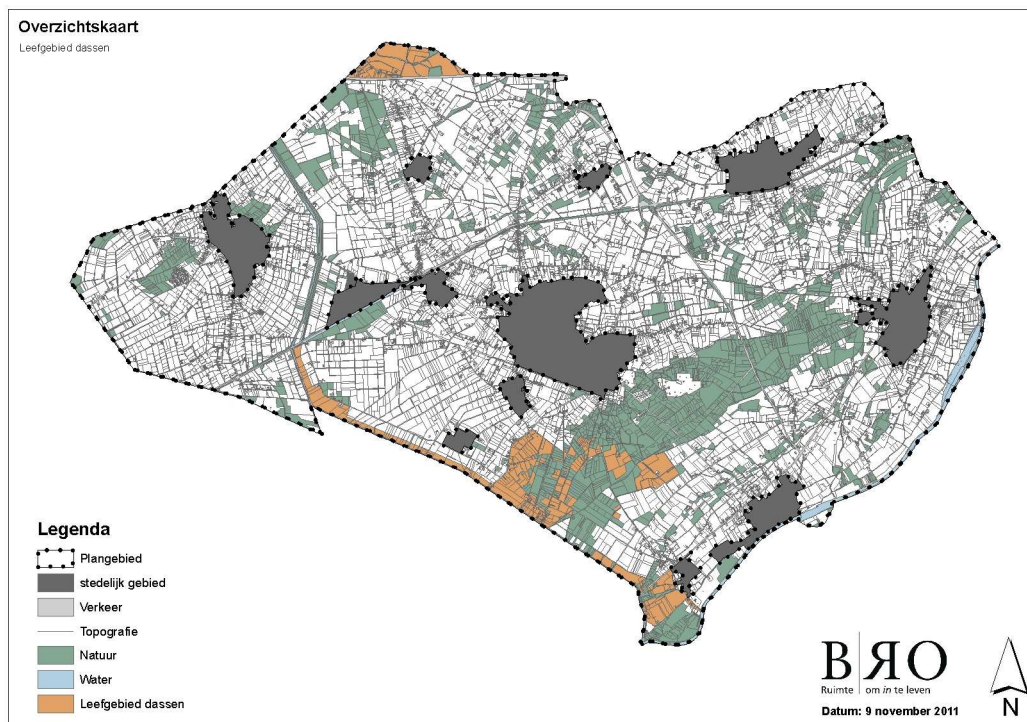
Territorium

Het territorium van de das varieert in grootte van 50 tot 150 hectare, dit is met name afhankelijk van het voedselaanbod. In kleinschalige landschappen met houtwallen, hagen, kleine bosjes en dergelijke zijn de territoria doorgaans kleiner, aangezien er meer voedsel voorhanden is dan in bijvoorbeeld productiebossen. Regelmatig lopen dassen langs de grenzen van hun territorium, waardoor er kleine belopen paadjes ontstaan, de zogenaamde dassenwissels. Dassenfamilies hebben ieder hun eigen karakteristieke geur, waaraan ze elkaar onderling kunnen herkennen. Deze ontstaat door een menging van de individuele dassengeuren. Dit stelt dassen in staat om indringers in hun territorium te herkennen aan de geur. Het aantal dassen dat in een territorium voorkomt is afhankelijk van het voedselaanbod, ofwel voldoende aanwezigheid van zijn hoofdvoedsel: regenwormen. Wanneer er een tekort aan voedsel is in het territorium worden er minder dassen geboren, waardoor de populatiegrootte gereguleerd wordt, afhankelijk van het voedselaanbod.

Effecten populatiegrootte

Wordt een leefgebied kleinschaliger gemaakt, dan zal het voedselaanbod toenemen en verschijnen er vaak nieuwe dassenburchten tussen de bestaande. Wordt een kleinschalig gebied daarentegen grootschaliger gemaakt, bijvoorbeeld door het vellen van bosopstanden en het kappen van boomgaarden dan zal het voedselaanbod afnemen en daarmee eveneens de dassenpopulatie die in het gebied voorkomt. Natuurontwikkeling kan in bepaalde gevallen eveneens een negatief effect hebben. Wanneer een stuk weiland extensief begraaasd wordt, zullen er ruigtekruiden gaan groeien en het korte gras verdwijnen. Het voedselaanbod voor de das neemt af, waardoor de populatiegrootte op termijn eveneens afneemt.

De das is daarmee een indicatorsoort voor de mate van variatie en hoeveelheid van het voedselaanbod in een gebied.

Burchten

Afhankelijk van de territoriumgrootte komen er één of meerdere dassenburchten voor. Waarbij er altijd een hoofdburcht is, met meerdere bijburchten. Een bijburcht bestaat uit enkele hollen, die sporadisch worden bewoond, bijvoorbeeld een bepaalde tijd van het jaar wanneer er meer voedselaanbod is. In een klein territorium waar altijd voldoende voedselaanbod is, wordt de hoofdburcht doorgaans het gehele jaar bewoond. In een groot territorium

zijn meerdere burchten aanwezig, welke, afhankelijk van het in de omgeving van de burcht aanwezige voedselaanbod, worden bewoond.

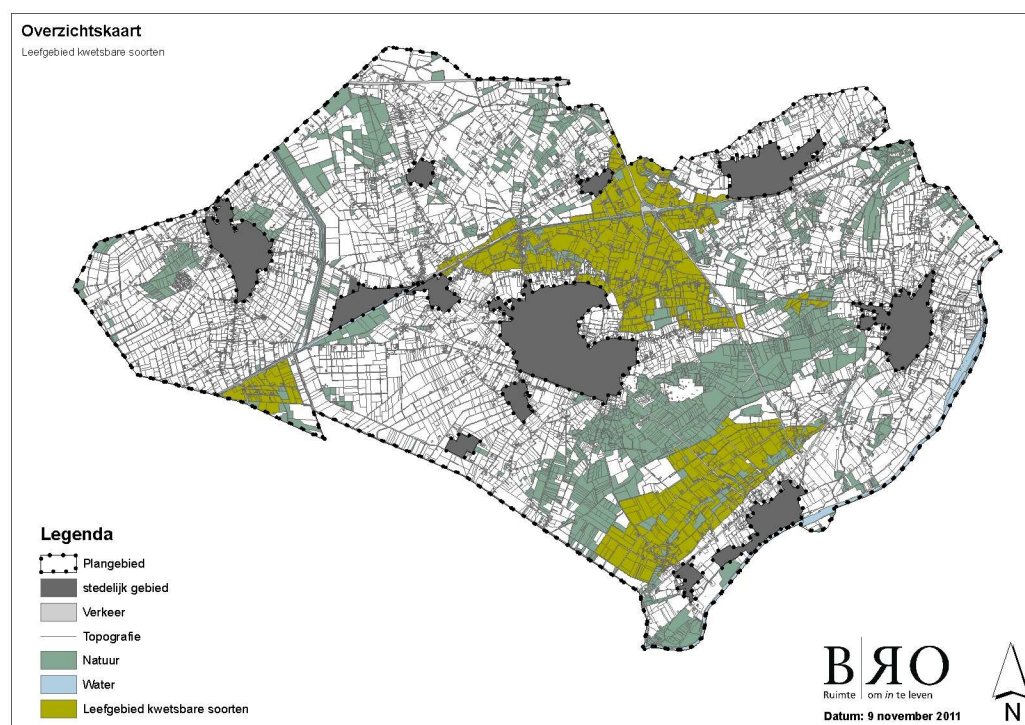
Verspreiding plangebied

De das komt met name ten zuiden en ten zuidwesten van de Heldense bossen voor. Daarnaast bevindt zich nog een verspreidingsgebied in het noordwesten, ten noorden van de A67 en ten zuiden van Beringe. Het landschap in deze gebieden is kleinschalig en bestaat uit houtwallen, akkers en weilanden: een ideaal leefgebied voor de das. De overzichtskaart is opgebouwd op basis van een interpretatie van het Stimuleringsplan Noord- en Midden Limburg. De gebieden betreffen in de meeste gevallen meer kleinschalige agrarische gebieden, waar volgens het Stimuleringsplan dassen voorkomen.

4.7.4 Leefgebied kwetsbare soorten

Kwetsbare soorten

De definitie die hier wordt gehanteerd voor kwetsbare soorten betreft soorten die afhankelijk zijn van een gradiëntrijk en daarmee vaak kwetsbaar leefmilieu. Deze soorten verkeren vaak in een ongunstige staat van instandhouding.

Staat van instandhouding

De gunstige staat van instandhouding wordt bepaald door de volgende criteria:

- De populatie van de kwetsbare soort vormt en blijft een levensvatbaar onderdeel van het leefgebied;
- Het natuurlijke verspreidingsgebied van de kwetsbare soort wordt niet noemenswaardig verkleind;
- Er blijft voldoende groot leefgebied bestaan waar de populaties van de soort zich op de lange termijn in stand kunnen houden.

Leefgebied

Leefgebieden van kwetsbare soorten zijn gebieden met gradiënten in het landschap. Gradiënten kunnen ontstaan door kwel, landschapsopbouw, hoogteverschillen, verschil in licht en donker (zon of schaduw), verschillen in de waterhuishouding en grondwaterstromen, reliëf, verschil in bodemopbouw, waterkwaliteit of -kwantiteit, kalkrijk of kalkarm, zuurtegraad (pH) van het water en dergelijke. Op plaatsen met gradiënten ontwikkelt zich een kenmerkende vegetatie en vegetatiestructuur en een bij die gradiënt behorende biotoop. Hier komen voor dat biotoop kenmerkende flora- en fauna-soorten voor.

Een goed voorbeeld is de gentiaan. Deze plant komt alleen voor in natte heidegebieden en hoogveen. Er is een vlindersoort, het gentiaanblauwtje, die voor zijn eiafzet volledig is aangewezen op deze plantensoort. Zonder gentiaan geen gentiaanblauwtjes. Een ander voorbeeld is de zoomvegetatie rondom kleine bosjes, die bestaat uit struikvegetatie en ruigtekruiden. Deze groeien op de overgang van weiland naar bos. Langs dergelijke bosranden komen vele vlindersoorten voor, aangezien er zowel schaduw als zon aanwezig is, met voldoende nectarplanten als voedselbron en genoeg waardplanten die als voedsel dienen voor de rupsen en waar vlinders hun eitjes op afzetten.

Om in een gebied dergelijke soorten aan te trekken, kunnen gradiënten worden gecreëerd. Een eentonig grasland kan soortenrijker worden gemaakt door extensieve begrazing. Sommige delen worden hierdoor intensiever begraasd dan andere. Daarnaast zorgen uitwerpselen voor lokale bemesting, waardoor er verschillen ontstaan in voedselrijke en voedselarmere vegetatie en in vegetatiestructuur.

Verspreiding plangebied

Kwetsbare soorten komen voor in gebieden met gradiëntsituaties. De verspreiding in het plangebied betreft vooral gebieden met kleine landschapselementen als bosjes en houtwallen. Voorbeelden van kwetsbare soorten zijn verscheidene vlindersoorten als gentiaanblauwtje, kleine ijsvogelvlinder (bosranden), amfibieën- en reptielensoorten zoals boomkikkers (braamstru-

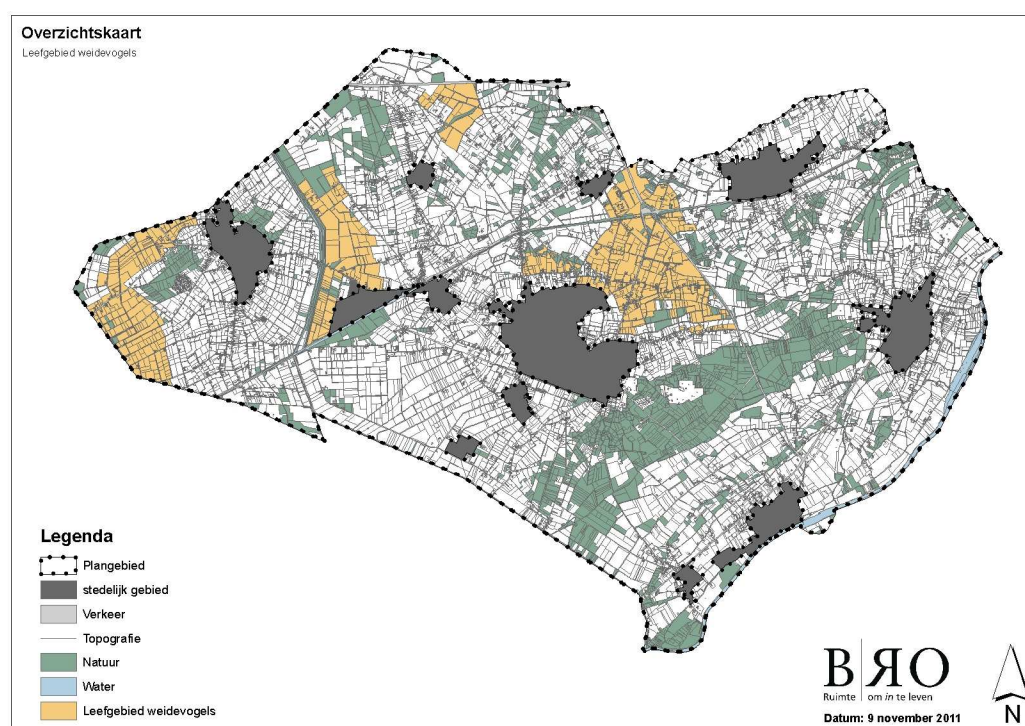

weel) en adders (heidegebieden op hogere zandgronden), vaatplanten zoals parnassia (kalkrijke natte duinvalleien) en orchideeënsoorten van kalkrijke graslanden op hellingen in Zuid-Limburg. In de overzichtskaart worden de gebieden weergegeven waar dergelijke soorten zijn aangetroffen.

4.7.5 Leefgebied weidevogels (bron: natuurinformatie.nl; Teunissen W., rapport SOVON, 2007: Veldleeuweriken in agrarisch gebied)

Weidevogels

Weidevogels zijn vogels die broeden in uitgestrekte graslanden. Ideale leefgebieden zijn weilanden die begraasd worden door koeien en gekenmerkt worden door een hoge waterstand, de bloemrijke hooi- en weilanden. Weidevogels foerageren in het weiland of langs de sloten. Weidevogels hebben een verschillende voorkeur voor wat betreft het beheer: sommige soorten komen vooral voor op intensief beheerde graslanden en andere soorten juist op meer extensief beheerde graslanden.

Beheer

Weidevogelgebieden vragen een specifiek op weidevogels afgestemd beheer. Er moet niet te vroeg in het seizoen gemaaid worden, want de vogels hebben het lange gras nodig om te kunnen schuilen voor predatoren, zoals roofvogels, en om voldoende voedselaanbod te waarborgen.

Negatieve effecten

Door de intensivering van de landbouw en daarmee verbonden maatregelen zijn de broedvogelaantallen in Nederland fors gedaald. Te denken valt hierbij aan de ruilverkavelingen, het dempen van sloten, het ontwateren van percelen en verlagen van het waterpeil en het gebruik van kunstmest. De hoeveelheid stikstof is enorm toegenomen, daarnaast is het aandeel permanent grasland en de diversiteit in gewassen op de bouwlanden afgenomen. Deze maatregelen zijn eveneens voor weidevogels van negatieve invloed. Voorts is mede door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen het aantal insecten afgenomen. Deze insecten dienen als voedsel voor opgroeiende jonge broedvogels, waaronder weidevogels. Door voorgaande negatieve effecten is geschikt broedhabitat aan het verdwijnen en het voedselaanbod voor jonge opgroeiende weidevogels aan het afnemen.

Mogelijke oorzaken voor de afname van weidevogels zijn:

- Afname van de openheid in het landschap
- Afname in variatie van de gewassen
- Omschakeling van grasland naar maïsteelt
- Intensivering graslandgebruik
- Gebruik bestrijdingsmiddelen (insecticiden en herbiciden)

Verspreiding plangebied

Weidevogels komen in het plangebied met name voor in open agrarische gebieden ten oosten van Helden-Panningen, ten westen van Meijel en ten noorden van Beringe. Enkele voorbeelden van weidevogels zijn: grutto, Kievit, scholekster, tureluur, veldleeuwerik, gele kwikstaart en graspieper.

Blijkens natuurgegevens van de provincie Limburg en waarnemingen van de site waarneming.nl, komen in de leefgebieden in het plangebied vooral graspiepers voor. In de overzichtskaart is weergegeven waar de "weidevogelgebieden" zijn gelegen.

4.7.6 Leefgebied struweelvogels (bron: Compensatie aantasting struweelvoegelgebied Stippelberg, Alterra 2006, Schotman, A.G.M., Meeuwssen H.A.M.)

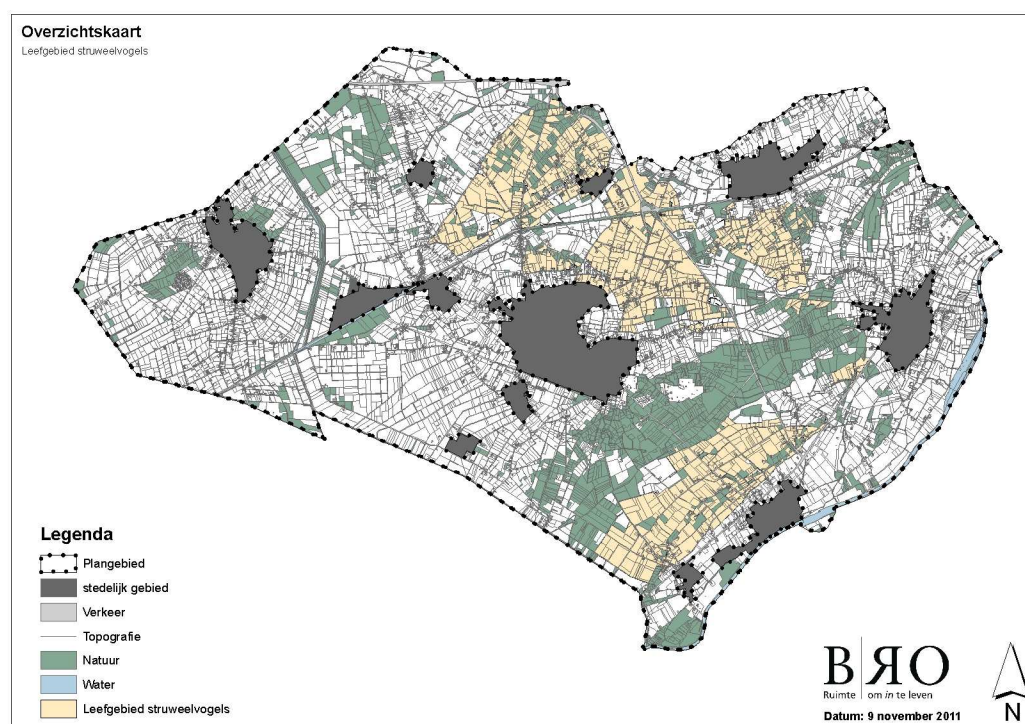
Struweelvogels

Van nature zijn struweelvogels gebonden aan de overgang tussen open gebied en opgaande begroeiing. In de ecologie wordt onder struweel bomen en struiken verstaan van 1 tot 5 meter hoogte, waarbij het struweel ook een tijdelijk stadium kan zijn van jonge, nog onvolgroeide bomen. Struweelvogels zijn voor hun foerageergebied en nestgelegenheid afhankelijk van

struiken, maar met name ook van een afwisselende vegetatie bestaande uit struiken en landbouwgronden.

Kleine landschapselementen

Om een gebied aantrekkelijk te maken voor struweelvogels dienen er verschillende vegetatiestructuren aanwezig te zijn (figuur 1), variërend van open grasland (A), ruigtes (B), struweel (C), hoog struweel (D) tot opgaand bos (E). Struweelvogels hebben één of meerdere van deze structuren nodig, naast of boven elkaar. Korte vegetaties, ook indien er aansluitend struweel of ruigte aanwezig is, dienen minimaal 10-15 meter breed te zijn (Halder et. al. 1996, in Schotman et. al., 2006). Veel struweelvogelsoorten (bijvoorbeeld: heggemus en tuinfluiter) hebben zich aan de kleine landschapselementen in het agrarisch gebied aangepast. Door intensivering en schaalvergroting van de landbouw zijn veel van deze kleine landschapselementen, als houtwallen, hagen en kleine bosjes, verdwenen. Hierdoor zijn enkele struweelvogels sterk in aantal achteruitgegaan.

De kleine landschapselementen kunnen door middel van subsidies voor landschapbeheer traditioneel beheerd en in stand worden gehouden, waardoor verdere achteruitgang van struweel en daarmee struweelvogels wordt voorkomen.

Toename struweelvogels in moerasgebieden

Door verdroging, het ontbreken van getijdenwerking en door het voedselrijker worden van het oppervlaktewater zijn moerasgebieden aan het verruigen en is het aantal struweelvogels in moerasgebieden sterk toegenomen. (Bron SOVON, Broedvogels in Nederland in 2007, Dijk, A.J. van et al.)

Verspreiding plangebied

De struweelvogels komen met name voor rondom Koningslust en ten noorden en zuiden van de Heldense bossen. Dit zijn met name gebieden met kleine landschapselementen. Voorbeelden van struweelvogels zijn: braamsluiper, tuinfluiter, groenling, huismus, ringmus, nachtegaal, roodborsttaupuit, bosrietzanger, sprinkhaanrietzanger, boompieper, heggemus en nachtzwaluw. Zo zijn in een bosje ten zuidwesten van Koningslust huismussen en ringmussen waargenomen (waarneming.nl). In de overzichtskaart zijn de "struweelvogelgebieden" weergegeven.

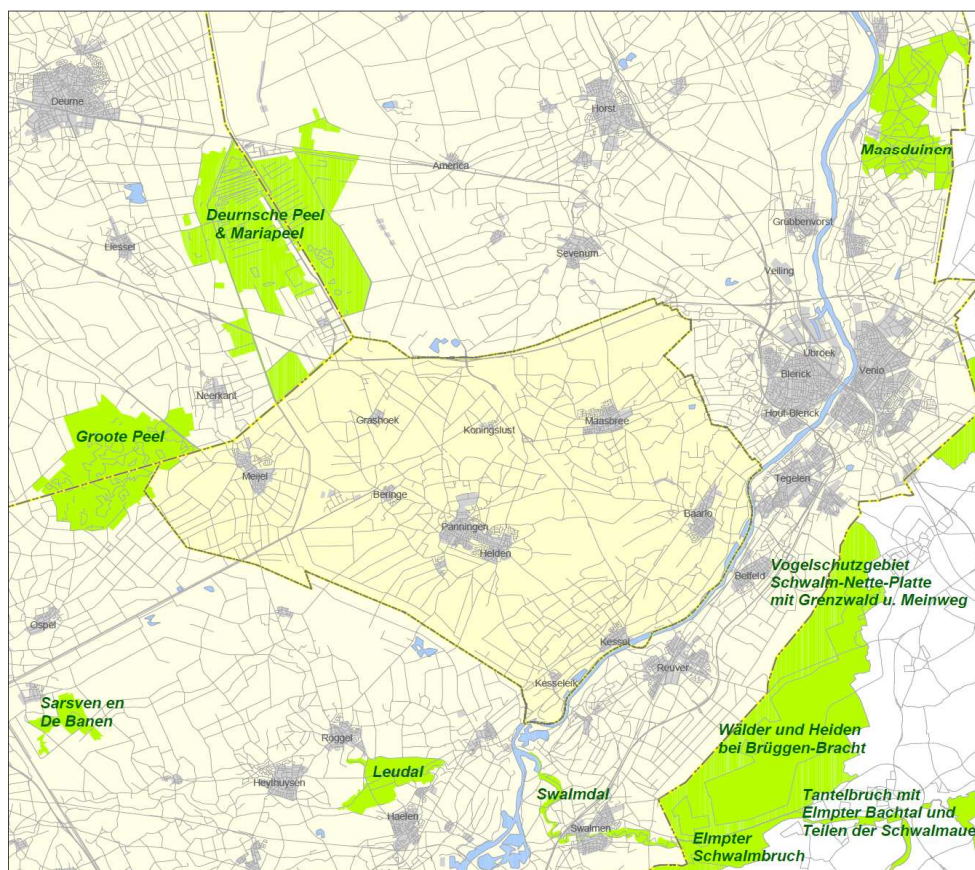
E	D	C	B				A				
			rietzanger-groep	blauwborstgroep	fazantgroep	rietgorsgroep	roodborsttapuit-groep	grasmus-groep	geelgors-groep	bosrandstruweelvogels	vegetatiestructuren
soort:	leefgebied, extra's:										
blauwborst	nat struweel, natte ruigte		x		x			x	x		C
sprinkhaanrietzanger	natte ruigte, riet, struweel		x		x						C
rietzanger	rietruigte met struweel	x									C
rietgors	vochtige ruigte, riet, wilgenstruweel	x			x				x		C
paapje	vochtige ruigte of randen met struweel			x	x						BC
nachtegaal	vochtig struweel, niet kalkarm						x		x		CD
bosrietzanger	vochtige ruigte of struweel						x		x		C
patrijs	akker, gras & randen, singels			x							AB
fazant	akker, ruigte, gras & (bos)randen			x					x		BC
zwarte kraai	bomen, lage vegetatie									x	AB E
gekraagde roodstaart	bomenrijen, bosranden							x	x		DE
geelgors	bosranden, bomen, lage vegetatie							x	x		AB DE
groene specht	bosranden, lage vegetatie, mieren							x	x		AB E
kramsvogel	grasland, bomen of bosjes									x	A D
spotvogel	struweel met bomen in open gebied						x		x		DE
draaihals	lage vegetatie, bomen, mieren							x	x		AB E
boompieper	lage vegetatie, bosrand/bomen							x	x		AB DE
europese kanarie	parkachtig, bosranden, coniferen								x		CDE
groenling	parkachtig, bosranden, struweel								x		CDE
putter	parkachtig, bosranden, struweel								x		CDE
roodborsttapuit	lage vegetatie, randen met struweel					x	x		x		ABC
grasmus	ruigte en struweel					x	x		x		C
ekster	struiken, bomen, lage vegetatie								x		AB DE
grijze klauwier	struweel, ruigte, grote insecten					x	x		x		ABC
fitis	struweel, jong bos					x	x		x		CD
heggemus	struweel, jong bos, bosrand						x		x		CD
kneu	struweel, ruigte					x	x		x		BC
braamsluiper	struwelen						x		x		C
tuinfluit	struwelen, bosranden						x		x		CD
boomleeuwerik	zand en bosrand/bomen, boomheide								x		AB E
nachtzwaluw	zand en bosrand/bomen, kapvlaktes							x	x		AB DE

Figuur: Struweelvogels en hun vegetatiestructuren

Alterrarrapport 1373,

In het kader van de Natuurbeschermingswet en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn worden de meest bijzondere natuurgebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden, extra beschermd. Rondom de gemeente Peel en Maas zijn een aantal Natura 2000 gebieden gelegen. De onderstaande afbeelding geeft de naam en de ligging ten opzichte van de gemeente Peel en Maas weer.

PAS

Op nationaal en provinciaal niveau wordt er gewerkt aan een zogenaamde Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Het PAS moet leiden tot een daling van de stikstofbelasting van Natura2000 gebieden, waardoor ontwikke-

lingsmogelijkheden voor nieuwe economische initiatieven ontstaan. De hoofdlijnen van de aanpak zijn: reductie van emissies in alle sectoren (landbouw, verkeer, industrie e.d.), verminderen van de kwetsbaarheid van natuurgebieden met hydrologische maatregelen en beheermaatregelen en het benutten van een langere periode (tot 2028).

Verordening Stikstof en Natura 2000

Op provinciaal niveau en specifiek voor de veehouderijen bereidt de provincie Limburg de verordening 'Stikstof en Natura 2000' voor. Deze verordening heeft als doelstelling het substantieel verminderen van de stikstofdepositie op Natura2000-gebieden en het vlottrekken van de vergunningverlening voor veehouderijbedrijven rond Natura2000-gebieden. De verordening heeft voorlopig alleen betrekking op de stalemissie van ammoniak uit veehouderijbedrijven in relatie tot de stikstofdepositie op Natura2000-gebieden. In juli 2010 heeft de provincie Limburg een aankondiging van de verordening gepubliceerd, waarin is aangegeven dat veehouderijen met uitbreidingsplannen, vooruitlopend op de vaststelling van de verordening, moeten voldoen aan de eisen met betrekking tot de maximale emissiewaarden. Deze eisen zijn strikter dan de nu gangbare eisen (Besluit huisvesting). De verordening moet ook het onderling verevenen van emissies van ammoniak tussen veehouderijen makkelijker maken. Hiervoor werkt de provincie aan een ammoniakvereveningsbank.

Voor plannen, projecten en handelingen die schade kunnen veroorzaken aan een Natura2000-gebied of een beschermd natuurmonument is een vergunning vereist in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Bij het verlenen van deze vergunning gaat de provincie uit van de provinciale beheersplannen en van de vergunnings situatie 7 december 2004. Als voornoemde vergunning niet noodzakelijk is, dient de provincie een verklaring voor geen bezwaar af te geven. Dit in geval van uitbreidingsplannen, wijzigingsplannen en bestemmingsplannen.

In de regels zijn in hoofdstuk 3 (algemene regels) algemene afwijkingsregels en wijzigingsregels opgenomen. Volgens deze regels mogen ontwikkelingen, waarmee bouwen of wijziging van gebruik gepaard gaat, geen significant nadelige effecten hebben op Natura 2000 gebieden. Dit gelet op natuurwaarden en de beheersplannen van de provincie. Hiermee is het natura 2000 aspect gewaarborgd en sluit het bestemmingsplan aan op de aanbevelingen van de MER-commissie voor de Structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw.

De bouwvlakken in het bestemmingsplan maken bouwen onder ruimtelijke voorwaarde mogelijk.

Het kader van dit bestemmingsplan leent zich niet voor het opnemen van voorwaarden om significant nadelige effecten op Natura 2000 gebieden te voorkomen. Binnen de gemeente Peel en Maas zijn geen Natura 2000 gebieden gelegen. Dit neemt niet weg dat voor ontwikkelingen binnen de bouwvlakken een vergunning in het kader van de natuurbeschermingswet nodig is.

4.8 Plattelandswoning

Met dit bestemmingsplan wordt de bestemming 'plattelandswoning' geïntroduceerd. De plattelandswoning is als begrip opgenomen in de bestemmingsplanregels in hoofdstuk 1 (Inleidende regels) onder artikel 1 (begrippen). De plattelandswoningen zijn woningen binnen een agrarische bedrijfsbestemming, waar het bedrijf beëindigd is of afsplitsing van de woning heeft plaatsgevonden van het agrarisch bedrijf. Het functioneel gebruik van de woning blijft ongewijzigd.

De afsplitsing betreft een bewuste keuze van het (agrarisch) bedrijf. Hierbij zijn in het algemeen de (bedrijfs)economische redenen leidend geweest boven de mogelijke beperkingen die gaan ontstaan als gevolg van de bescherming van de afgesplitste woning door milieuregelgeving. Ook de gebruiker van de plattelandswoning heeft een bewuste keuze gemaakt. De bewoner van de plattelandswoning is de woning gaan gebruiken in de weet dat het onderdeel uitmaakt van een agrarische bestemming. Hierbij zijn in het algemeen de lusten van het wonen in het buitengebied leidend geweest boven de mogelijke lasten die ondervonden kunnen worden door de agrarische bestemming.

De gemeente gaat zowel voor de plattelandswoning als voor het (agrarisch) bedrijf uit van deze bewuste keuze. Het aanvaardbaar zijn van het woon- en leefklimaat wordt bepaald door de huidige milieuhygiënische situatie.

5. JURIDISCHE ASPECTEN

5.1 Planstukken

Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de SVBP 2008 alsmede de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro), het nieuwe Besluit ruimtelijke ordening (Bro), de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Het bestemmingsplan 'Buitengebied Peel en Maas' is vervat in een verbeelding, regels en een toelichting.

5.2 Toelichting op de verbeelding

De analoge verbeelding is getekend op een bijgewerkte en digitale kadastrale ondergrond, schaal 1:1000. Op de analoge verbeelding wordt door middel van matrices per bestemming specifieke informatie weergegeven, zoals de maximale goot- en bouwhoogte en het toegestane aantal wooneenheden.

5.3 Toelichting op de regels

Bij het opstellen van de regels is uitgegaan van het rapport Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2008 (SVBP 2008) en het handboek van de nieuwe gemeente Peel en Maas.

De regels zijn verdeeld in 4 hoofdstukken, te weten:

- Hoofdstuk 1: Inleidende regels met daarin de begrippen en de wijze van meten;
- Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels. Hierin worden de regels voor de op de verbeelding opgenomen bestemmingen gegeven;
- Hoofdstuk 3: Algemene regels, waaronder zijn opgenomen de anti-dubbeltelbepaling, algemene bouwregels en algemene afwijkings-, wijzigings- en procedureregels;
- Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels, waarin het overgangsrecht en de slotregel zijn opgenomen.

Het belangrijkste doel van de planregels is om de bouw- en gebruiksregels van de verschillende bestemmingen aan te geven.

5.3.1 Algemeen/systematiek

Alle gronden binnen het plangebied hebben een bestemming op de verbeelding gekregen. Voor de categorieën waarbij bebouwing voorkomt zijn regels opgenomen over de oppervlakte, hoogte etc..

Alle functies, zoals wonen, agrarische bedrijven en maatschappelijk, zijn voorzien van een bestemmingsvlak met daarbinnen een bouwvlak. Bij een aantal bestemmingen is het bouwvlak veelal gelijk aan het bestemmingsvlak. Het betreft de bestemmingen Detailhandel, Horeca, Maatschappelijk, Recreatie en Recreatie - Verblijfsrecreatie. Binnen deze bestemmingen wordt wel de maximaal toelaatbare oppervlakte bebouwing als aanduiding op de verbeelding opgenomen, maar is de exacte locatie van de bebouwing binnen het bestemmings-/bouwvlak minder bepalend. Bij de agrarische bedrijven mag het bouwvlak volledig worden bebouwd, mits binnen het bestemmingsvlak voldoende ruimte blijft voor realisering van allerlei overige voorzieningen, zoals landschappelijke inpassing. Bij de bestemmingen Bedrijf (Agrarisch verwant en Niet-agrarisch verwant) wordt zowel een bouwvlak opgenomen binnen het bestemmingsvlak als een nadere aanduiding over de maximaal toelaatbare oppervlakte aan bebouwing.

Indien een bouwaanvraag wordt ingediend, zijn in eerste instantie de bestemming met bijbehorende regels van belang. Als het nieuwe bouwwerk past binnen het toegekende bouwvlak en het beoogde gebruik past binnen de toegekende bestemming dan kan een omgevingsvergunning worden verleend.

In het bestemmingsplan worden de volgende bestemmingen onderscheiden:

5.3.2 Inleidende regels

Begrippen (art. 1)

In dit artikel zijn bepalingen (begrippen) opgenomen welke in het algemeen spraakgebruik onvoldoende vastliggen en waarbij verschillen in interpretatie bij toepassing van de planregels mogelijk zijn. Voor het gemak zijn enkele begrippen uit de Woningwet/ Bouwverordening/ Wabo overgenomen. Verder zijn enkele begrippen afkomstig van de SVBP 2008.

Wijze van meten (art. 2)

Hierin wordt aangegeven op welke manier hoogte, lengte, breedte, inhoud en oppervlakte van bouwwerken/ percelen gemeten moeten worden. Bij de wijze van meten zijn de bindende regels uit het SVBP 2008 overgenomen, aangevuld met een aanvullende wijze van meten.

5.3.3 Bestemmingsregels

Bestemmingen

De regels van een bestemming worden als volgt opgebouwd en benoemd:

1. Bestemmingsomschrijving
2. Bouwregels
3. Nadere eisen
4. Afwijken van de bouwregels
5. Specifieke gebruiksregels
6. Afwijken van de gebruiksregels
7. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden
8. Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk
9. Wijzigingsbevoegdheid

Duidelijk zal zijn dat een bestemming niet alle elementen hoeft te bevatten. Dit kan per bestemming verschillen.

In de bestemmingsomschrijving wordt een omschrijving gegeven van de aan de gronden toegekende functies. Als eerste wordt de hoofdfunctie aangegeven. Indien nodig worden vervolgens de andere aan de grond toegekende functies genoemd.

In de bouwregels wordt bepaald aan welke voorwaarden de bebouwing moet voldoen. Voor zover nodig wordt een onderscheid gemaakt in woningen, bijbehorende bouwwerken en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waardoor de toetsing van aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het bouwen aanmerkelijk vereenvoudigd en inzichtelijker is.

In het onderstaande worden de regels van de opgenomen bestemmingen nader toegelicht.

Agrarisch (artikel 3)

Gebruiksregels

Alle gebieden die niet zijn bestemd als 'Bos', 'Natuur' of 'Water' zijn bestemd tot 'Agrarisch', uitgezonderd de daarbinnen gelegen functies. Agrarische bedrijven zijn binnen deze bestemming niet toegestaan. Daar waar de bijbehorende aanduidingen zijn opgenomen, mag de grond binnen de bestemming 'Agrarisch' eveneens worden gebruikt als evenemententerrein of als parkeerterrein.

Bouwregels

Op de voor 'Agrarisch' aangewezen gronden mag in beginsel niet worden gebouwd, met uitzondering van bepaalde bouwwerken, geen gebouw zijnde.

Afwijkingsbevoegdheden

Het college kan in bepaalde gevallen een omgevingsvergunning verlenen voor het bouwen van gebouwen: voor de bouw van schuilgelegenheden, voor een hoogzit voor de jacht of voor natuurstudie, voor een voederberging of –ruif en voor tijdelijke (hoge of lage) teeltondersteunende voorzieningen. In de regels is verder vastgelegd dat het college een omgevingsvergunning kan verlenen voor incidentele, tijdelijke evenementen, kleinschalig kamperen en een paardrijbak.

Wijzigingsbevoegdheden

In het structuurplan zijn de ontwikkelingsmogelijkheden voor de verschillende functies in een aantal gevallen afhankelijk van in welke gebiedstype die functie ligt. De gebiedstypologieën uit het Structuurplan zijn opgenomen in het bestemmingsplan door deze te 'vertalen' naar wro-zones - wijzigingsgebied. In de bestemming 'Agrarisch' zijn vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden voor diverse soorten van agrarische bedrijven opgenomen. De voorwaarden waaraan per wro-zone moet worden voldaan om gebruik te mogen maken van die wijzigingsbevoegdheden zijn ontleend aan het structuurplan en aan de gebiedstypologieën daarin. Op die manier zijn de beleidsmatige keuzes in het structuurplan 'vertaald' naar het bestemmingsplan. Tevens is in deze wijzigingsbevoegdheden een link gelegd met het POL en de reconstructiewet, waarin is aangegeven dat bepaalde ontwikkelingen in bepaalde perspectieven niet zijn toegestaan. Bij iedere wijzigingsbevoegdheid is aangegeven dat de ontwikkeling in voldoende mate moet zijn gericht op verbetering van de omgevingskwaliteit. Dit wordt getoetst aan de hand van het gemeentelijk kwaliteitskader.

In de regels zijn géén wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor nieuwvestiging van intensieve veehouderij of van glastuinbouw. In het structuurplan is namelijk vastgelegd dat deze ontwikkelingen alleen buitenplans zullen worden geregeld.

Agrarisch met de daarbij behorende functie (artikel 4, 5, 6, 7)

Gebruiksregels

Binnen deze bestemming zijn bestaande agrarische bedrijven toegestaan. Afhankelijk van de in de bestemming aangegeven functie gaat het daarbij om grondgebonden bedrijven, niet grondgebonden bedrijven, intensieve veehouderij of glastuinbouw. Aangezien in de praktijk vaak gemengde bedrijven voorkomen is vastgelegd dat een glastuinbouwbedrijf, een (niet)

grondgebonden bedrijf of een intensieve veehouderij ook een bestaande andere agrarische bedrijfstak kunnen hebben. Bedrijven die een dergelijke neventak hebben, krijgen in de regels dezelfde mogelijkheden.

In de bedrijfswoning zijn onder bepaalde voorwaarden rechtstreeks aan huis gebonden beroepen en bedrijven toegestaan. Ook evenementen zijn onder voorwaarden rechtstreeks toegestaan tot een maximum van drie keer per jaar. Bestaande huisvesting van tijdelijke arbeidskrachten wordt met een maximum aantal aangeduid op de verbeelding.

Specifieke zaken welke ondergeschikt zijn aan de hoofdbestemming, bijvoorbeeld bepaalde detailhandelsactiviteiten of recreatieve functies hebben een aparte aanduiding op de verbeelding.

Bouwregels

Bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen zijn uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak. Dat geldt ook voor verhardingen en waterbassins. Het aantal bedrijfswoningen dat is toegestaan wordt op de verbeelding met een aanduiding aangegeven. Als het een bedrijf betreft waarvan de voormalige bedrijfswoning is afgesplitst, dan wel nog geen bedrijfswoning aanwezig is, maar waar op termijn mogelijk wel een bedrijfswoning te motiveren is, wordt de aanduiding 'bedrijfswoning uitgesloten' opgenomen. In de regels is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen om op de plekken waar toch een bedrijfswoning te motiveren is, een bedrijfswoning aan de hand van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan mogelijk te maken. Er is géén afwijkings- dan wel wijzigingsbevoegdheid opgenomen om méér dan 1 bedrijfswoning toe te staan.

Binnen het bestemmingsvlak is geen bebouwing toegestaan. Wel zijn hierbinnen lage en hoge tijdelijke en lage permanente teeltondersteunende voorzieningen (containervelden) mogelijk. Specifiek zijn de mogelijkheden voor het bouwen van hoge permanente teeltondersteunende voorzieningen (ondersteunend glas bij tuinbouwbedrijven) ten behoeve van een grondgebonden bedrijf(stak) benoemd. Daarbij dient getoetst te worden aan het POL, waar signaleringsgrenzen zijn opgenomen voor dergelijke teeltondersteunende voorzieningen.

Afwijkingsbevoegdheden

De mogelijkheden in het structuurplan voor nevenactiviteiten en verbrede landbouw, bed & breakfast, mantelzorg, tijdelijke huisvesting van tijdelijke arbeidskrachten en bewoning als afhankelijke woonruimte zijn in de regels opgenomen met een algemene afwijkingsbevoegdheid voor het bevoegd gezag.

Wijzigingsbevoegdheden

Verder zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen om de bestemming van een bestemmingsvlak en het bouwvlak voor een bepaalde soort agrarisch bedrijf te wijzigen naar een andere soort agrarisch bedrijf of naar een paardenhouderij. De volgende mogelijkheden voor omschakeling zijn in de betreffende artikelen opgenomen:

- vergroting bouwvlak ten behoeve van een glastuinbouwbedrijf;
- van glastuinbouw naar grondgebonden;
- vergroting bouwvlak ten behoeve van grondgebonden bedrijf;
- van grondgebonden naar paardenhouderij;
- vergroting bouwvlak ten behoeve van intensieve veehouderij;
- van intensieve veehouderij naar grondgebonden;
- van intensieve veehouderij naar niet-grondgebonden;
- vergroting bouwvlak ten behoeve van niet-grondgebonden;
- van niet-grondgebonden naar grondgebonden;

Welke mogelijkheden waar gelden is afhankelijk van de gebiedstypologieën. Hiervoor is de matrix uit het structuurplan gevolgd. Verder is in de regels opgenomen dat bij omschakeling de omvang van het bestemmings- en bouwvlak bij omschakeling terug moet naar de omvang die maximaal toelaatbaar is volgens de matrix van het structuurplan. In de regels zijn géén wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor omschakeling naar intensieve veehouderij of naar glastuinbouw. In het structuurplan is namelijk vastgelegd dat deze ontwikkelingen alleen buitenplannen zullen worden geregeld.

Naast wijzigingsbevoegdheden voor ontwikkelingen die afhankelijk zijn van de gebiedstype en dus van de wro-zone-wijzigingsgebied waarin ze liggen zijn in de regels ook generieke wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Deze zijn opgenomen in het artikel betreffende de algemene wijzigingsbevoegdheden.

Agrarisch-Paardenhouderij (artikel 8)

Binnen deze bestemming zijn bestaande niet-agrarisch bedrijven in de vorm van een gebruiksgescheiden paardenhouderij toegestaan, al dan niet met een productiegebonden neventak. Voor het gebruik van de bedrijfswoning gelden dezelfde regels als bij de agrarische bedrijfsbestemmingen.

Bouwregels

Voor het bouwen binnen de bestemming Agrarisch – Paardenhouderij, gelden dezelfde regels als bij de agrarische bedrijfsbestemmingen.

Afwijkingsbevoegdheden

Aangezien een paardenhouderij geen agrarisch bedrijf is, zijn in de regels ook niet de afwijkingsbevoegdheden voor nevenactiviteiten en verbrede landbouw en voor bed & breakfast opgenomen.

Wijzigingsbevoegdheden

Aangezien geen sprake is van een agrarisch bedrijf is ook geen wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor omschakeling naar een (ander soort) agrarisch bedrijf en kan geen sprake zijn van VAB's.

Agrarisch-Plattelandsondernemer (artikel 9)

Gebruiksregels

Deze bestemming is opgenomen voor bestaande bedrijven waar naast een agrarische grondgebonden tak ook andere activiteiten plaatsvinden, zoals recreatie of horeca, maar waarbij niet één van de aanwezige functies op het bedrijf is aan te merken als hoofdfunctie. Voor het gebruik van de bedrijfswoning gelden dezelfde regels als bij de agrarische bedrijfsbestemmingen.

Bouwregels

Voor het bouwen binnen de bestemming Agrarisch – Plattelandsondernemer, gelden dezelfde regels als bij de agrarische bedrijfsbestemmingen

Bedrijf - Agrarisch verwant en Bedrijf – Niet-agrarisch verwant (artikel 10, 11)

Gebruiksregels

Binnen deze bestemming zijn bestaande niet-agrarische bedrijven toegestaan met daarbij per bedrijf een functionele aanduiding die aangeeft welk soort bedrijf ter plaatse is toegestaan. Dit zijn functies die over het algemeen niet aan het buitengebied gebonden zijn. Daar waar sprake is van een categorie 1 en 2 bedrijf is geen aparte aanduiding opgenomen. Er wordt verschil gemaakt tussen agrarisch verwante en niet-agrarisch verwante bedrijven, omdat hiervoor verschillende mogelijkheden worden geboden in het structuurplan. Voor het gebruik van de bedrijfswoning gelden dezelfde regels als bij de agrarische bedrijfsbestemmingen.

Bouwregels

Voor deze bestemmingen wordt een bouwvlak opgenomen. Daar waar het planologisch gezien gewenst is, wordt onderscheid gemaakt in bouwvlak en bestemmingsvlak. In dat bouwvlak wordt een maatvoeringsaanduiding opgenomen waarin wordt vastgelegd welke oppervlakte bebouwing aanwezig mag zijn. Dit is de oppervlakte die volgens de vigerende bestemmingsplan bebouwd mag worden. Daar waar geen aanduiding is opgenomen mag het bouwvlak geheel worden bebouwd. De systematiek met betrekking tot het toegestane aantal bedrijfswoningen is gelijk aan die bij de agrarische be-

drijfsbestemmingen, met dien verstande dat bij deze bestemmingen – in tegenstelling tot bij de agrarische bedrijfsbestemmingen - géén wijzigingsbevoegdheid is opgenomen om één bedrijfswoning toe te staan als er nog géén bedrijfswoning aanwezig is. De reden hiervoor is dat het gaat om een gebiedsvreemde functie waarvan de continuering ervan niet gestimuleerd moet worden door ruime bouw- en gebruiksmogelijkheden te bieden.

Afwijkingsbevoegdheden

In de regels is een algemene afwijkingsbevoegdheid opgenomen om die oppervlakte éénmalig met 10% te vergroten. Ook kan een omgevingsvergunning worden verleend voor ondergeschikte detailhandel.

Cultuur en Ontspanning (artikel 12)

Gebruiksregels

Binnen deze bestemming is een seksinrichting toegestaan, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'seksinrichting'.

Bouwregels

Bij deze bestemming is het bouwvlak gelijk aan het bestemmingsvlak. De locatie waar bebouwing mag plaatsvinden wordt niet aangeduid op de verbeelding. Wel wordt de oppervlakte die maximaal toelaatbaar is aan bebouwing op de verbeelding aangegeven. Bij deze bestemming is namelijk de locatie binnen het bouwvlak waar de bebouwing mag staan minder van belang. De systematiek met betrekking tot het toegestane aantal bedrijfswoningen is gelijk aan die bij de bedrijfsbestemmingen (agrarisch verwant en niet agrarisch verwant).

Detailhandel (artikel 13)

Gebruiksregels

Binnen deze bestemming zijn enkele bestaande detailhandelsbedrijven toegestaan met daarbij per bedrijf een functionele aanduiding die aangeeft welk soort detailhandel ter plaatse is toegestaan. Omschakeling naar andere vormen van detailhandel is niet mogelijk.

Bouwregels

Bij deze bestemming is het bouwvlak gelijk aan het bestemmingsvlak. De locatie waar bebouwing mag plaatsvinden wordt niet aangeduid op de verbeelding. Wel wordt de oppervlakte die maximaal toelaatbaar is aan bebouwing op de verbeelding aangegeven. Bij deze bestemming is namelijk de locatie binnen het bouwvlak waar de bebouwing mag staan minder van belang. De systematiek met betrekking tot het toegestane aantal bedrijfswoningen is gelijk aan die bij de bedrijfsbestemmingen (agrarisch verwant en niet agrarisch verwant).

Dienstverlening (artikel 14)

Gebruiksregels

Binnen deze bestemming zijn enkele bestaande dienstverleningsvoorzieningen toegestaan met daarbij per bedrijf een functionele aanduiding die aangeeft welk soort dienstverlening ter plaatse is toegestaan, met dien verstande dat een kantoor overal is toegestaan.

Bouwregels

Bij deze bestemming is het bouwvlak gelijk aan het bestemmingsvlak. De locatie waar bebouwing mag plaatsvinden wordt niet aangeduid op de verbeelding. Wel wordt de oppervlakte die maximaal toelaatbaar is aan bebouwing op de verbeelding aangegeven. Bij deze bestemming is namelijk de locatie binnen het bouwvlak waar de bebouwing mag staan minder van belang. De systematiek met betrekking tot het toegestane aantal bedrijfswoningen is gelijk aan die bij de bedrijfsbestemmingen (agrarisch verwant en niet agrarisch verwant).

Groen (artikel 15)

Deze bestemming is opgenomen voor gronden die niet direct natuurwaarde hebben en ook niet als Natuur zijn aan te merken, maar waarvan instandhouding als groenvoorziening wel wenselijk wordt geacht.

Horeca (artikel 16)

Gebruiksregels

Binnen deze bestemming zijn diverse bestaande horecabedrijven toegestaan met per bedrijf een aanduiding van de toegestane categorie van horecabedrijven.

Bouwregels

Bij deze bestemming is het bouwvlak gelijk aan het bestemmingsvlak. De locatie waar bebouwing mag plaatsvinden wordt niet aangeduid op de verbeelding. Wel wordt de oppervlakte die maximaal toelaatbaar is aan bebouwing op de verbeelding aangegeven. Bij deze bestemming is namelijk de locatie binnen het bouwvlak waar de bebouwing mag staan minder van belang. De systematiek met betrekking tot het toegestane aantal bedrijfswoningen is gelijk aan die bij de bedrijfsbestemmingen (agrarisch verwant en niet agrarisch verwant).

Maatschappelijk (artikel 17)

Gebruiksregels

Binnen deze bestemming zijn alle bestaande maatschappelijke functies opgenomen die voorkomen in het plangebied. De functies zijn nader aangeduid, zoals bijvoorbeeld een kerk, een begraafplaats of een dierenasiel.

Bouwregels

Bij deze bestemming is het bouwvlak gelijk aan het bestemmingsvlak. De locatie waar bebouwing mag plaatsvinden wordt niet aangeduid op de verbeelding. Wel wordt de oppervlakte die maximaal toelaatbaar is aan bebouwing op de verbeelding aangegeven. Bij deze bestemming is namelijk de locatie binnen het bouwvlak waar de bebouwing mag staan minder van belang. De systematiek met betrekking tot het toegestane aantal bedrijfswoningen is gelijk aan die bij de bedrijfsbestemmingen (agrarisch verwant en niet agrarisch verwant).

Natuur (artikel 18)

Deze bestemming is gelegd op gronden die een bepaalde natuurwaarde vertegenwoordigen.

Recreatie (artikel 19)

Gebruiksregels

Binnen deze bestemming zijn bestaande dagrecreatieve functies toegestaan met daarbij per bedrijf een functionele aanduiding die aangeeft welke soort dagrecreatie ter plaatse is toegestaan.

Bouwregels

Bij deze bestemming is het bouwvlak gelijk aan het bestemmingsvlak. De locatie waar bebouwing mag plaatsvinden wordt niet aangeduid op de verbeelding. Wel wordt de oppervlakte die maximaal toelaatbaar is aan bebouwing op de verbeelding aangegeven. Bij deze bestemming is namelijk de locatie binnen het bouwvlak waar de bebouwing mag staan minder van belang. De systematiek met betrekking tot het toegestane aantal bedrijfswoningen is gelijk aan die bij de bedrijfsbestemmingen (agrarisch verwant en niet agrarisch verwant).

Recreatie-Verblijfsrecreatie (artikel 20)

Gebruiksregels

Binnen deze bestemming zijn bestaande verblijfsrecreatieve functies toegestaan met daarbij per bedrijf een functionele aanduiding die aangeeft welke soort verblijfsrecreatie ter plaatse is toegestaan. Ondergeschikte horeca van categorie 1 en 2 is rechtstreeks toegestaan.

Bouwregels

Bij deze bestemming is het bouwvlak gelijk aan het bestemmingsvlak. De locatie waar bebouwing mag plaatsvinden wordt niet aangeduid op de verbeelding. Wel wordt de oppervlakte die maximaal toelaatbaar is aan bebouwing op de verbeelding aangegeven. Voor diverse verblijfrecreatieve voorzieningen zijn aparte regels opgenomen: onder andere voor een kleinschalig kampeerterrein, voor recreatiewoningen etc. De systematiek met betrekking tot het toegestane aantal bedrijfswoningen is gelijk aan die bij de bedrijfsbestemmingen (agrarisch verwant en niet agrarisch verwant).

Sport (artikel 21)

Gebruiksregels

De aanwezige sportaccommodaties/-voorzieningen zijn bestemd tot 'Sport'. Hieronder valt ook een manege. Binnen deze bestemming zijn bestaande sportfuncties toegestaan met daarbij per voorziening een functionele aanduiding die aangeeft welke soort sport ter plaatse is toegestaan.

Bouwregels

Bij deze bestemming is het bouwvlak gelijk aan het bestemmingsvlak. De locatie waar bebouwing mag plaatsvinden wordt niet aangeduid op de verbeelding. Wel wordt de oppervlakte die maximaal toelaatbaar is aan bebouwing op de verbeelding aangegeven. Bij deze bestemming is namelijk de locatie binnen het bouwvlak waar de bebouwing mag staan minder van belang. De systematiek met betrekking tot het toegestane aantal bedrijfswoningen is gelijk aan die bij de bedrijfsbestemmingen (agrarisch verwant en niet agrarisch verwant).

Verkeer (artikel 22)

Alle wegen in het plangebied zijn bestemd tot 'Verkeer'.

Water (artikel 23)

Binnen deze bestemming liggen alle waterlopen, met uitzondering van de Maas

Water-Rivier (artikel 24)

Binnen deze bestemming ligt de Maas.

Wonen, Wonen – 1 en Wonen - Woonwagenstandplaats (artikel 25,26,27)

Alle woningen die feitelijk in gebruik zijn als burgerwoning zijn bestemd tot 'Wonen'. Voor de bestemming Wonen geldt dezelfde systematiek als voor bedrijfswoningen.

Ten behoeve van een aantal Ruimte voor Ruimte woningen en woningen met een grote inhoud is de bestemming Wonen – 1 opgenomen.

De bestemming Wonen – Woonwagenstandplaats is opgenomen voor een tweetal woonwagenstandplaatsen in het plangebied. Hier gelden aparte regels.

Dubbelbestemmingen

In het plan is een aantal dubbelbestemmingen opgenomen ten behoeve van leidingen, archeologische waarden, cultuurhistorische waarden (beschermde dorpsgezicht), natuurwaarden (Natura 2000-gebieden) en waterstaatkundige waarden. Naast de betreffende dubbelbestemming hebben de gronden altijd nog een hoofdbestemming, zoals 'Wonen' of 'Bedrijf'. De bepalingen van de hoofdbestemming en de dubbelbestemming zijn dan beide van toepassing. Bij strijd tussen deze bepalingen prevaleren de bepalingen van de dubbelbestemming.

5.3.4 Algemene regels

Anti-dubbelregel

Deze bepaling wordt opgenomen om te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen en bouwwerken niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het opengebleven terrein niet nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld.

Algemene aanduidingsregels

In deze bepaling zijn diverse algemene aanduidingen opgenomen, zoals geluidzones, milieuzones, reconstructiewetzones, wro-zone's, vrijwaringszones, veiligheidszones en overige zones. Opgenomen zijn de aanduidingen:

- geluidzone - industrie
- milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied venlo schol
- milieuzone - grondwaterbeschermingsgebied roerdalslenk zone 3
- reconstructiewetzone – extensiveringsgebied
- reconstructiewetzone – landbouwontwikkelingsgebied-1
- reconstructiewetzone – landbouwontwikkelingsgebied-2
- reconstructiewetzone – verwevingsgebied
- ehs
- overgangszone bos
- ontwikkelingszone bebouwingslinten
- ecologische verbindingzone en pog
- vrijwaringszone molenbiotoop
- vrijwaringszone – weg-1
- vrijwaringszone – weg-2

- veiligheidszone – weg
- veiligheidszone – lpg
- wro-zone – wijzigingsgebied 1 ob
- wro-zone – wijzigingsgebied 2 ko
- wro-zone – wijzigingsgebied 3 bd
- wro-zone – wijzigingsgebied 4 go
- wro-zone – wijzigingsgebied 5 gv
- wro-zone – wijzigingsgebied 6 bn

Algemene bouwregels

- Ondergronds bouwen
- In deze bepaling is de reikwijdte geregeld van het uitvoeren van ondergrondse werken en van het bouwen van ondergrondse bouwwerken.
- Algemene regels over bestaande afstanden en andere maten
- Deze bepaling bevat regels wanneer zich situaties voordoen, waarbij bestaande bebouwing in strijd is met de regels. Zo kan de specifieke bouwhoogte van een woning hoger zijn dan de toegestane hoogte van bebouwing (een algemene maat). Deze strijdigheid is niet gewenst. Het is immers niet de bedoeling, dat deze woning moet worden aangepast aan de nieuwe maatvoering. Daarom is de algemene bepaling opgenomen, dat bij afwijkingen de maatvoering mag worden aangehouden, zoals die bestond op het moment van ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan. Tevens is een bepaling opgenomen in welke wordt geregeld dat de hoogte van alarmmasten in alle bestemmingen maximaal 40 meter mag bedragen.

Algemene afwijkingsregels

In deze bepaling wordt aan het bevoegd gezag de bevoegdheid gegeven om een omgevingsvergunning te verlenen van bepaalde, in het bestemmingsplan geregelde, onderwerpen. Hierbij gaat het om bepalingen die gelden voor meerdere, dan wel alle bestemmingen in het plan:

- Afwijking ten behoeve van de sloop-bonus regeling
- Afwijking ten behoeve van nevenactiviteiten en verbrede landbouw
- Afwijking ten behoeve van bed en breakfast;
- Afwijking ten behoeve van tijdelijke huisvesting van tijdelijke arbeidskrachten
- Afwijking ten behoeve van mantelzorg en inwoning
- Afwijking ten behoeve van een bedrijfswoning
- Afwijking ten behoeve van het vergroten van de bebouwde oppervlakte
- Afwijking ten behoeve van kinderopvang

De criteria, die bij toepassing van de afwijkingsbevoegdheid in acht moeten worden genomen, worden aangegeven.

Algemene wijzigingsregels

In deze bepaling wordt aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid gegeven om de in het plan opgenomen bestemming te wijzigen. Wanneer van deze bevoegdheid gebruik gemaakt kan worden, wordt beschreven in de regels.

In het bijzonder zijn twee algemene wijzigingsregels opgenomen. Het betreft de wijziging ten behoeve van ontwikkeling van Natuur, Bos en/of Water en de wijziging voor het vergroten dan wel verkleinen van de dubbelbestemming Leiding.

Daarnaast zijn een aantal specifieke wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Hierbij gaat het om bepalingen die gelden voor meerdere, dan wel alle bestemmingen in het plan:

- Wijziging in de bestemming 'Wonen'
- Wijziging in de bestemming 'Bedrijf – Agrarisch verwant'
- Wijziging in de bestemming 'Bedrijf – Niet agrarisch verwant'
- Wijziging in de bestemming 'Groen' of 'Verkeer'

5.3.5 Overgangs- en slotregels

Overgangsrecht

In deze bepaling wordt vorm en inhoud gegeven aan het overgangsrecht. Dit is een standaardregel die op grond van het Besluit ruimtelijke ordening verplicht in het bestemmingsplan moet worden opgenomen. Daarnaast is een zogenaamde hardheidsclausule opgenomen die regelt dat burgemeester en wethouders een persoonsgebonden ontheffing van het overgangsrecht kunnen verlenen.

Slotregel

Als laatste wordt de slotbepaling opgenomen. Deze bepaling bevat zowel de titel van het plan als de vaststellingsbepaling.

6. UITVOERING EN HANDHAVING

6.1 Algemeen

De overheid heeft op basis van artikel 125 van de Gemeentewet alsook andere wetten (bijvoorbeeld artikel 18.2 Wet milieubeheer) een zorgplicht om toezicht te houden en te handhaven. In het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriele regeling omgevingrecht (Mor) zijn kwaliteitseisen voor toezicht en handhaving opgenomen waaraan gemeenten in Nederland moet voldoen. Het Bor en Mor maken onderdeel uit van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), die op 1 oktober 2010 in werking is getreden.

Een wettelijke verplichting om toezicht te houden en te handhaven is er in het huidige recht niet. Los van het feit dat dit zonder grote praktische consequenties (menskracht) niet realiseerbaar is, heeft de wetgever hiermee de mogelijkheid geschapen voor een bevoegd gezag om toezichts- en/of handhavingsbeleid te voeren, prioriteiten te stellen en een concrete afweging in het betrokken geval te maken. In jurisprudentie is de zorgplicht voor handhaving ‘aangescherpt’ en is getracht te komen tot een omschrijving van een zogenaamde beginselverplichting tot handhaving voor het bevoegde gezag. Deze beginselplicht houdt in dat indien een illegale situatie niet kan worden gelegaliseerd, omwonenden er in beginsel aanspraak op kunnen maken dat wordt opgetreden. Indien een overheidsorgaan besluit dit na een belangenafweging niet te doen, moet, ter voorkoming van ongewenste precedentwerking, worden aangegeven door welke bijzondere omstandigheden dat wordt gerechtvaardigd. Met andere woorden: een bevoegd gezag is niet slechts bevoegd, maar in beginsel ook gehouden om, behoudens in bijzondere omstandigheden (zoals legalisatie), te handhaven.

In een tijd waarin vanuit de samenleving de aandacht voor en de vraag naar toezicht en handhaving toeneemt is het voorgaande een begrijpelijke ontwikkeling.

Dit betekent dat het voor een bevoegd gezag moeilijker wordt om te motiveren waarom niet handhavend wordt opgetreden. Niettemin blijft er ruimte voor een afweging, die ertoe kan leiden dat niet wordt gehandhaafd.

Het behoort tot de kern van de taken van de overheid om de veiligheid van de burgers en hun samenleving zo goed mogelijk te waarborgen. Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat de overheid haar verantwoordelijkheid voor toezicht en handhaving (serieus) neemt.

De geformuleerde gemeentebrede uitgangspunten en de uitwerking daarvan leiden er toe dat de gemeente Peel en Maas op basis van (bestuurlijk) vastgestelde prioriteiten, planmatig, programmatisch, meetbaar en volgens

vaste uitgangspunten en juridische randvoorwaarden haar toezichts- en handhavingstaak uitvoert.

6.2 Integraal toezicht en handhaving van de fysieke leefomgeving

Integraal toezicht en handhaving is te definiëren als het houden van toezicht op de naleving van voorschriften en waar nodig het afdwingen hiervan, waarbij zoveel mogelijk aspecten in één controle worden meegenomen. De gemeente Peel en Maas is verantwoordelijk voor toezicht en handhaving van een veelheid aan wet- en regelgeving. Uitgangspunt van de gemeente Peel en Maas is de integrale benadering waarbij zoveel mogelijk gemeentelijke toezichts- en handhavingstaken worden geïntegreerd, zowel beleidsmatig als in de uitvoering.

De beleidsvelden die zien op de fysieke leefomgeving dienen betrokken te worden bij het op te stellen toezichts- en handhavingsbeleid. Dit zijn de terreinen: brandveiligheid, milieu, ruimtelijke ordening, bouwen, APV en bijzondere wetten.

Het toezichts- en handhavingsbeleid dient immers te zien op die terreinen, die inhoudelijk raakvlakken met elkaar hebben. In de uitvoering zijn daar gemakkelijk aanknopingspunten te vinden om toezichts- en handhavingsactiviteiten van de gemeente in elkaar te schuiven. Andere beleidsvelden waarmee geen inhoudelijke raakvlakken bestaan (bijvoorbeeld leerplicht, Wmo en subsidies) zijn niet in het integraal toezichts- en handhavingsbeleid van de gemeente Peel en Maas betrokken.

6.3 Handhaafbaarheid en deregulering

De handhaafbaarheid van regelgeving wordt alom gezien als een kritische succesfactor voor een succesvolle controle c.q. handhaving. De toetsing van handhaafbaarheid is als zodanig geen 'daad' van handhaving, maar draagt wel bij c.q. is een randvoorwaarde om te komen tot effectief toezicht en handhaving. Regels dienen dusdanig te zijn geformuleerd dat deze uitvoerbaar, controleerbaar en ook handhaafbaar zijn. Een regel die niet controleerbaar en/of handhaafbaar is, moet niet worden gesteld, worden gewijzigd of ingetrokken (deregulering). Voor de handhaafbaarheid van wetgeving zijn landelijk, in de vorm van onder meer handhaafbaarheidstoetsen, bij nieuwe wetgeving de nodige initiatieven ontwikkeld. Steeds komt daarin naar voren dat er betrokkenheid dient te zijn tussen de vergunningverlener en de toezichthouder/handhaver. Binnen de gemeente Peel en Maas moeten

de handhaafbaarheidstoetsen programmatisch en organisatorisch worden verankerd in het toezichts- en handhavingsbeleid. Deze verankering zal plaatsvinden in de nog op te stellen protocollen voor vergunningverlening en/of toezicht/handhaving..

6.4 Scheiding op ambtelijk niveau tussen vergunningverlener en handhaving.

In het rapport 'Handhaven op niveau' zijn de vormen waarin deze scheiding op ambtelijk niveau mogelijk is beschreven. Nadelen van scheiding kunnen zijn: specialistische kennis kan verloren gaan, dan wel gespreid worden en communicatiestoornis en afstemmingsproblemen tussen de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving. Voordelen zijn: er ontstaan geen loyaliteitsconflicten, toezicht en handhaving wordt geloofwaardiger, specialistischer en in de richting van de justitiële organisatie ontstaat een duidelijke relatie.

Het rapport Handhaven op niveau komt tot de slotsom dat een scheiding wenselijk is. Ook de commissie Oosting signaleert dat de vermenging van rollen (adviseur, toezichthouder en handhaver) niet bevorderlijk is voor de afstandelijkheid die toezicht en handhaving nu eenmaal vereisen en formuleert aanbevelingen om het toezicht en de handhaving elders in de organisatie te leggen.

De gemeente Peel en Maas hanteert daarvoor het 4-ogen principe (bijvoorbeeld: diegene die de vergunning opstelt is niet dezelfde persoon die de vergunning controleert en handhaaft). Om het preventieve spoor extra te benadrukken is er in de gemeente Peel en Maas voor gekozen om ook nog eens een scheiding aan te brengen tussen toezicht en handhaving (diegene die controleert en adviseert is niet dezelfde persoon die vervolgens daadwerkelijk gaat handhaven). Dit principe wordt bij alle gemeentelijke handhavingstaken toegepast, behalve wanneer het schaalniveau dat praktisch onuitvoerbaar maakt.

Op bestuurlijk niveau zijn de portefeuilles met vergunningverlening en toezicht/handhaving gescheiden (behalve waar het een eigenstandige bevoegdheid van de burgemeester betreft).

Het eventuele probleem van afstemming tussen vergunningverlening, toezicht en handhaving moet worden opgelost in een goede coördinatie en communicatie binnen en tussen de organisatieonderdelen.

6.5 Programmatisch handhaven, probleemanalyse en monitoring

In de uitvoering van toezicht en handhaving worden inspanningen veelal gebaseerd op het zogenaamde 'piepsysteem', waarbij op basis van een klacht, melding of verzoek het toezichts- en/of handhavingsproces in gang wordt gezet. Dit systeem betekent dat er reactief wordt gehandhaafd. Dit hoeft geen verkeerde aanpak te zijn. Voor burgers is zo duidelijk dat op basis van een signaal actie wordt ondernomen. Echter, een piepsysteem alleen is onvoldoende om van een adequaat toezichts- en handhavingsniveau te kunnen spreken: niet over elke situatie wordt 'gepiept' en er kunnen geen prioriteiten worden aangegeven, hetgeen tot een zekere mate van willekeur kan leiden. De oplossing hiervoor is programmatisch handhaven.

Wanneer de doelstelling is om te komen tot een programmatische aanpak van de handhaving, betekent dit dat jaarlijks in een vastgesteld handhavingsprogramma op basis van de beschikbare capaciteit beleidsmatige keuzes en prioriteiten worden gesteld over wat er in het daaropvolgende jaar aan handhaving wordt gedaan.

Het maken van keuzes en prioriteiten omvat het hele terrein van gemeentelijke regelingen, maar ook regelingen die van andere (veelal hogere) overheden afkomstig zijn, die zelf de bandbreedte aangeven waarbinnen al dan niet keuzes gemaakt moeten worden. De gemeente Peel en Maas zal deze keuzes ook moeten maken.

Deze keuzes worden gemaakt op basis van een integrale risicoanalyse (probleemanalyse) waarbij bestuurlijke prioriteiten worden vastgesteld om te komen tot een gedegen en verantwoord toezichts- en handhavingsprogramma.

Niet alleen in de uitvoering van toezicht en handhaving geldt 'meten is weten' (ofwel 'controleren is constateren'), dit geldt ook ten aanzien van de effecten van toezicht en handhaving. In het kabinetsstandpunt op het rapport 'Handhaven op niveau' is het belang van dit zogenaamde monitoren aangegeven.

Het is immers begrijpelijk dat indien om intensivering van toezicht en handhaving wordt gevraagd, er in toenemende mate belangstelling is voor de effecten daarvan. Rapportage vindt plaats in management en bestuursrapportages en in het gemeentelijke jaarverslag. Op deze wijze vindt inbedding plaats in de reguliere begrotingscyclus. Daarnaast zal de toezichts- en handhavingscyclus jaarlijks worden geëvalueerd, hetgeen kan leiden tot bijstellingen in het toezichts- en handhavingsbeleid.

6.6 Gemeentelijk stappenplan

Toezicht en handhaving is een proces waarin handelingen worden verricht leidend tot naleving van de gestelde rechtsregel. Deze handelingen van gemeentewege zullen voor derden in beginsel in alle gevallen gelijkheid en uniformiteit moeten vertonen.

Een in jurisprudentie gesanctioneerd middel hiertoe is een vastgesteld stappenplan.

In toenemende mate wordt er voor gepleit de 'ruimte' voor de handhaver door de organisatie waarbinnen hij werkzaam is te laten vaststellen. Door middel van een stappenplan bij overtredingen als beleidsregel wordt aan beide uitgangspunten invulling gegeven. De gemeente Peel en Maas conformeert zich hiermee aan de afspraak binnen de provincie Limburg dat wordt gewerkt via een uniform stappenplan. Daarmee conformeert de gemeente zich aan het uitgangspunt dat het van belang is dat ingezette toezichts- en handavingsprocedures worden doorgezet, totdat de overtreding is beëindigd. Consequent optreden is geboden.

Door het uitgangspunt dat een stappenplan in beginsel drie stappen zal bevatten, wordt het gelijkheidsbeginsel ingevuld ten aanzien van de aanpak van overtredingen. De drie stappen bestaan uit:

1. controle en eerste aanschrijving (waarschuwing);
2. voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke beschikking met de gelegenheid tot het inbrengen van een zienswijze;
3. de oplegging en uitvoering bestuursrechtelijke beschikking.

De keuze voor drie stappen is ingegeven door het inzicht dat enerzijds een overtreder de ruimte dient te krijgen zijn gedrag aan te passen en maatregelen moet kunnen nemen en anderzijds dat een toezichts- en handhavingstraject niet onevenredig lang mag worden en er in voldoende mate zicht is op het beëindigen van de met de regels strijdige situatie. Met andere woorden: een drie stappenplan biedt mogelijkheden om 'er kort op te zitten'.

Zodra een overtreding als een gekwalificeerde kernbepaling wordt aangemerkt, wordt afgeweken van het 3-stappenplan. Een overtreding wordt aangemerkt als een gekwalificeerde kernbepaling als voldaan wordt aan één of meerdere van onderstaande criteria:

- grote en/of onomkeerbare (milieu)schade;
- grove nalatigheid;
- opzettelijk;
- risico's met betrekking tot de volksgezondheid;
- herhaling van overtreding (bestuursrechtelijk 1 jaar, strafrechtelijk 5 jaar);
- bestuursrechtelijk optreden niet mogelijk of niet efficiënt.

Als een overtreding als een gekwalificeerde kernbepaling wordt aangemerkt, wordt altijd proces verbaal opgemaakt en zal het bestuursrechtelijke handhavingstraject opgestart worden bij stap 2 (opstellen voornemen) of bij spoedeisendheid meteen bij stap 3 (opstellen definitieve handhavingsbeschikking).

6.7 Toezichts- en handhavingsprotocollen

Ten behoeve van de uitvoering van de handhavingstaak worden veel operationele taken beschreven in zogenaamde toezichts- en handhavingsprotocollen. Deze protocollen maken het toezichts- en handhavingsproces ('Wie mag wat en hoe op welk moment?') ten aanzien van specifieke wettelijke regels inzichtelijk. Deels bevatten ze ook elementen uit een stappenplan. Met het opstellen van protocollen wordt invulling gegeven aan de behoefte tot standaardisering en uniformering (bijvoorbeeld ten aanzien van de uitvoering van controles of het opleggen van een dwangsom), zoals aangegeven in het rapport 'Handhaven op niveau'.

6.8 Gedogen en hardheidsclausule

Toezicht en handhaving dient een maatschappelijk belang. Daar komt bij dat de gemeente Peel en Maas de rechtsgelijkheid hoog in het vaandel heeft staan. Voor de rechtsgelijkheid is het van belang dat we een ieder op dezelfde wijze behandelen. Het kan echter voorkomen dat het niet redelijk is om in alle gevallen vast te houden aan het rechtsgelijkheidsbeginsel. In bepaalde gevallen is het gerechtvaardigd om gemotiveerd van het beleid af te wijken door een beroep te doen op een hardheidsclausule. De gemeente Peel en Maas vindt het van belang in haar beleid een dergelijke hardheidsclausule op te nemen. Dat betekent dat in uitzonderlijke gevallen gemotiveerd kan worden afgeweken van het gemeentelijke handhavingsbeleid. Dat geldt met name voor gevallen waarin het gemeentelijke toezichts- en handhavingsbeleid niet heeft voorzien.

In bepaalde gevallen kan de gemeente besluiten om niet handhavend op te treden. De gemeente gedooft dan de overtreding. Bestuurlijk gedogen staat vanaf het begin van de jaren negentig zowel in juridische alsook in beleidsmatige zin sterk in de belangstelling. Onderscheiden wordt het binnenwettelijk gedogen (termijnstelling in aanschrijving of sanctiebeschikking) en het buitenwettelijk gedogen.

Buitenwettelijk gedogen is dan ook de tegenpool van handhaven. Het begrip gedogen wordt omschreven als: 'het niet optreden tegen de overtreding

van rechtsregels door een orgaan dat tot zodanig optreden wel bevoegd en feitelijk in staat is'.

Gedogen bestaat in verschillende verschijningsvormen (actief/passief, stil-zwijgend/explicit), die echter gemeenschappelijk hebben dat het bevoegd gezag bij een overtreding, waarvan het op de hoogte is of kon zijn, om welke reden dan ook niet optreedt. Het gedogen (en dus het niet-handhaven) is in landelijke beleidsnota's en jurisprudentie sterk ingekaderd. In de kabinetsnota 'Grenzen aan gedogen' (1996) is aangegeven dat gedogen moet worden teruggedrongen: gedogen is onaanvaardbaar, tenzij toegepast onder strikte voorwaarden.

In relatie daartoe betekent handhaven op basis van een bestuurlijk vastgesteld programma, dan ook niet dat hetgeen niet wordt uitgevoerd, passief wordt gedoogd. Concreet betekent dit dat, de zaken die in het programma zijn opgenomen en waaraan vooralsnog niet direct aandacht aan wordt besteed, niet bij voorbaat passief wordt gedoogd.

Voor passief gedogen is geen plaats meer: het verschijnsel gedogen beperkt zich enkel tot actief gedogen in die gevallen waarin wordt gecontroleerd op basis van het toezichts- en handhavingsprogramma. In bepaalde situaties kan er dus worden gedoogd. Dit gedogen kan enkel onder bepaalde voorwaarden plaatsvinden, hetgeen beleidsmatig is verankerd.

6.9 Strafrecht

De handhaving van het recht geschiedt, naast de bestuurlijke weg, ook op strafrechtelijke wijze. Voor zuiver civielrechtelijke handhaving is er op basis van vaste jurisprudentie weinig ruimte. De rol van het strafrecht in de handhaving van de bestuursrechtelijke wetgeving is de laatste jaren sterk gegroeid. Strafrecht wordt momenteel als gelijkwaardig en complementair beschouwd. Daar waar bestuursrechtelijk niet meer kan of hoeft te worden opgetreden (overtreding is ongedaan gemaakt, onomkeerbaar of er is geen zicht op herhaling) kan op basis van het strafrecht altijd ten aanzien van het begaan van de overtreding worden opgetreden, met als doel de overtreder te straffen. Ten aanzien van overtredingen wordt dan ook vaak een 2-sporenaanpak gevolgd (bestuursrechtelijk en strafrechtelijk). Om als gemeente optimaal gebruik te kunnen maken van het strafrechtelijk instrumentarium zijn een aantal gemeentelijke toezichthouders ook buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA).

6.10 Communicatie als preventief toezichts- en handhavingsinstrument naast repressieve handhavingsinstrumenten

Naast repressieve handhavinginstrumenten wil de gemeente Peel en Maas ook nadrukkelijk het preventieve toezichts- en handhavingsspoor benoemen. Het bekendste voorbeeld van preventief toezicht en handhaving is communicatie. Een goede communicatie werkt niet alleen preventief, maar ook kan een overtreder zich niet verschuilen achter het argument dat hij van niets wist. De preventieve werking die hier vanuit gaat voorkomt dat er teveel zaken in een vervelend en tijdrovend bestuurlijk handhavingstraject terecht komen.

In alle situaties zal daarom ingezet worden op een goede communicatie en voorlichting. Indien de overtreder hier geen gehoor aan geeft zal het repressieve traject volgen. Om communicatie te verankeren in het toezichts- en handhavingssbeleid van de gemeente Peel en Maas is een communicatieplan opgenomen in het handhavingssbeleid. Dit communicatieplan richt zich in eerste aanzet om gewenst gedrag te vertonen en wel in stappen van kennis via houding naar gedrag.

6.11 Publiciteit en openbaarheid

Publiciteit en handhaving zijn een tweetal aspecten die adequaat toezicht en handhaving kwalitatief kunnen ondersteunen. Zo kunnen beleidsvoorstellen, (bijvoorbeeld stappenplan, gedoogbeleid) als ook handhavingssresultaten worden gepubliceerd. Beiden hebben een voorlichtende maar zeker ook preventieve werking.

Handhavingssbesluiten van het college worden via de besluitenlijst openbaar gemaakt, tenzij de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) zich daartegen verzet.

Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er een strafrechtelijk onderzoek loopt. In ieder geval zullen die zaken waar de veiligheid of de volksgezondheid in het geding is actief worden gepubliceerd. Naast de voorlichtende en preventieve werking heeft publiciteit ook tot doel om transparant te werken en verantwoording af te leggen. Het is niet de bedoeling om overtreders aan de 'schandpaal te nagelen'.

7. UITVOERBAARHEID

7.1 Inleiding

Naast het toetsen van een bestemmingsplan aan diverse milieu- en veiligheidsaspecten, dient het bestemmingsplan ook getoetst te worden aan de uitvoerbaarheid van het plan. Hierbij wordt gekeken naar de economische uitvoerbaarheid en de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

7.2 Economische uitvoerbaarheid

In de Wet ruimtelijke ordening (artikel 6.12) wordt voorgeschreven dat tegelijk met het vaststellen van een bestemmingsplan een exploitatieplan vastgesteld moet worden voor het plangebied of delen er van. Wanneer aan de volgende criteria is voldaan, kan de gemeente besluiten om af te zien van het opstellen van een exploitatieplan:

- het kostenverhaal is op een andere wijze verzekerd;
- er is geen noodzaak voor het stellen van locatie-eisen of eisen aan type woningbouw;
- er is geen noodzaak voor het bepalen van een tijdvak of fasering;
- voldaan wordt aan het bepaalde in artikel 6.2.1a Bro.

Voor de plannen die met het bestemmingsplan buitengebied meeliftten en waar volgens artikel 6.12 Wro een exploitatieplan vastgesteld moet worden, zijn afzonderlijke anterieure overeenkomsten opgesteld. Deze zijn, samen met de ruimtelijke onderbouwing, als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd.

Daar waar het plan nog kleine uitbreidingsmogelijkheden biedt en mogelijk sprake kan zijn van een bouwplan is er gezien het huidige beleid sprake van een uitzonderingsgrond als opgesomd in artikel 6.2.1a Bro onder b. In dit artikel is opgenomen dat van de plicht tot het opstellen van een exploitatieplan kan worden afgezien wanneer er geen verhaalbare kosten zijn als bedoeld in de kostensoortenlijst van artikel 6.2.4 onder b tot en met f Bro. In het verleden is steeds gecommuniceerd aan burgers dat kleine uitbreidingsmogelijkheden rechtstreeks konden worden meegenomen in het bestemmingsplan buitengebied. Dit is ook verankerd in het Structuurplan Buitengebied, in paragraaf 6.1.3.

Daar waar na vaststelling van onderhavig bestemmingsplan gebruik wordt gemaakt van wijzigingsbevoegdheden, zal afzonderlijk moeten worden ge-

keken naar kostenverhaal, al dan niet via een exploitatieplan of anterieure overeenkomst.

7.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Zienswijzen P.M.

8. OVERLEG EN INSpraak

8.1 Inleiding

Voordat het plan op grond van artikel 3.8 Wro in procedure wordt gebracht, wordt het plan ter advies aan verschillende instanties aangeboden. De resultaten van het overleg worden in onderstaande paragrafen opgenomen.

Inspraak

Per 1 juli 2005 is de Wet Uniforme openbare voorbereidingsprocedure (Wet UOV) in werking getreden (Wet van 24 januari 2002, Stb. 2002, 54. Zie ook: Aanpassingswet uniforme openbare voorbereidingsprocedure Awb (Staatsblad 2005, 282) en het tijdstip van inwerkingtreding (Staatsblad 2005, 320)). De inspraakverplichting is daarmee vervallen. Dat betekent dat ruimtelijke plannen (o.a. bestemmingsplannen) worden voorbereid met toepassing van de UOV (Awb).

Dat neemt niet weg dat het de gemeente vrij staat toch inspraak te verlenen (bijvoorbeeld op grond van de gemeentelijke inspraakverordening). In relatie daarmee bepaalt artikel 150 van de Gemeentewet onder meer dat in een gemeentelijke inspraakverordening moet worden geregeld op welke wijze personen en rechtspersonen hun mening kenbaar kunnen maken.

Aangezien het plan een aantal ontwikkelingsmogelijkheden bevat (aan de hand van wijzigingsbevoegdheden) zal er op grond van de inspraakverordening inspraak worden verleend. De resultaten van de inspraak wordt in de onderstaande paragraaf opgenomen.

8.2 Uitkomsten overleg

P.M.

8.3 Uitkomsten inspraak

P.M.

9. PROCEDURE

De nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) is in werking getreden met ingang van 1 juli 2008. De wettelijke procedure start met het moment van terinzage legging van het ontwerp bestemmingsplan.

In de nieuwe Wro wordt de bestemmingsplanprocedure sterk verkort. Gedachte hierachter is dat gemeenten beter kunnen inspelen op nieuwe initiatieven.

De nieuwe procedure ziet er als volgt uit:

- a. *Voorbereiding / voorontwerp*
  1. Publicatie planvoorbereiding;
  2. Vooroverleg met betrokken overheidsinstanties;
  3. Inspraak op grond van gemeentelijke inspraakverordening
- b. *Ontwerp*
  1. Openbare kennisgeving van het ontwerp bestemmingsplan;
  2. Terinzagelegging van het ontwerp en bijbehorende stukken gedurende 6 weken en toezending aan gedeputeerde staten en de betrokken overheidsinstanties;
  3. Gedurende de termijn van terinzagelegging kunnen door een ieder schriftelijk of mondeling zienswijzen worden ingebracht bij de gemeenteraad;
- c. *Vaststelling*
  1. Vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad binnen 12 weken;
  2. Algemene bekendmaking van het bestemmingsplan door terinzagelegging met voorafgaande kennisgeving en toezending aan de betrokken overheidsinstanties: binnen 2 weken dan wel, indien gedeputeerde staten of de inspecteur zienswijzen hebben ingebracht of het bestemmingsplan gewijzigd is vastgesteld, binnen 6 weken na vaststelling, dan wel, indien een reactieve aanwijzing tegen het plan is ingediend, binnen 7 weken na vaststelling;
  3. Mogelijkheid tot beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State binnen 6 weken na bekendmaking voor belanghebbenden
- d. *Inwerkingtreding*
  1. Inwerkingtreding op de dag na afloop van de beroepstermijn, zijnde 6 weken na de bekendmaking, tenzij binnen deze termijn een ver-

zoek om een voorlopige voorziening is ingediend bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

e. *Beroep*

1. Beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State